

DAMMEN

Deel 2 : de opsluitingen
De speciale schijven

Jean-Pierre DUBOIS

INLEIDING

Het damspel volgt over het algemeen vrij eenvoudige strategische principes. Met logisch redeneren overwinnen we veel situaties. Het berekenen van varianten komt bovenop het verifiëren van hypothesen en het vermijden van combinatorische valkuilen. Er komt echter een tijd dat het, om vooruitgang te boeken en effectief te spelen, noodzakelijk wordt om de spelsystemen, met hun problemen en beperkingen, te bestuderen.

Deze systemen met hun subsystemen zijn talrijk. Ze kunnen worden gegroepeerd in vijf grote families. Eerst 'de grondbeginselen', daarna 'de opsluitingen', met thema's die net zo terugkeren als de hekstelling, de scharen, de opsluitingen van de vleugels. De derde en vierde grote familie zijn complementair, met aan de ene kant de ontwikkeling van een centraal spel en aan de andere kant inzet op de vleugels om een omsingeling effectief te kunnen behandelen. Het laatste thema ten slotte draait om de schijven die, alleen al door hun aanwezigheid, een bijzondere betekenis aan het spel geven.

Dit eerste deel is gewijd aan de 'fundamenten', die ook wel omschreven zouden kunnen worden als "onmisbaar". Het is in de eerste plaats een kwestie van het onder de aandacht brengen van het centrale spel, met als basis de 5e en 6e rij, en vervolgens de belangrijkste aspecten van het klassieke systeem, dit systeem waarin de twee tegenstanders het centrum delen, waar alles om nuances en subtiliteiten draait.

Ik moet hieraan toevoegen dat alle paragrafen die aan het klassieke systeem zijn gewijd, niet in de plaats komen van mijn werk dat specifiek aan het klassieke deel is gewijd. De huidige hoofdstukken zijn slechts een uitbreiding ervan.

Voor een aangename lectuur wil ik erop wijzen dat alle hoofdstukken van dit deel online staan op de website van Jean-François Latapie "allonsadame" (in het Frans) en toegankelijk zijn via de volgende link: https://allonsadame.pagesperso-orange.fr/entree_ouvrages/fic_1sdj/sommaire_1sdj.html

Ik wens je veel plezier bij het ontdekken of verdiepen in al deze facetten van het spel, die ons zowel qua vorm zo bekend als qua inhoud zo geheim zijn.

Jean-Pierre Dubois
Frans kampioen 1982

Inhoudsopgave

1ste deel – de opsluitingen	5
Hoofdstuk 1 – De halve hekstelling	6
1.1 – Pr�sentatie.....	6
1.2 – Een eerste thema : de tang	8
1.3 – Een tweede thema : de controle over het centrum	9
1.4 – Een derde thema : opsluiting van de rechtervleugel	10
1.5 – Een vierde thema : met een voorpost op 24	11
1.6 – Een vijfde thema : centrale opsluiting	13
1.7 – Tegenspel	14
1.8 – De draad van Ariadne	16
Hoofdstuk 2 – De hekstelling	18
2.1 – De hekstelling zonder schijf op de lange lijn	20
2.2 – De hekstelling met 2 schijven op 5 en 14	25
2.3 – De hekstelling met 2 schijven op 14 en 19	29
2.4 – De hekstelling met 2 schijven op 10 en 14	37
2.5 – De strategieën tegen een hekstelling	40
Hoofdstuk 3 – De onvoltooide hekstelling	48
3.1 – Een anthologie partij tussen Shchegolev en Bronstring	48
3.2 – Een overtuigend speelplan voor wit	50
3.3 – Een ander overtuigend speelplan voor wit	51
3.4 – De opstoot 29-23 uiteindelijk niet zonder risico	52
3.5 – Een type combinatie en de onvoltooide hekstelling	53
Hoofdstuk 4 – De laterale opsluiting : de tang	54
4.1 – Enkele voorbeelden van de toepassing	54
4.2 – Het combinatorisch aspect	55
4.3 – De zin van het spel voor het opsluitende kamp	56
4.4 – De zin van het spel voor het opgesloten kamp	58
4.5 – Analyse positie	61
4.6 – Enkele opmerkelijke combinaties	62
Hoofdstuk 5 – De opsluiting van de rechtervleugel met 3 schijven	64
5.1 – De controle van het centrum van de tegenstander	64
5.2 – De bevrijding in klassiek	65
5.3 – Offer varianten	66
5.4 – Bevrijding met een achtergebleven schijf op 15	66
5.5 – Opsluiting en tegenspel op de andere vleugel	67
5.6 – Opsluiting en controle over het centrum van de tegenstander	67
5.7 – Opsluiting in andere situaties	68
Hoofdstuk 6 – Opsluiting van de rechtervleugel met 5 schijven	70
6.1 – De associatie van de rechtervleugel opsluiting met een centrale schijf	70
6.2 – De associatie van de rechtervleugel opsluiting met een centrale pijl	70
6.3 – Het tactisch aspect van de rechtervleugel opsluiting	71
Hoofdstuk 7 – Het klaverblad	75
7.1 – Bij aanwezigheid van een centrale schijf van de tegenstander	75
7.2 – De opmars 28-22	76
7.3 – De partij Ham – Raichenbach	76
7.4. In klassiek	77

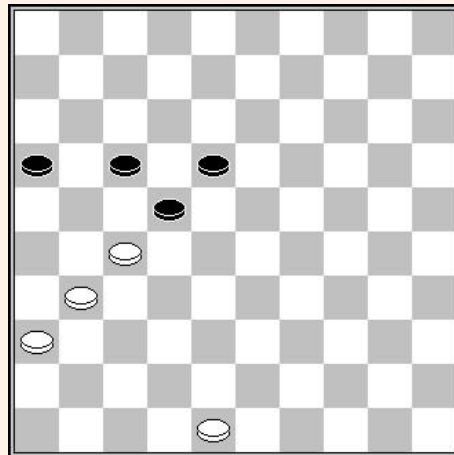
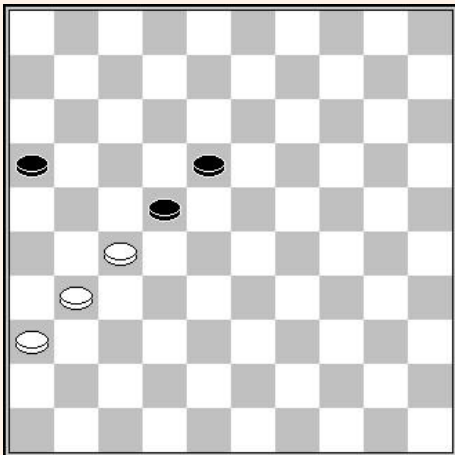
2de deel – De speciale schijven	78
Hoofdstuk 1 – De voorpost 24	79
1.1 – De herhaalde aanvallen op de voorpost	80
1.2 – De doorbraak op de kleine vleugel	85
1.3 – De associatie “aanvallen en dreigingen”	90
1.4 – Het isolement van de voorpost	94
Hoofdstuk 2 – Randschijf 26	98
Hoofdstuk 3 – Randschijf 15	100
3.1 – Het basisschema	101
3.2 – De controle van het centrum van de tegenstander	102
3.3 – Bezetting van het centrum met een witte schijf op 15	103
3.4 – De kwestie van veld 22 voor zwart	105
3.5 – De zeer contrasterende waarde van veld 23	106
3.6 – De kwestie van veld 27	108
3.7 – In combinatie met een Weiss opsluiting	109
Hoofdstuk 4 – Twee zwarte schijven 26-36 en een witte schijf op 6	110
4.1 – Lateraal spel	111
4.2 – De strijd om de strategisch velden	112
4.3 – Overgaan naar klassiek	113
Hoofdstuk 5 – De witte schijf 16	116
Hoofdstuk 6 – De witte schijf 21	119

1ste deel – de opsluitingen

Hoofdstuk 1 – De halve hekstelling

1.1 - Presentatie

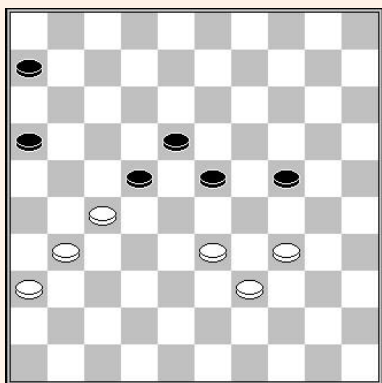
Onder de naam halve hekstelling wordt verstaan de formatie 36-31-27 bij aanwezigheid van zwarte schijven 16-18-22, zoals te zien in het eerste diagram.

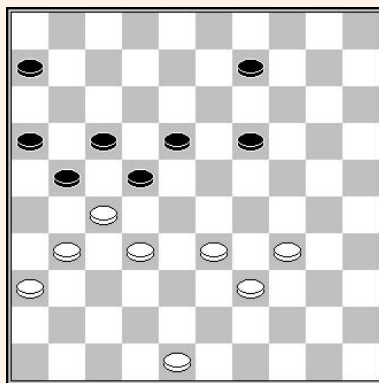
We kunnen duidelijk zien in de positie van het eerste diagram dat de formatie van de halve hekstelling geen enkel voordeel oplevert, omdat het slechts 3 schijven van de tegenstander immobiliseert. Bovendien dwingt een enkele extra schijf voor zwart op veld 17, zoals in diagram nr. 2 wit de formatie af te breken door 31-26.

Het belang van de halve hekstelling berust in zijn flexibiliteit. Maar de formatie van de halve hekstelling is op zichzelf onvoldoende om van voordeel te spreken. Het is meer bepaald een overgangsformatie waarmee je het spel vaak met voordeel kunt transformeren.

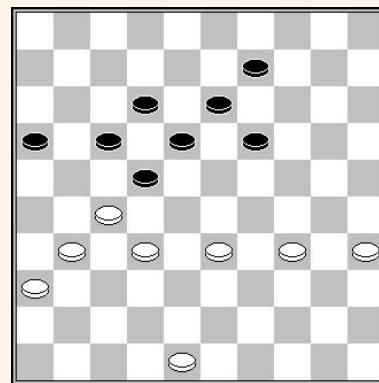
De 3 schema's het meest bekend zijn de volgende :

Controle van het centrum

Opsluiting rechtervleugel

Tang

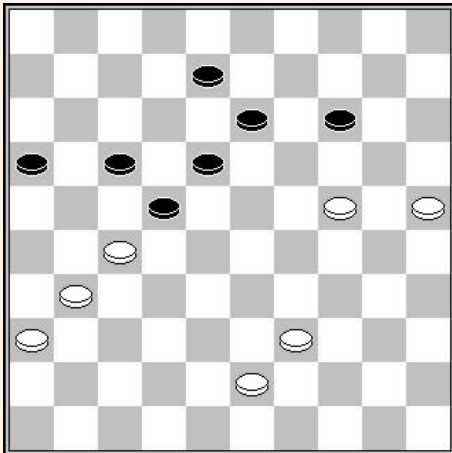
Diagram n°1 : 31-26 (22x31) 36x27 waarna wit het centrum van de tegenstander controleert en ook

profiteert van de achtergebleven schijf 6.

Diagram n°2 : 31-26 (22x31) 36x27 en de opsluiting van de rechtervleugel van de tegenstander blijkt voordelig wegens de achtergebleven schijf 6.

Diagram n°3 : 32-28 en zwart neemt het centrum van de tegenstander in de tang.

De halve hekstelling wordt belangrijk als men ze associeert met de voorpost 24 zoals te zien in volgende diagram :

Gaoussou Sidibe – Samba Niang
 Kampioenschap van Sénégal 1993
 48ste zet – zwart aan zet

In deze zeer kale stand, laat de voorpost op 24 toe de halve hekstelling te behouden.

48. 43-38 ! 08-12

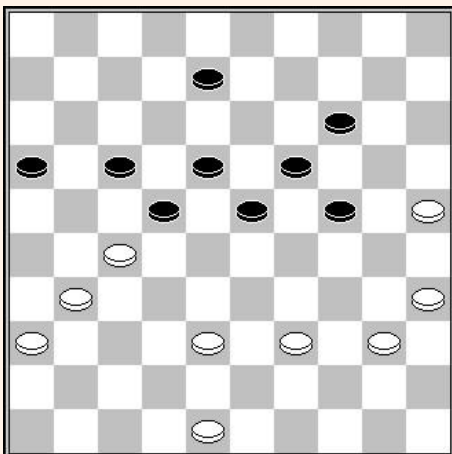
Na 48... (17-21) 49. 38-32 (21-26) profiteert van de plakker
 50. 24-19 (26x28) 51. 19x10 (22x31) 52. 36x27 enz.

49. 39-33 17-21 50. 38-32 12-17

51. 31-26! 22x31 52. 36x27 !

Met beslissend voordeel

De valse hekstelling verliest al zijn waarde wanneer de tegenstander erin slaagt zich in het centrum op te dringen door tegelijkertijd de 2 velden 23 en 24 duurzaam te bezetten. Het volgende diagram is een manifest voorbeeld :

J. van Vliet – Rob Clerc
 NK-J rayon West, 26-02-1972
 44ste zet – wit aan zet

44. 31-26

De territoriale bezetting van zwart laat weinig keuze.

Na 44. 48-43 (08-13) 45. 40-34 zet zwart zijn expansie voort door (24-30) 46. 35x24 (19x30)

Na 44. 40-34 (08-13) 45. 34-30 kan zwart het centrum bezetten door (23-28).

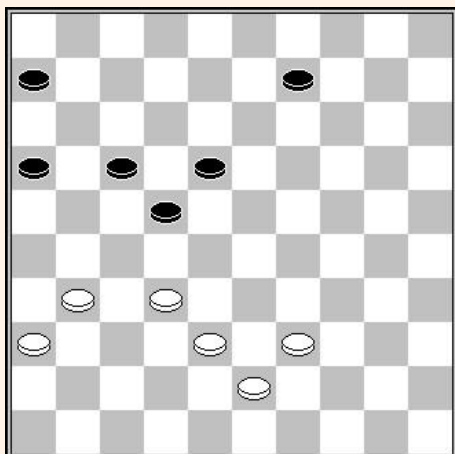
44... 22x31 45. 36x27 17-22

46. 48-42 22x31 47. 26x37 18-22

En we vinden een bekend patroon met compromisloze centrale bezetting.

Dit zijn voor nu alle thema's die we gaan bekijken :

1.2 – Een eerste thema : de tang

Wit aan zet

1. 32-27 09-13

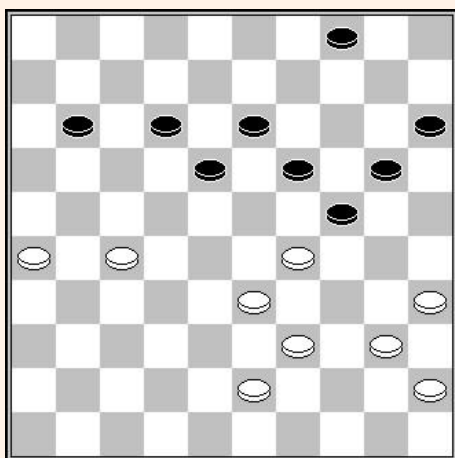
Na (17-21) 38-32 kan de dreiging 31-26 niet worden gepareerd door (21-26) wegens de damzet 43-38 (26x28) 38-33 (22x31) 33x04

2. 38-32 13-19 3. 43-38 19-24

Na (19-23) 38-33 staat zwart mat.

4. 38-33 24-30 5. 32-28 06-11

6. 31-26 22x31 7. 36x27 +

Ruud Kloosterman – Hans Jansen

De Haag, 2010

Zwart aan zet

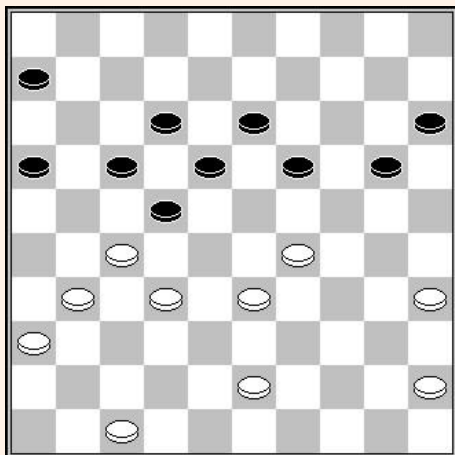
37... 12-17!

Profiteert ervan dat 27-21 verhinderd is door de damzet (18-23) 29x09 (04x13) 21x12 (24-30) 35x24 (20x49)

38. 40-34 11-16 39. 43-38 04-09

40. 45-40 19-23 41. 34-30 23x21

42. 30x08 09-13 43. 08x19 21-27 enz.

Nicolai Mistchanski – P. Malik

WK-J 1972

Wit aan zet

40. 32-28! 20-24 41. 29x20 15x24

42. 45-40 24-30 43. 35x24 19x30

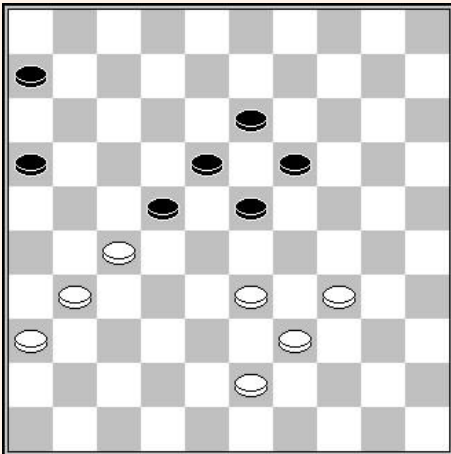
44. 43-39 30-35 45. 47-42 35x44

46. 39x50 13-19 47. 50-44 19-24

48. 31-26! 22x31 49. 36x27 enz.

1.3 – Een tweede thema : de controle over het centrum

Wit aan zet

Wit doorbreekt op een voordelige wijze de formatie :

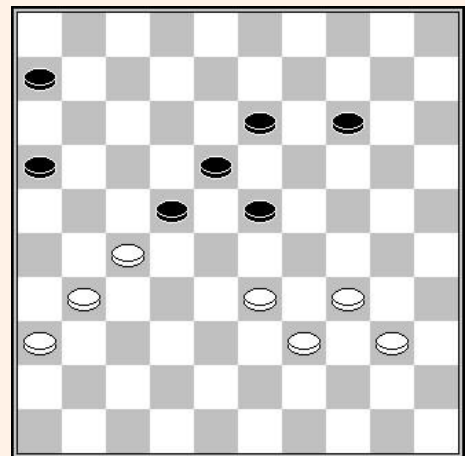
1. 31-26 22x31 2. 36x27

En het centrum van zwart is onder controle.

Wit aan zet

Een ander beslissend voorbeeld :

1. 31-26 22x31 2. 36x27 13-19
3. 34-30 14-20 4. 39-34 20-24
5. 40-35 06-11 6. 33-28 23x21
7. 26x06 18-22 8. 06-01 22-27
9. 01-18 27-32 10. 18-04

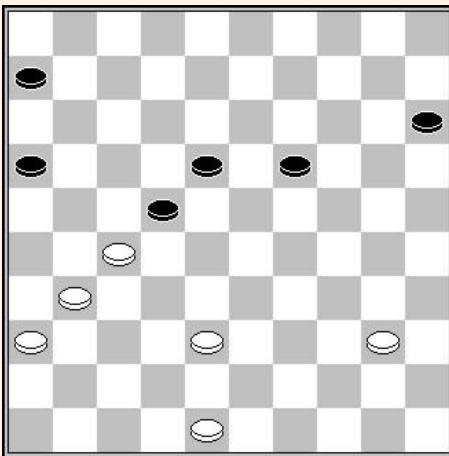

Vladimir Alexandrov - Abdoeramanow

URS-k 1/2f, 1963

Wit aan zet

44. 38-33 19-23 45. 31-26 22x31
46. 36x27 15-20 47. 40-34 20-24
48. 48-42 W+

Eduard Autar – Kees van Bakel

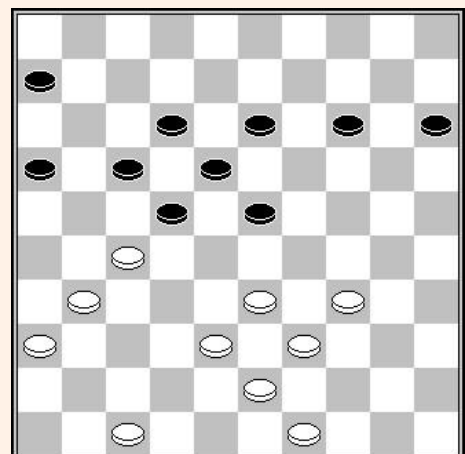
NK-T Hoofdklasse B 2007

Wit aan zet

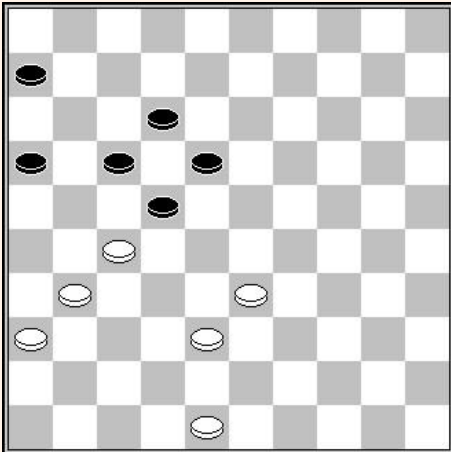
40. 34-29 23x34 41. 39x30 13-19

Op (17-21) volgt simpel 38-32 en na (12-17), wit sluit wit voordelig op door 31-26 (22x31) 36x27

42. 38-32 19-23 43. 31-26 22x31
44. 36x27 15-20 45. 49-44 14-19
46. 44-40 20-24 47. 30-25 23-29
48. 43-38 06-11 49. 26-21 17x26
50. 25-20 24x15 51. 33x22 enz.

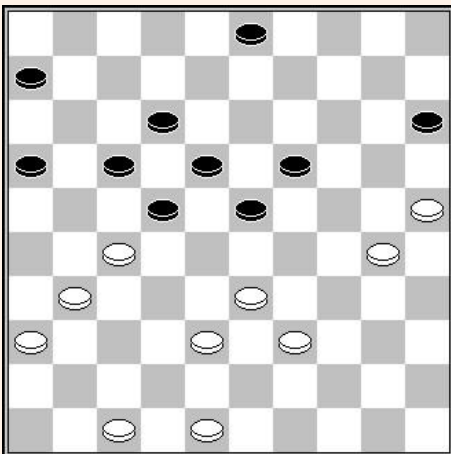

1.4 – Een derde thema : opsluiting van de rechtervleugel

Zwart aan zet

1... 17-21 2. 38-32 12-17
3. 31-26 22x31 4. 36x27 enz.

Zwart aan zet

1... 17-21? 2. 38-32 03-08

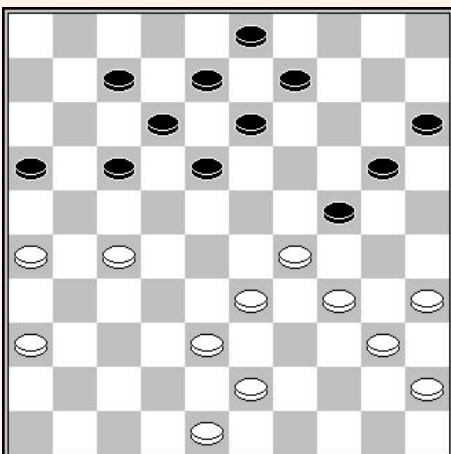
(21-26) verliest een schijf door 48-43 (26x28) 47-41 (22x31) 33x24 enz.

3. 39-34 12-17

(21-26) verliest een schijf door 33-29 (26x28) 29-24 (22x31) 24x33 enz.

Na (15-20) 25x14 (19x10), heeft wit een beslissend maneuver door 31-26 (22x31) 36x27 (10-14) 26x17 (12x21) 33-28 (14-19) 30-25 enz.

4. 31-26 22x31 5. 36x27 enz.

Akopjan - Alexander Dibman

URS y 1979

33ste zet – zwart aan zet

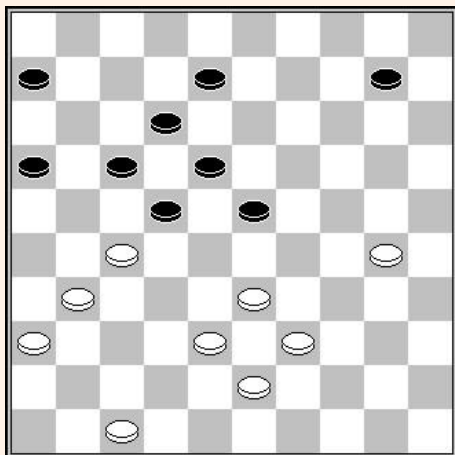
Zwart sluit de rechtervleugel van de tegenstander op door :

33... 17-21 34. 26x17 12x32

35. 38x27 13-19 36. 34-30 08-12

37. 40-34 20-25 38. 29x20 15x24 enz.

1.5 – Een vierde thema : met een voorpost op 24

Wim van der Kooij – Ad de Hoon (2011)

41^e temps – wit aan zet

41. 30-24

Wit bezet het belangrijke veld 24.

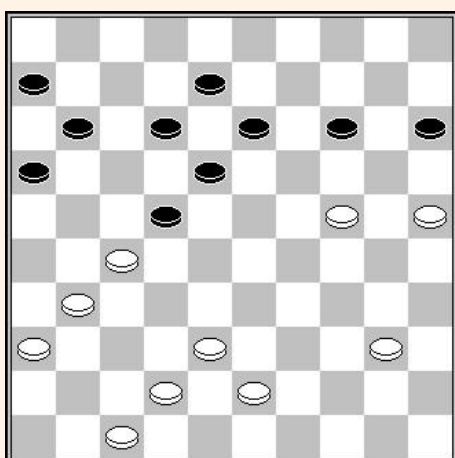
41... 08-13 42. 47-41 10-14

Na 42... (06-11) 43. 33-29 (23x34) 44. 39x30 (17-21) 45. 30-25 (21x32) 46. 38x27 (11-17), zien we het essentiële thematische idee 47. 41-37 (17-21) 48. 37-32 (21-26) 49. 25-20 (26x28) 50. 20-15 (22x31) 51. 15x04 enz.

43. 33-29 23x34 44. 39x30 17-21

45. 30-25 21x32 46. 38x27 12-17

47. 41-37 17-21 48. 37-32 13-19 enz.

Jakov Shaus – Bas van Engelen

Parthenay 2005

36ste zet – zwart aan zet

Schijf 24 levert hier beslissend voordeel op.

36... 11-17

(12-17) leidt tot een positioneel fiasco na 37. 38-33 (17-21) 38. 42-38 (21x32) 39. 38x27 (11-17) 40. 47-42 (17-21) 41. 42-38 (21x32) 42. 38x27 (08-12) 43. 31-26 ! (22x31) 44. 36x27 (06-11) 45. 33-28 enz.

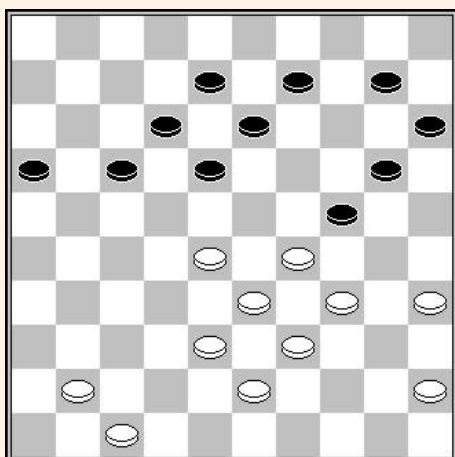
37. 47-41 17-21 38. 42-37 21x32

39. 37x17 12x21 40. 31-26 21-27

41. 26-21 27-32 42. 38x27 08-12

43. 27-22

enz.

Chris Korsten – Gérard Jansen

NK J 1982

33ste zet – zwart aan zet

Zwart heeft veld 27 veroverd door :

33... 17-22 ! 34. 28x17 12x21

35. 38-32 21-27 ! 36. 32x21 16x27

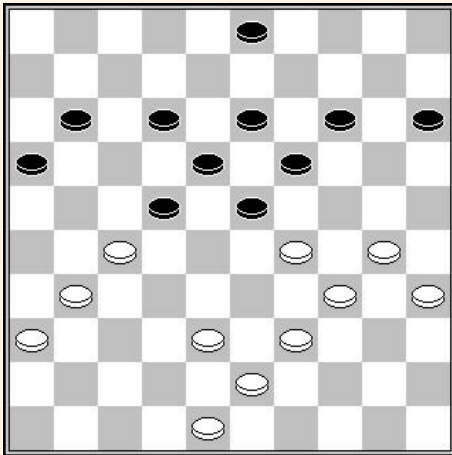
De stand van wit is nu kritiek daar na 41-37 (18-22) is er de dreiging (22-28), en de defensieve zet 45-40 sluit de linkervleugel van zwart

37. 34-30 09-14 38. 30x19 14x34

39. 39x30 20-25 40. 33-28 25x34

41. 28-22 27-32 42. 22-17 32-38

43. 43x32 18-22 44. 17x28 34-39 enz.

Anatoli Gantvarg – M. Galkin

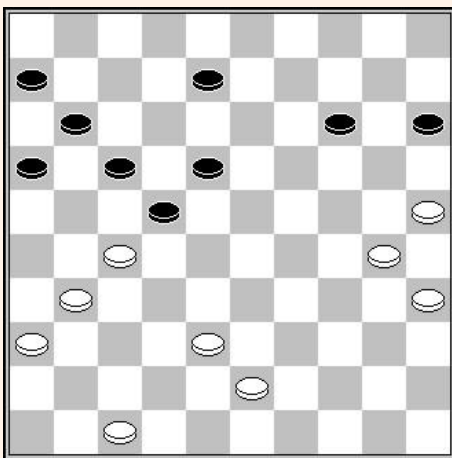
Kamp. URSS 1966
38ste zet – wit aan zet

Wit eigente zich veld 24 op een mooie manier toe :

**38. 30-24! 19x30 39. 34x25! 23x34
40. 39x30 11-17**

40... (15-20) is verhinderd door 41. 30-24 (20x29) 42. 38-33 (29x49) 43. 31-26 enz.

**41. 30-24! 03-08 42. 43-39 17-21
43. 48-43 21x32 44. 38x27 12-17
45. 39-34 08-12 46. 34-29 enz.**

Ton Sijbrands – Michael Westerveld

Simultaan Ton Sijbrands, 2008
42ste zet – wit aan zet

Een ondubbeltzinnige demonstratie :

42. 30-24! 17-21 43. 38-32!

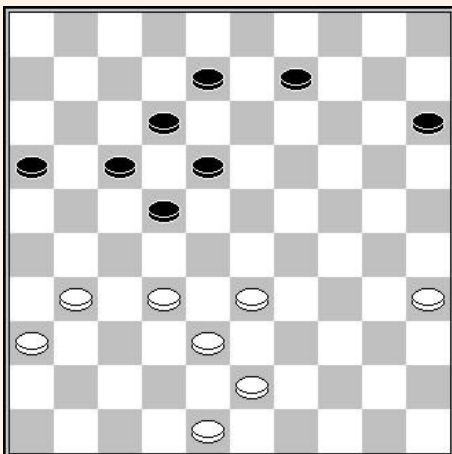
De sleutelzet die de rechtervleugel van de tegenstander lam legt.

43... 08-13

Natuurlijk verliest (21-26) onmiddellijk door de plakker 25-20.

**44. 43-39 11-17 45. 31-26 22x31
46. 36x27**

Een dodelijke opsluiting van de rechtervleugel van de tegenstander.

Yuriy Anikeev – Igor Kirzner

Kamp. Oekraïne 2008
39ste zet – wit aan zet

Een prettig fragment waarin positiespel en combinatie samenkomen :

39. 33-29! 08-13 40. 32-27! 13-19

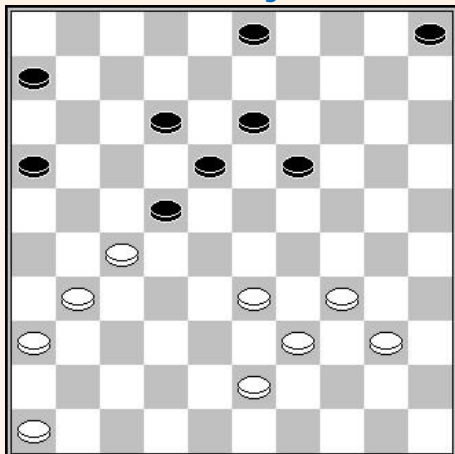
41. 29-24! 19x30 42. 35x24 17-21

43. 38-33! 21x32 44. 24-20 15x24

45. 33-29 24x33 46. 43-38 33x42

47. 48x08 enz.

1.6 – Een vijfde thema : centrale opsluiting

Erno Prosman – Richard Mooser

Brunssum 1995

36ste zet – wit aan zet

36. 43-38

Wit gaat naar het belangrijke veld 32.

36... 19-23 37. 31-26 22x31

38. 36x27 06-11 39. 38-32 11-17

40. 46-41 05-10 41. 33-29!

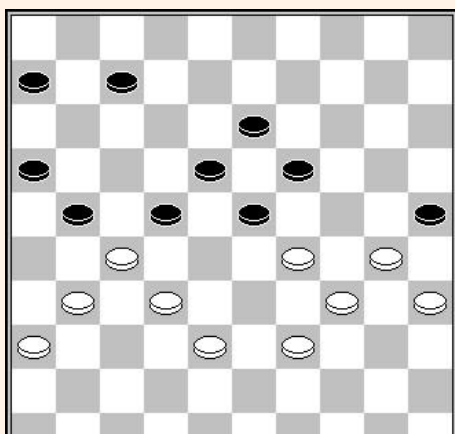
Bereidt de centrale opsluiting voor

41... 10-14 42. 39-33 13-19

43. 40-35 17-22 44. 35-30 22x31

45. 26x37 16-21 46. 33-28 21-26

47. 29-24 2-0

Anatoli Gantvarg - Vladimir Weytsman

Wereldkampioenschap 1990

42ste zet – wit aan zet

42. 31-26! 22x31 43. 26x37

Het is belangrijk deze ruil naar achter te doen omdat zwart niet naar veld 22 noch naar veld 27 mag gaan.

43... 07-12 44. 36-31 06-11

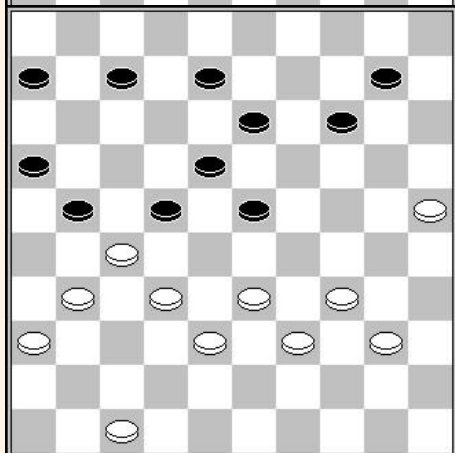
45. 39-33 11-17 46. 33-28

Wit sluit het centrum van de zwart op met dreiging van doorbraak.

46... 21-26 47. 38-33 17-21 48. 31-27 12-17

49. 27-22! 18x38 50. 29x09 38x40 51. 35x44 25x34

52. 09-03 enz.

Ton Sijbrands – Jean-Pierre Dubois

Vichy 1980

34ste zet – wit aan zet

Het mooiste fragment als laatste. In deze stand forceerde zowel het spel als mijn bewondering door :

34. 33-29! 10-15 35. 38-33! 13-19 36. 40-35 15-20 ?

37. 35-30 08-13 38. 31-26 22x31 39. 26x37 21-27

40. 32x21 16x27

Zwart lijkt weer boven water te komen, maar :

41. 36-31!! 27x36 42. 37-32 07-12 43. 33-28 20-24

44. 29x09 13x04 45. 25-20 12-17 46. 30-24 19x30

47. 28x19 30-35 48. 20-15 17-21 49. 19-14 18-22

50. 14-10 22-27 51. 32-28 27-31 52. 10-05 W+

Deze partij werd geanalyseerd door Ton Sijbrands op de site « allonsadame »

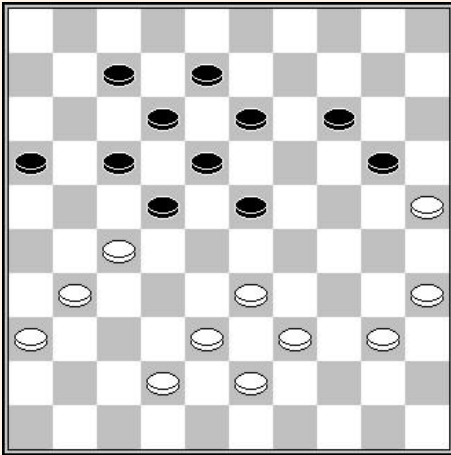
<https://allonsadame.pagesperso->

[orange.fr/entree_ouvrages/Sijbrands/fmdb/LE_FAUX_MARCHAND_DE_BOIS - ARME_REDOUTABLE_.html](https://allonsadame.pagesperso-orange.fr/entree_ouvrages/Sijbrands/fmdb/LE_FAUX_MARCHAND_DE_BOIS_-_ARME_REDOUTABLE_.html)

1.7 – Tegenspel

Het is niet eenvoudig constructief tegenspel te bieden tegen een flexibele formatie geassocieerd met meerdere speelplannen.

Het belangrijkste speelplan dat men kan inzetten tegen de tegenstander berust voornamelijk op het bezetten van het centrum.

Zwart aan zet

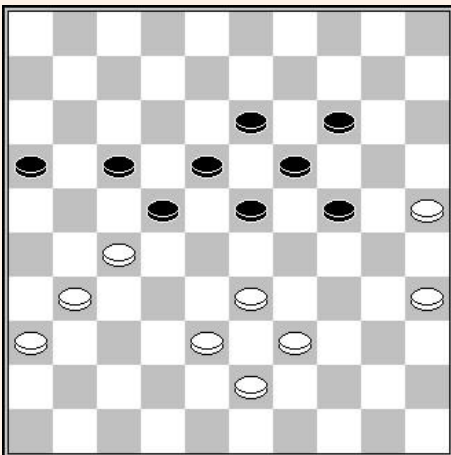
In deze situatie neemt zwart territoriaal voordeel door :

1... 17-21 !

Wit kan niet laten slaan door 40-34 of 35-30 wegens het zetje van Weiss (21x32) 38x27 (22-28) 33x22 (23-28) 22x33 (14-19) 25x23 (18x47).

2. 31-26 21x32 3. 38x27 22x31

4. 36x27 20-24 enz.

Wit aan zet

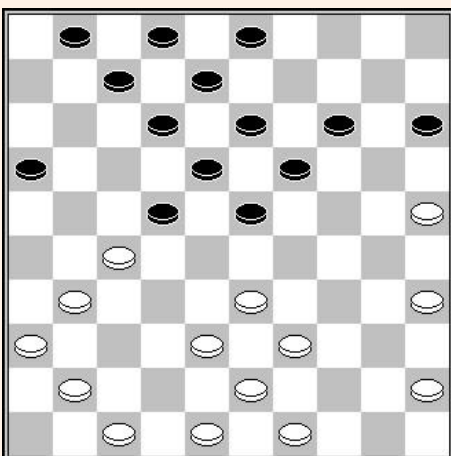
Het volgende voorbeeld illustreert perfect het type centrale stand die men dient in te nemen tegen een halve hekstelling.

Na bijvoorbeeld :

1. 38-32 17-21 2. 31-26 22x31

3. 26x37 18-22

Wit is totaal overmeesterd.

Nikolaj Cherney – Andrew Tjon A Ong

Nijmegen 2010

23ste zet – zwart aan zet

Een gebruikelijke situatie waarin zwart zich geleidelijk in het centrum vestigt en de halve hekstelling ondeugdelijk maakt.

23... 15-20 24. 33-29

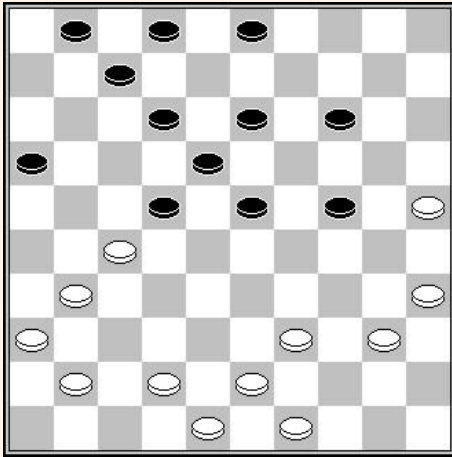
Na 24. 45-40 (20-24) 25.47-42 [na 40-34 kan volgen (22-28) 26. 33x22 (23-29) 27. 34x23 (19x17)] (03-09) [en vooral niet (07-11) of (01-06) dat een coup Philippe oplevert door 27-21 (16x27) 32-28 (22x44) 31x22 (18x27) 43-39 enz.] en wit is min of meer gedwongen zich terug te trekken door 28. 31-26 (22x31) 29. 26x37.

24... 23x34 25. 39x30 19-23

Zwart vestigt zich opnieuw in het centrum.

26. 38-33 13-19 27. 33-29 23x34 28. 30x39 08-13

29. 47-42 19-23 30. 45-40 20-24 diagram.

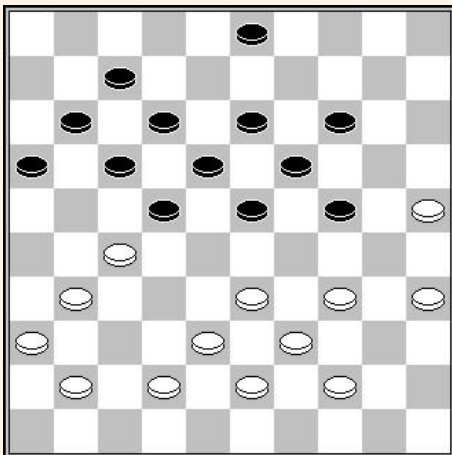
Het witte spel wordt ingewikkeld.

31. 42-38 13-19 32. 38-33 02-08
 33. 43-38 08-13 34. 48-43 01-06
 35. 38-32 07-11 36. 43-38 12-17

Wit moet de formatie nu verbreken en terrein verliezen.

37. 31-26 22x31 38. 26x37 17-22
 39. 49-43 22-27 40. 32x21 16x27 enz.

Zwart heeft een zeer mooie centrale stand bereikt.

Iser Kouperman - Viacheslav Shchegolev

Wereldkampioenschap 1961

34ste zet – zwart aan zet

Een redelijk bekende stand, omdat zwart ervoor koos om op natuurlijke wijze verder te gaan met (24-30), hoewel hij de mogelijkheid had zich te vestigen in het centrum van de tegenstander, door :

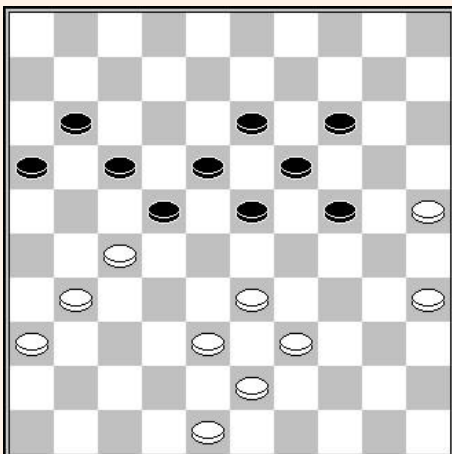
34... 23-28

Deze verrassende zet verhindert de aanval 35. 34-29 door (18-23)! 36. 29x29 (17-21) 37. 27x18 (12x34) 38. 33x22 (21-26) 39. 39x30 (26x50).

De ruil 35. 33-29 (24x33) 36. 38x29 is eveneens niet mogelijk wegens (28-33) ! enz.

Na 35. 34-30 (17-21) 36. 44-40 (21x32) 37. 38x27, is er een variant van de damzet, moeilijk te evalueren maar toch duur, door (16-21) 38. 27x16 (24-29) 39. 33x24 (22-27) 40. 31x33 (14-20) 41. 25x23 (18x47) 42. 24-19 (13x24) 43. 30x19 (03-09) enz.

Na 35. 31-26 (22x31) 36. 36x27 (3-8) 37. 33x22 (17x28), heeft zwart een mooie offensieve stand.

Paul Teer - Fabrice Maggiore

Europees kampioenschap veteranen 2013

40ste zet – zwart aan zet

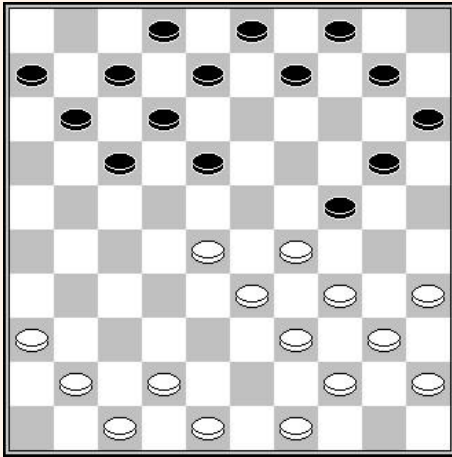
Zwart staat op het centrum. De opstoot naar veld 28 laat toe het offensief te besluiten :

- 40... 23-28 ! 41. 31-26 22x31
 42. 36x27 17-22 ! 43. 48-42 22x31
 44. 33x22 18x27 45. 26x37 11-17
 46. 39-33 19-23 !

Wit gaf op na nog enkel onbelangrijke zetten.

1.8 – De draad van Ariadne

Alle zojuist beschreven thema's geven een goed beeld van de te bereiken doelstellingen. Wanneer de formatie van de halve hekstelling aan het begin van de partij wordt ingenomen, is het helemaal niet eenvoudig om het spel correct te vervolgen. Omdat er geen onbetwiste regel bestaat en de berekeningen vaak te ver gaan, denk ik dat het nuttig is om te verwijzen naar partijen van GMI die als rode draad kunnen dienen.

Vladimir Tsitsivko - Vladimir Kaplan (1964)

18de zet – zwart aan zet

Vladimir Kaplan was een van de beste Russische spelers in de jaren 60, en werd erkend als een briljant theoreticus. Ton Sijbrands eerde hem in diverse herdenkingen in zijn rubrieken, en benadrukte zijn voorliefde voor wedstrijden met een halve hekstelling.

18... 17-22 ! 19. 28x17 12x21 !

De grip aan de rand geeft altijd meer flexibiliteit en vermijdt mogelijke bevrijdingen met 33-28.

**20. 49-43 07-12 21. 34-30 09-13
22. 30x19 13x24 23. 40-34 03-09**

Een veelvuldig voorkomend opspelen van deze schijf, bij voorkeur boven het in het spel brengen van schijven 2 of 4.

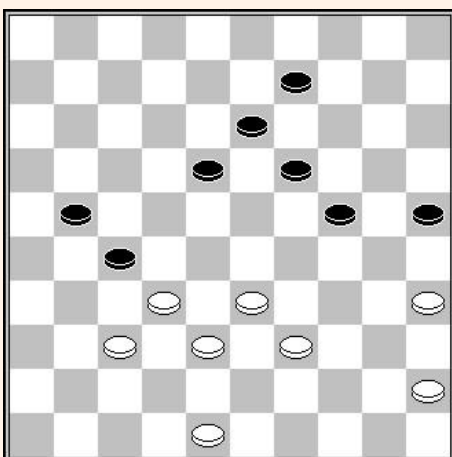
24. 34-30 09-13 25. 30x19 13x24 26. 42-38 11-17

(21-27) was ook mogelijk.

**27. 39-34 08-13 28. 34-30 02-08 29. 30x19 13x24
30. 38-32 10-14**

Een belangrijke zet. Over het algemeen speelt men op een meer mechanische manier : (21-27) 32x21 (17x26). Zwart is van plan om te profiteren van zijn tempi voorsprong om alle speelruimte in te nemen.

**31. 43-38 14-19 32. 36-31 06-11 33. 31-26 11-16
34. 41-37 21-27 ! 35. 32x21 16x27 36. 37-32 17-21
37. 26x17 12x21 38. 44-39 08-13 39. 47-41 04-09
40. 41-37 20-25 ! 41. 29x20 15x24 !**

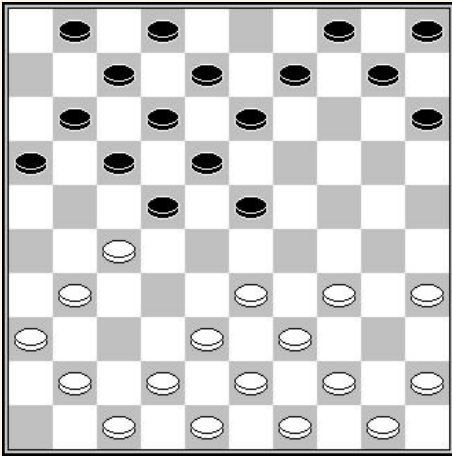

Het spel is gespeeld. Zwart heeft tien tempi voorsprong en is er op alle fronten.

**42. 45-40 09-14 43. 48-43 18-23
44. 40-34 14-20 45. 37-31 27x36
46. 32-28 23x32 47. 38x16 36-41
48. 16-11 41-47**

Zwart won de partij later.

Ton Sijbrands – Aad Ivens

RDG oc, 1975

13de zet – wit aan zet

Ton Sijbrands is fan en naar mijn mening de grootste kenner van deze spelvorm. Al zijn partijen met dit thema zijn een technisch gezien pareltjes.

Het volgende fragment is bijzonder leerzaam.

13. 35-30 10-14 14. 33-29 14-19

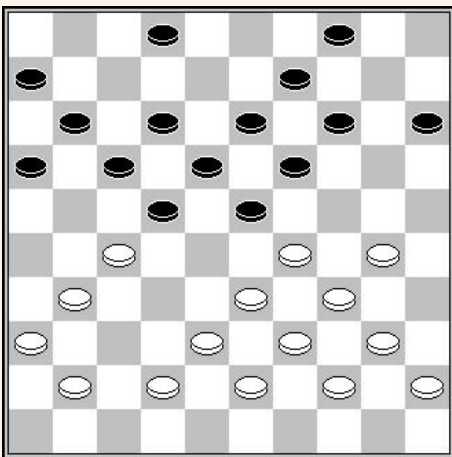
Deze opstelling van wit op de rechtervleugel door 35-30 en 33-29 is zeer praktisch. Ze laat toe op elk moment de centrale schijven van de tegenstander te elimineren door 30-24, en langs de andere kant de achterste schijven te ontwikkelen zonder de tegenstander de kans te geven zich in het centrum te ontplooiën

15. 38-33 01-06 16. 45-40 17-21 17. 42-38 21x32 18. 38x27 11-17 19. 48-42

We vinden hier weer het te prefereren opspelen van de kroonschijf.

19... 07-11 20. 50-45 17-21 21. 42-38 21x32 22. 38x27 05-10 23. 43-38 10-14

24. 49-43 12-17 25. 47-42 08-12

Nu alle achterste schijven ontwikkeld zijn, verzekert wit zich van het meesterschap op de rechtervleugel :

26. 30-24 19x30 27. 34x25 23x34

28. 40x29 14-19 29. 45-40

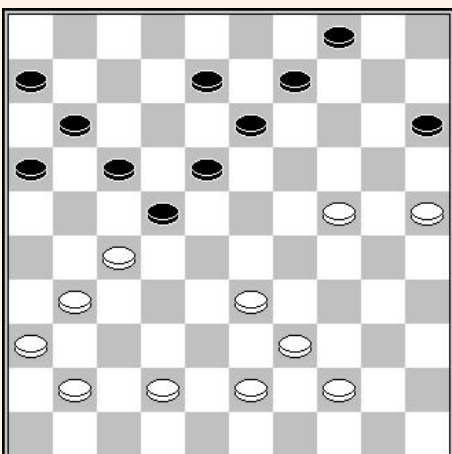
Wit mikt op het veld 24. Door 45-40 te spelen, brengt hij zijn achterste schijf 45 in het spel, en introduceert een mogelijke combinatie na (09-14) 30. 40-35 (19-23)? door 31. 35-30 (23x34) 32. 25-20 (15x35) 33. 39x30 (35x24) 34. 33-28 (22x33) 35. 38x09.

29... 02-08 30. 40-35 17-21

31. 29-24 21x32 32. 38x27 19x30

33. 35x24 12-17

volgend diagram

34. 41-37

Een essentieel moment in de partij. De halve hekstelling is een tijdelijke formatie. Het is noodzakelijk om te overwegen dit te doorbreken door terug te keren naar een van de eerder beschreven diagrammen.

34... 09-14

Na (17-21) 35. 37-32 is de aanval (21-26) verhinderd door de damzet 36. 42-38 (26x28) 24-19 enz.

35. 42-38 14-19

(17-21) 36. 37-32 (21-26) wordt nu gevolgd door de plakker 25-20.

36. 37-32 19x30 37. 25x34

Zwart loste een aantal van de problemen op door voorpost 24 belagen, maar hij is nog lang niet uit het bos. In de eerste plaats dient hij te vermijden in de tang te worden genomen door 32-28. Dus :

37... 17-21 38. 34-29 ! 04-09

(21-26) is verhinderd door de damzet 29-24 (26x28) 24-19 enz.

39. 44-40 13-19 40. 39-34 19-23 41. 43-39 08-13

42. 29-24 ! 09-14 43. 40-35 11-17 44. 31-26

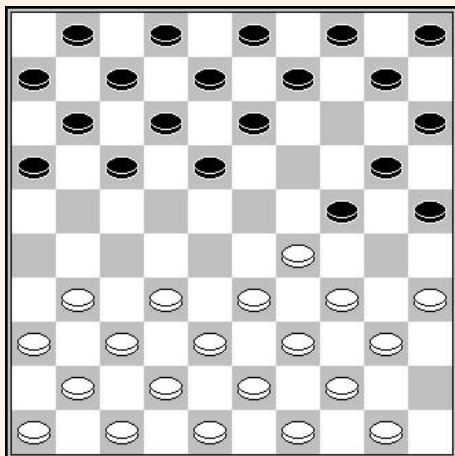
Het juiste moment om de halve hekstelling op te ruimen.

44... 22x31 45. 36x27 enz.

Hoofdstuk 2 – De hekstelling

De hekstelling kan al voorkomen na de eerste zetten, na bijvoorbeeld :

1. 34-29 20-25 2. 40-34 14-20 3. 45-40 19-24

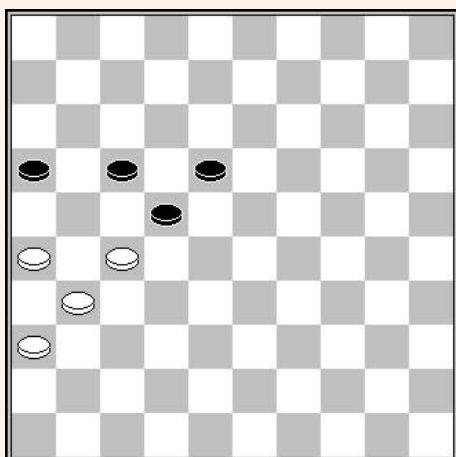

De hekstellingsformatie is over het algemeen zo aantrekkelijk dat spelers niet aarzelen om deze in te nemen, zelfs met 2 schijven op de lange diagonaal.

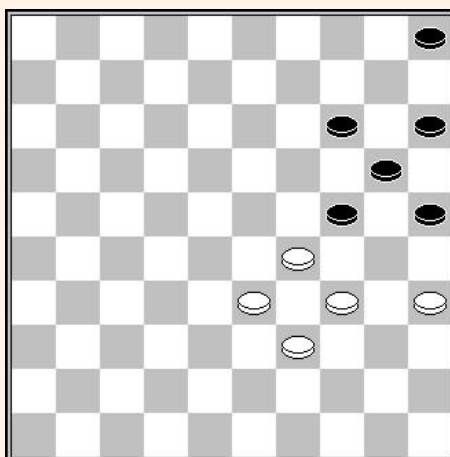
Dit resulteert in een evenwichtige spelvorm waarbij de problematiek vooral draait om territoriale bezetting, met een mogelijke opstoot naar veld 23.

Er moet ook rekening worden gehouden met eventuele bevrijdingen.

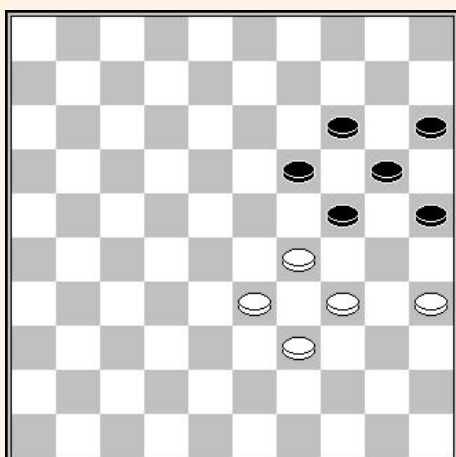
De voornaamste vormen zijn de volgende :

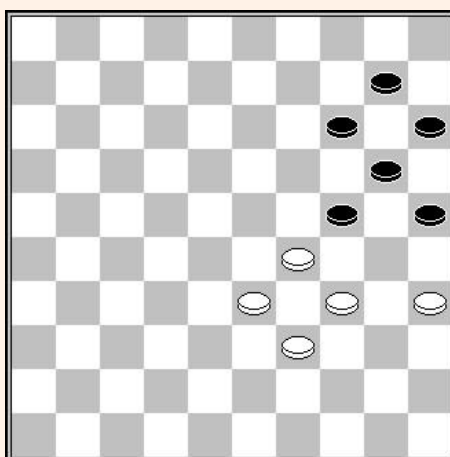
Zonder schijven op de lange lijn

Met een schijf op 14 en eventueel een op 5

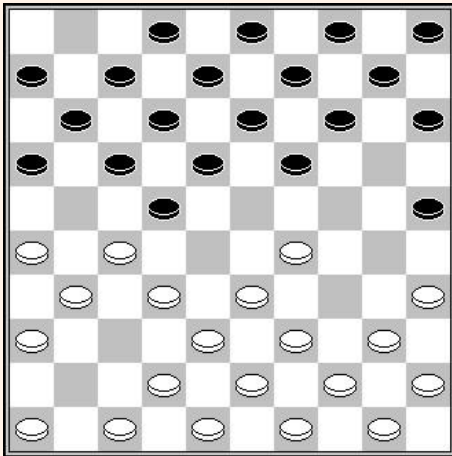

Met twee schijven op 14 en 19

Met twee schijven op 10 en 14

Effectieve plannen tegen de hekstelling nemen vaak de volgende vormen aan :

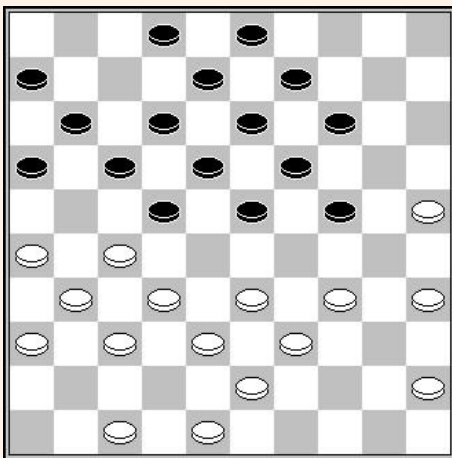

Zwart aan zet

De volgende situatie is een beetje speciaal omdat wit de fout maakte een schijf op 29 te plaatsen. Men merkt dat de gehele diagonaal 47-19 geïmmobiliseerd is. Dit zorgt ervoor dat wit tempi zal missen en veld 34 zal moeten sluiten, en daardoor zwart de kans geeft om in het centrum op te rukken met (19-23). Bijvoorbeeld :

- 1... 14-20 2. 46-41 10-14
3. 41-37 05-10 4. 47-41 19-23**

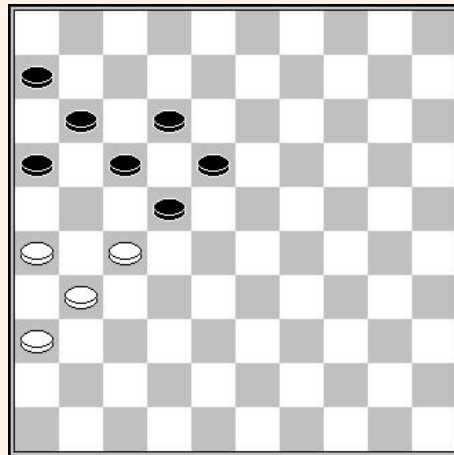
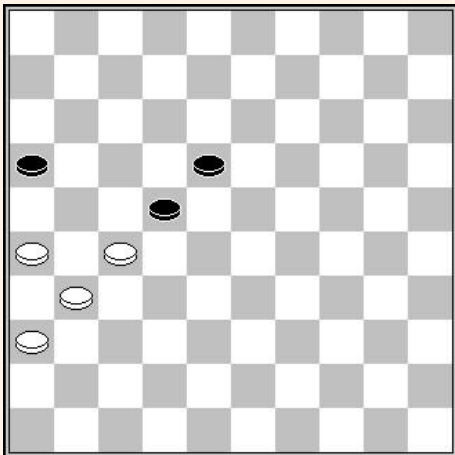
Aanval met zetdwang die wit dwingt veld 34 te sluiten.

2.1 – De hekstelling zonder schijf op de lange lijn

Presentatie

De formatie 26-27-32-36, bij aanwezigheid van zwarte schijven op 16-18-22 duiden we aan met de naam hekstelling, zoals de stand in eerste diagram laat zien.

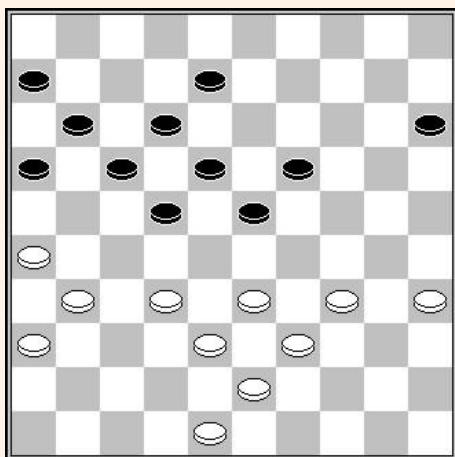

Deze laterale formatie van 4 schijven kan uiterst effectief zijn bij het neutraliseren van de rechtervleugel van de tegenstander, zoals weergegeven in diagram nr. 2.

De 7 zwarte schijven worden in bedwang gehouden door de hekstelling. De enige speelbare zet is (22-28), maar dit verliest een schijf door 27-21 of 27-22 gevolg door 31x33.

Deze formatie is des te effectiever als er geen nutteloze schijven voor wit op de lange diagonaal staan. Deze situatie heeft echter het nadeel dat het makkelijker wordt voor de tegenstander om zich te bevrijden, zoals we later zullen zien.

De formatie van de hekstelling is vooral efficiënt bij het einde van het middenspel.

In het volgende diagram neemt wit voordeel door :

1. 32-28 !

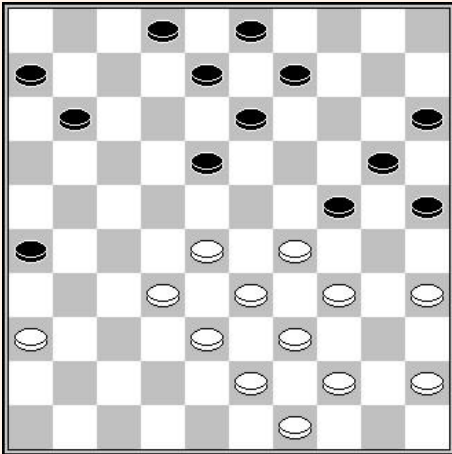
32-27 laat zwart toe om ofwel (23-28) met de dreiging (28-32), ofwel (17-21) 26x28 (23x21) met directe bevrijding.

1... 23x32 2. 38x27

En men ziet dat zwart slechts 3 schijven heeft 8-15-19 die spelen tegen zes schijven van wit 33-34-35-39-43-48

De bevrijdingen

Zonder schijf op de lange lijn, zijn de mogelijkheden op bevrijding voor de tegenstander talrijk. Zie hier enkele voorbeelden :

Wit aan zet

1. 36-31

Wit heeft de mogelijkheid om zich direct te bevrijden door
1. 34-30 (25x23) 2. 28x30, maar de resulterende stand is zeer verzwakt op de linkervleugel.

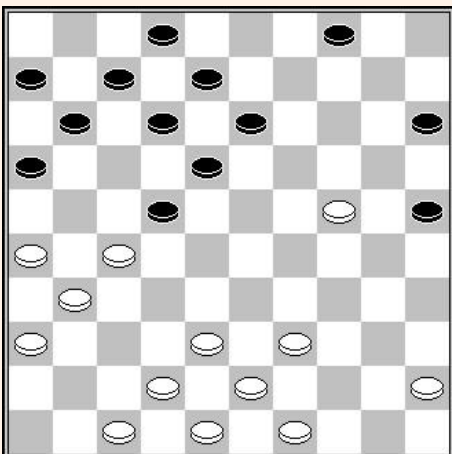
1... 26x37 2. 32x41 11-17

Na (18-22) 28x17 (11x22) 38-32 (02-07), bevrijdt wit zich door 33. 34-30 (25x23) 34. 33-28 (22x33) 35. 39x30

Na (09-14) 31. 38-32 (14-19) 32. 32-27 kan wit zich bevrijden op de volgende zet door 27-22 (18x27) 28-23 (19x28) 33x31.

3. 38-32 !

En wit kan zich vervolgens bevrijden door 34-30 met een zeer klein voordeel.

Zwart aan zet

Zwart heeft er hier alle belang bij zich te bevrijden door :

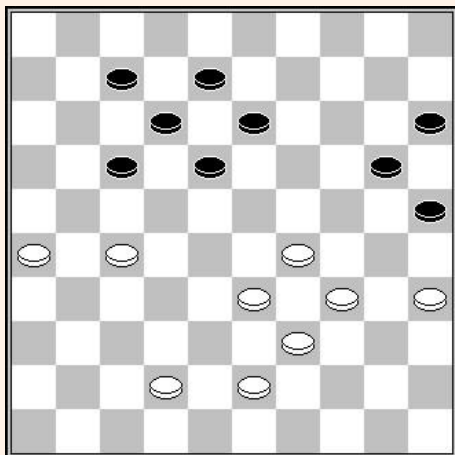
1... 13-19 2. 24x13 18x09

3. 27x18 12x23

De strategie met de hekstelling

Zonder schijven op de lange diagonaal lijkt de strategie vrijwel op de strategie die wordt toegepast in de aanwezigheid van een halve hekstelling. Men dient in principe vermijden veld 29 te bezetten, en men moet voorkomen dat de tegenstander zich stevig in het centrum vestigt. Bovendien moet het betreden van veld 28 verhinderd worden. Als we hieraan toevoegen dat we bevrijdingen moeten vermijden, begrijpen we dat de weg naar de overwinning niettemin smal en steil is

De strategie bestaat voornamelijk uit het profiteren van deze opsluiting om de speelbare zetten van de tegenstander te elimineren.

Newerow - Andris Andreiko

Kamp. URSS 1961

44ste zet – zwart aan zet

In deze situatie heeft zwart een winnende stand verkregen en speelt :

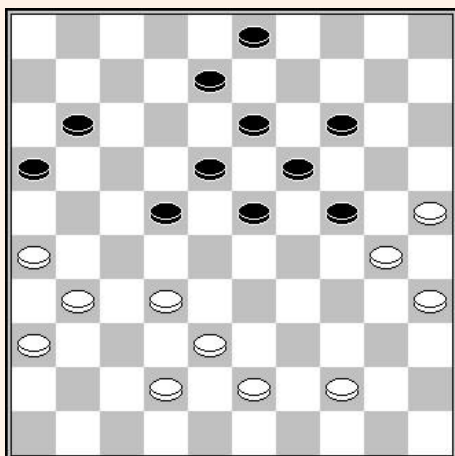
**44... 17-22 ! 45. 42-38 22x31
46. 26x37 13-19 ! 47. 38-32 19-24 !**

Dreigt een damzet naar 49.

48. 32-28 18-22 ! 49. 28x17 12x21

Dreigt vel 27 te bezetten.

50. 37-32 07-11 enz.

Vitalia Doumesh - Triinu Jalg

WK Vrouwen 2017

37ste zet – wit aan zet

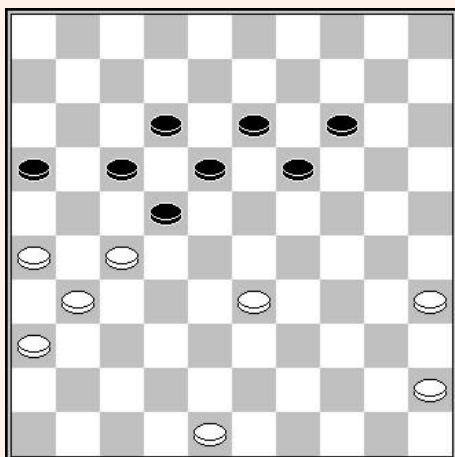
In deze ogenschijnlijk voordelige situatie voor zwart kreeg wit op een heel mooie manier de overhand op zijn tegenstander :

**37. 32-28! 23x32 38. 38x27 11-17
39. 42-38 24-29 40. 44-39 19-23
41. 39-33 23-28 42. 33x24 28-32
43. 43-39!**

De onverwachte zet die zwart achterlaat met een hopeloze stand.

43... 32x34 44. 30x39 enz.

De kracht van de hekstelling geassocieerd met voorpost 24 is formidabel.

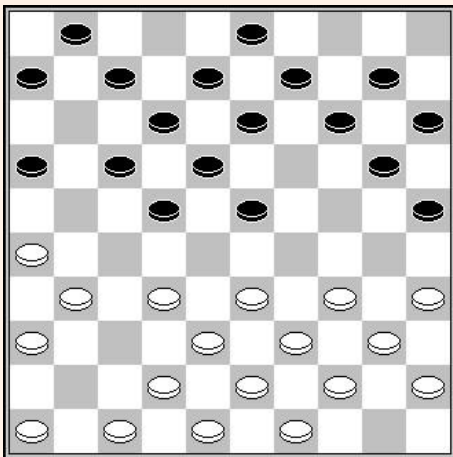

Wit aan zet

De hekstelling is des te effectiever wanneer er nog weinig schijven in het spel zijn.

In deze stand ziet men duidelijk dat de 4 schijven van de hekstelling de 5 zwarte schijven 12-16-17-18-22 in bedwang houden, en daardoor heeft wit een schijf extra op de andere vleugel. Dit aanzienlijk voordeel komt tot uiting na :

**1. 35-30 19-23 2. 45-40 13-19
3. 40-34 14-20 4. 30-25 20-24
5. 33-29 24x33 6. 25-20 enz.**

Wit aan zet

Een zeer leerzaam fragment ontleend aan R.C. Keller:

1. 32-28! 23x32 2. 38x27 06-11

Reageert op de dreiging van de damzet 27-21 (16x27) 33-28 (22x33) 31x02.

3. 43-38 01-06

De natuurlijke zetten gericht naar het centrum zijn verhinderd :

a - (14-19) 27-21 (16x27) 38-32 (27x29) 34x05

b - (13-19) 27-21 (16x27) 33-28 (22x33) 31x02

4. 48-43

Om dezelfde beperkingen te handhaven.

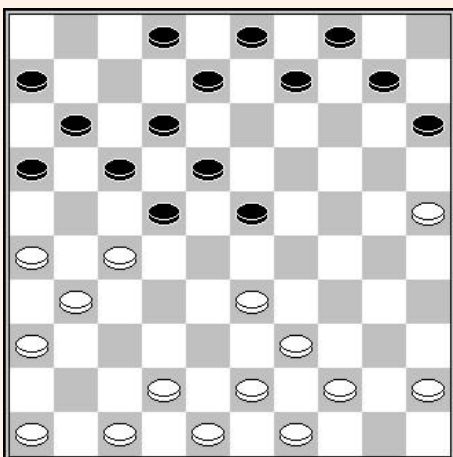
4... 20-24 5. 46-41 15-20

Op (14-20), maakt wit dam door 34-30 (25x34) 39x19 (13x24) 27-21 (16x27) 33-28 (22x33) 31x04

6. 42-37

En vooral niet 41-37 wegens (17-21) 26x28 (18-22) 27x18 (12x41).

Na 42-37 moet zwart een schijf verliezen.

Leonid Tsipes – Nikolai Sretenski

Spartakiade 1969
18de zet – wit aan zet

Deze partij toont goed op welke manier wit zijn spel organiseert om beetje bij beetje het aantal speelbare zetten van zwart te verminderen.

18. 33-29

Van het toestaan van de opmars (23-28) is kan natuurlijk geen sprake zijn.

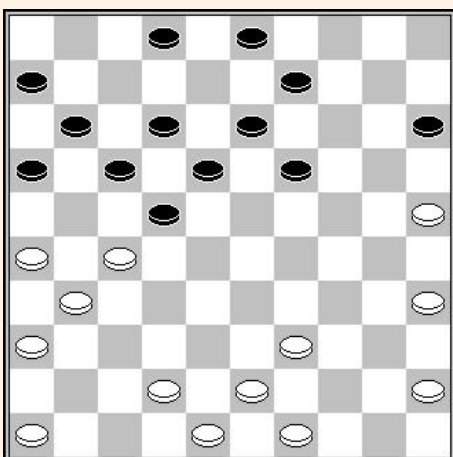
18... 23x34 19. 39x30 10-14 20. 42-38

Wit activeert zo veel mogelijk schijven op zijn rechtervleugel.

20... 08-13 21. 38-33 14-19 22. 44-40 09-14 23. 40-35
33-29 speelt hier ook een rol.

23... 19-23 24. 47-42 04-09 25. 33-29 23x34

26. 30x39 14-19

Het diagram hiernaast benadrukt duidelijk de suprematie van wit op de rechtervleugel met 8 actieve schijven vergeleken met slechts 6 voor zwart.

27. 35-30 19-23 28. 42-38 02-07

Een onlogische zet die de taak van wit vergemakkelijkt.

29. 45-40 15-20 30. 25x14 09x20

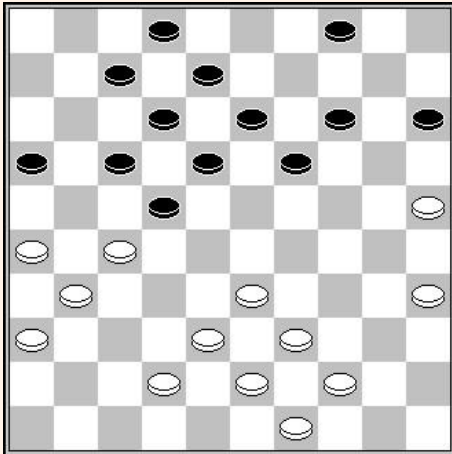
31. 38-33 ! 13-19 32. 40-35 03-08

(20-24) zou zwart niet gered hebben wegens 39-34 (03-08)

27-21! (16x27) 33-28! (23x32) 34-29 (24x33) 43-38 (a.l) 48x28 (22x33) 31x02.

33. 27-21! 16x27 34. 33-28 22x44 35. 31x15 44-50

36. 49-44 50x25 37. 43-39 25x43 38. 48x39 enz.

Gerrit Boom – Richard Meijer

Interclub 2003
29ste zet – wit aan zet

Wit oriënteerde het spel op een zeer leerzame manier :

29. 33-29 04-09 30. 29-24 19x30
31. 35x24 14-19 32. 38-33 !

De thematische zet om de opstoot (13-19) te verhinderen.

32... 19x30 33. 25x34 09-14
34. 43-38 15-20 35. 49-43 14-19
36. 42-37!

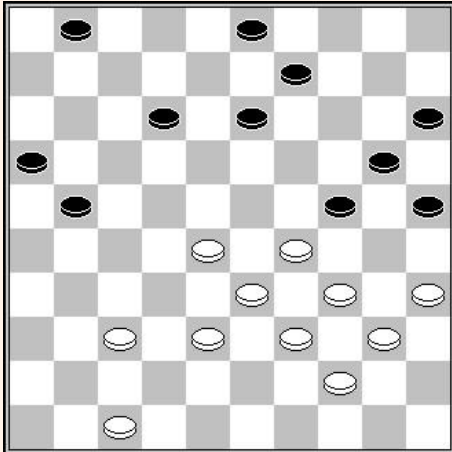
Een belangrijke voorbereidende zet om de witte actie in te leiden.

36... 19-23 37. 44-40 23-28 38. 37-32

Wit profiteert nu van de verzwakking van de linkervleugel om zich te hergroeperen, en vervolgens doorbraak te forceren.

38... 28x37 39. 31x42 22x31 40. 26x37 13-19
41. 40-35 17-22 42. 34-30 18-23 43. 30-24 20x29
44. 33x13 08x19 45. 38-33 19-24 46. 39-34 12-17
47. 42-38 07-11 48. 43-39 02-08 49. 34-30 22-28
50. 30x19 23x14 51. 33x22 17x28
52. 38-32

Zwart is erin geslaagd de doorbraak van wit in te dammen, maar het verlies van de schijf is onvermijdelijk.

Zwart aan zet

Het volgende maneuver is belangrijk om te kennen :

1... 21-27 ! 2. 28-23 13-18 !

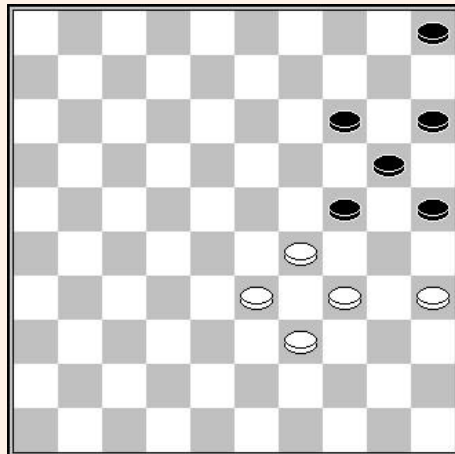
En wit kan zich onmogelijk bevrijden door :

3. 38-32 27x38 4. 33x42 24x33
5. 39x28 18x29 6. 34x23

Daar hij simpel een schijf verliest door (25-30) enz.

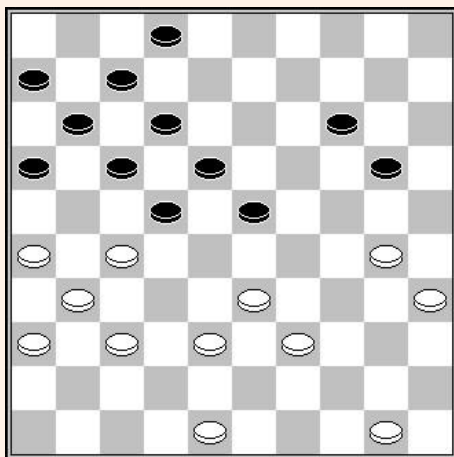

2.2 – De hekstelling met 2 schijven op 5 en 14

De houthandelaar met 2 schijven op 5 en 14 vertoont enkele bijzonderheden die we hieronder zullen toelichten :

De verzwakking van de linkervleugel van de tegenstander

Alexander Getmanski – Iwan Kostionow

Kamp. v. Rusland 2003

37ste zet – zwart aan zet

37... 23-28

Op (02-08) of (14-19) combineert wit door 26-21 (17x26) 37-32 (26x28) 30-25 enz.

Op 30-25 creëert wit zichzelf een zeer voordelige positie door 48-43 enz.

38. 30-25! 20-24 39. 37-32 ! 28x37

40. 31x42 22x31 41. 26x37 !

Deze dubbele achterwaartse ruil is opmerkelijk en benadrukt de kwetsbaarheid van de linkervleugel van de tegenstander.

41... 18-23 42. 39-34 ! 02-08 43. 34-30 14-19

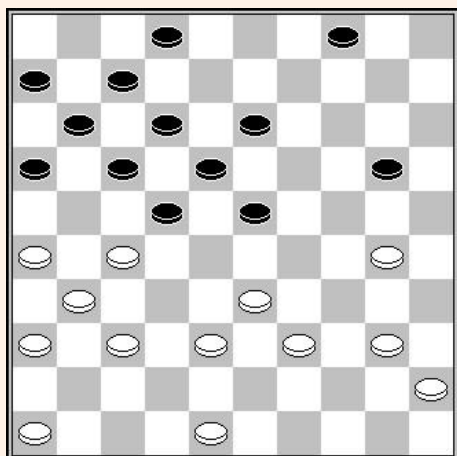
44. 33-29 23x34 45. 30x39 08-13 46. 39-34 19-23

47. 38-33 12-18 48. 33-29 24x33 49. 25-20 enz.

Dit belangrijk maneuver komt regelmatig voor. We kunnen de volgende partijen vernoemen :

- **Sijbrands – Shchegolev** 2de partij van de match 1990
- **Boomstra – Ivanov** Wereldkampioenschap 2013

Het plaatsen van een voorpost

Harm Wiersma – Peter van Harten

NK Open 1979

30ste zet – wit aan zet

30. 30-24 ! 20x29 31. 33x24

Het plaatsen van een (hinderende) voorpost is een belangrijke kwestie.

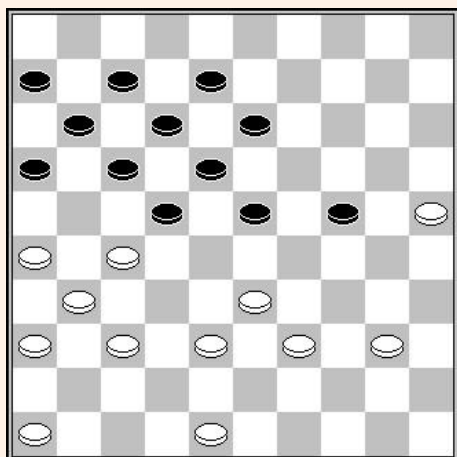
31... 23-28 32. 38-33 04-10

Na (02-08), zien we weer het voorgaande maneuver 37-32 enz.

33. 40-34 10-14 34. 34-30 02-08

35. 39-34! 28x39 36. 34x43 16-21 enz.

De centrale schijf van de tegenstander met zetdwang aanvallen

Wim van der Kooij – Ad van Tilborg

NK ½ f Groep 2, 1982

38ste zet – zwart aan zet

38... 23-28

Op (13-19) maakt wit dam door 26-21 enz.

39. 38-32 !

Wit valt de centrale schijf van de tegenstander aan met zetdwang.

39... 16-21 40. 27x16 18-23 enz.

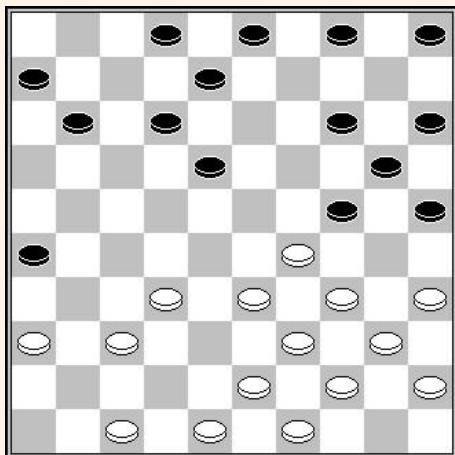
2 partijen betreffende dit thema :

- **Peter van Esch - Ton Sijbrands** (kloksimultaan 2006)
- **Ainur Shaibakov – Artur Tunkevic** (wereldkampioenschap juniors 2011)

Posities uit de praktijk

De volgende stand komt uit een partij tussen René Estebe – en Jean-Loup Clement tijdens het Frans kampioenschap 2017.

De volgende analyse beschrijft goed de inzet van elke speler.

21ste zet – wit aan zet

21. 43-38 11-17

Na (18-22) 48-42 houdt niets wit nog tegen om de velden 27 en 28 in te nemen.

22. 48-43 17-21

Op (17-22) kan wit zich bevrijden door 47-42 gevolgd door 34-30 en 33-28

23. 32-28 12-17 24. 38-32 17-22

Zwart ondermijnt het witte spel op diens linkervleugel. Wit heeft 8 geïmmobiliseerde schijven op zijn rechtervleugel.

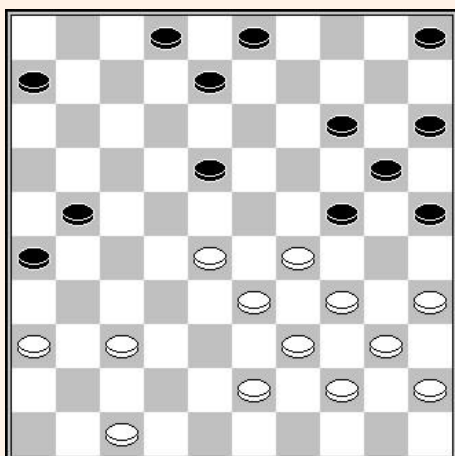
25. 28x17 21x12 26. 43-38 18-22

Een zet bedoeld om het opkomen van schijf 4 toe te laten.

27. 32-28 04-09 28. 28x17 12x21 29. 38-32 09-13

Zwart ruilt schijf 32 niet af door (21-27) omdat hij het belangrijk veld 26 wilt behouden.

30. 32-28 13-18 31. 49-43 Diagram

31... 18-22 ?!

Wit heeft niet meer dan 5 schijven die een actieve rol kunnen spelen (28-36-37-43-47), terwijl zwart er 7 heeft (2-3-6-8-18-21-26). Dit kwantitatieve voordeel zou zwart ertoe moeten brengen het spel te sluiten, vooral omdat hij de middelen heeft om te voorkomen dat wit veld 27 bezet.

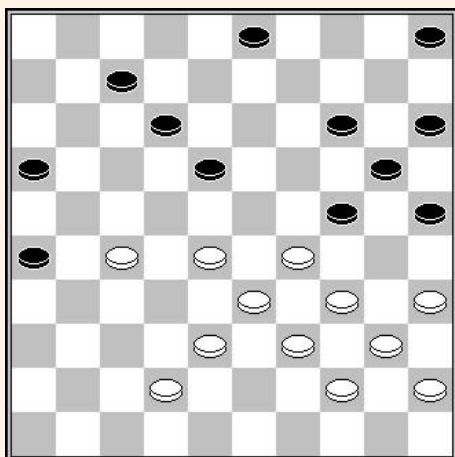
Bijvoorbeeld : 31... (08-12) [dreigt (25-30) enz.] 32. 43-38 (06-11)!

33. 36-31 (11-17)! verhindert 38-32 door (25-30) en zwart staat soeverein op zijn rechtervleugel.

32. 28x17 21x12 33. 36-31! 06-11 34. 31-27

Wit gaat nu de velden 27 en 28 bezetten, en zal dus een substantiële territoriale basis hebben.

34... 11-16 35. 37-32 12-18 36. 32-28 08-12 37. 43-38 02-07 38. 47-42 Diagram

38... 07-11 ?

Zwart heeft nog een mogelijkheid om voordeel te behalen door een positioneel offer :

38...(03-08) 39. 28-23 (18-22)! 40. 27x18 (16-21)!

41. 42-37 (14-19) 42. 23x14 (20x09) 43. 29x20 (12x23) ! enz.

39. 42-37 05-10

Op (03-08) of (03-09) maakt wit dam door een zetje van Weiss.

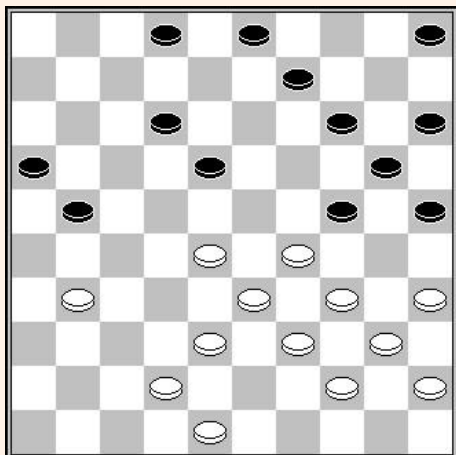
40. 38-32 03-08 41. 37-31 26x37

42. 32x41 08-13 43. 28-23 11-17

44. 23-19 14x23 45. 27-22 18x27

46. 29x7 enz.

In de volgende stand zal zwart eerst een voorpost plaatsen en vervolgens een dubbele achterwaartse ruil.

Eric Hogewoning – Ton Sijbrands

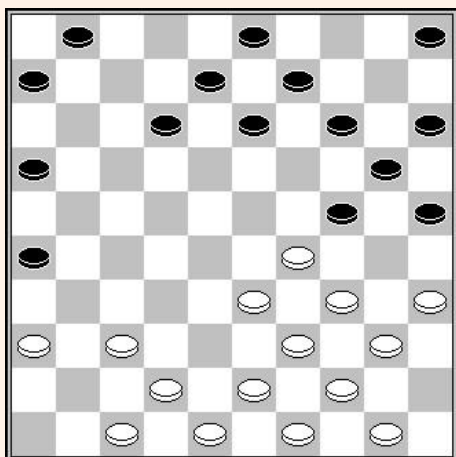
NK-T Hoofdklasse B, 2005

33ste zet – zwart aan zet

33...	09-13	34. 42-37	21-27
35. 31x22	18x27	36. 28-23	13-18
37. 48-43	14-19	38. 23x14	20x09
39. 29x20	25x14		

Deze dubbele ruil maakt de zwakte van de witte linkervleugel duidelijk. De partij ging verder als volgt :

40. 33-28	09-13	41.39-33	12-17
42. 43-39	18-22	43. 35-30	02-08
44. 30-24	13-18	45. 24-20	15x24 enz.

T de Haas - Ton Sijbrands

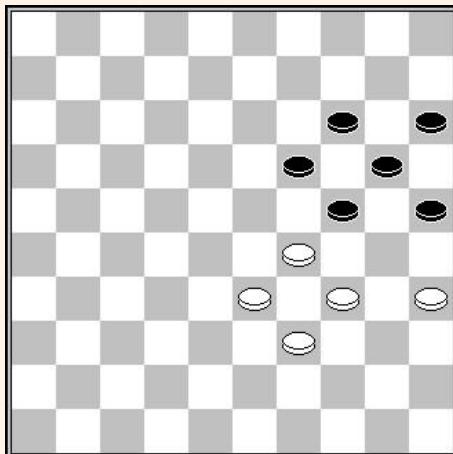
Kennemer Top Tien 1982

20ste zet – zwart aan zet

De wijze waarop Ton Sijbrands deze stelling behandelt is opmerkelijk en spreekt voor zich :

20. 37-32	06-11	21. 32-28	11-17	22. 43-38	17-22
23. 28x17	12x21	24. 36-31	26x37	25. 42x31	08-12
26. 31-26	03-08	27. 26x17	12x21	28. 48-42	21-26
29. 42-37	08-12	30. 38-32	16-21	31. 32-28	13-18
32. 49-43	09-13	33. 43-38	01-06	34. 47-41	06-11
35. 41-36	11-16	36. 28-23	12-17	37. 23x12	17x08
38. 38-32	08-12	39. 32-28	21-27	40. 28-23	27-32
41. 37x28	13-19	Z+			

2.3 – De hekstelling met 2 schijven op 14 en 19

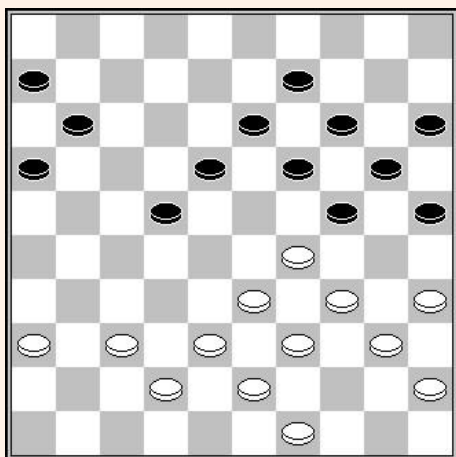
Inleidende opmerkingen

De hekstelling met twee pionnen op de lange diagonaal wordt met de grootste argwaan benaderd. Dit wordt verklaard door het feit dat het aantal schijven dat daadwerkelijk in het spel is, in dit soort situaties, vaak gelijk is. Bovendien heeft de speler die niet de hekstelling heeft toegang tot het centrum, wat altijd een vorm van territoriaal voordeel vormt. Bovendien, als er iets misgaat, resulteren de ontsnappingen van de speler met de hekstelling vaak in positionele fiasco's.

Vanuit mijn standpunt leiden posities van een hekstelling geassocieerd met twee schijven op de lange diagonaal in principe tot een positioneel evenwicht, met problemen aan beide kanten, en voordelen die vaak voortkomen uit een gebrek aan kennis van deze problemen, of een tempo probleem.

Over welke problemen gaat het ?

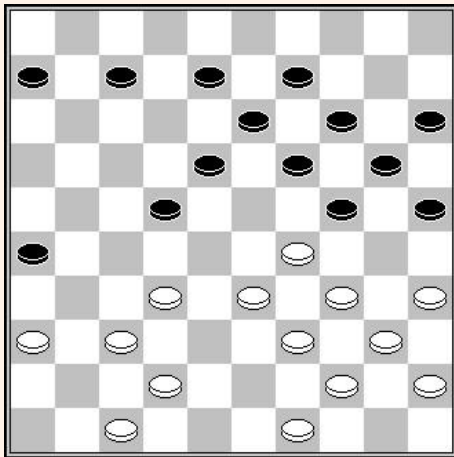
De bezetting van veld 22

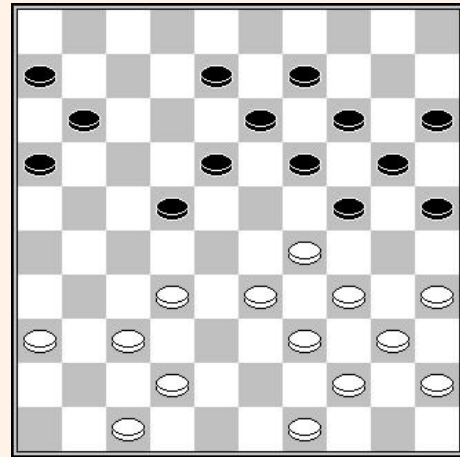
De 2 schijven op de lange lijn laten toe de terugkeer van wit naar het centrum door 37-32 te verhinderen door de simpele combinatie (18-23) 29x27 (24-29) enz.

Noteer ook dat 38-32 niet mogelijk is wegens (18-23) en (24-30).

Deze twee combinaties zijn vaak de kern van de strategie van zwarts spel.

Wit aan zet

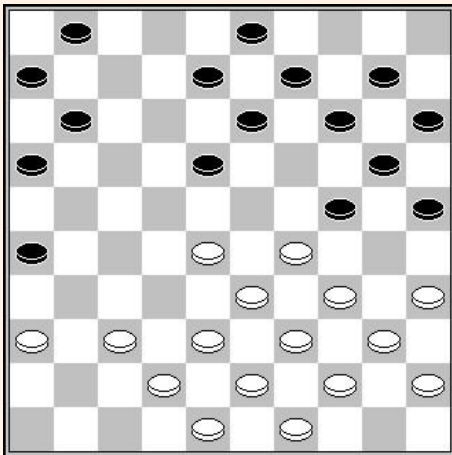

Wit aan zet

In diagram 1 kan wit zich niet ontdoen van schijf 22 door 33-28 wegens (24x33) 28x17 (20-24) 39x28 (24-30) 35x24 (19x50).

In het 2de diagram faalt de bezetting van veld 22 door zwart door de aanval met zetsdwang : in bovenstaande stand heeft zwart na 32-28 niets anders dan sluiten met (11-17), waarna de stand van zwart gevaarlijk wordt.

Een voorbeeld uit de praktijk :

**Piotr PALUCH - Vadim VIRNY
(Sandomierz 1989)**

1... 18-22!

Zwart heeft ver gezien. Een meer standaard ontwikkeling is (16-21) gevolgd door (18-22) 28x17 (21x12)

2. 28x17 11x22 3. 38-32

Een logische zet om te profiteren van schijf 22 en proberen zich te bevrijden door 33-28. Maar zwart heeft een reeks verrassingen voorzien :

3... 14-19!

Simpel en effectief :

- Op 33-28 maakt zwart dam door (24x33) 28x17 (20-24) 39x28 (24-30) 35x24 (19x50).
- Op 32-28 volgt een andere damzet door (26-31)! 36x18 (13x22) 28x17 (19-23) 29x18 (24-30) 35x24 (20x47)

4. 43-38 16-21 5. 49-43

32-28 is verhinderd door een andere damzet (21-27) 28x17 (26-31) 37x26 (27-32) 38x27 (19-23) 29x18 (13x31) a.l. (24-30) 35x24 (20x47)

5... 10-14 6. 36-31 01-07 7. 32-28 07-11! 8. 28x17 11x22! 9. 29-23

Wit probeert zich te redden door een hopeloze combinatie.

9... 19x28 10. 34-30 25x34 11. 39x10 28x50 12. 10-05 22-27 13. 31x22 50x11

14. 40-34 11-02

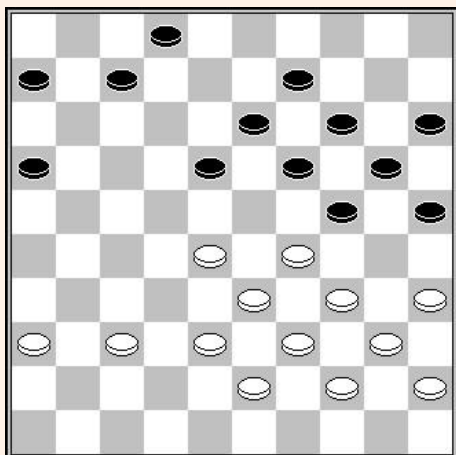
Zwart beschermt zijn dam.

15. 37-31 26x37 16. 42x31 20-24 17. 05-46 13-19! 18. 46x05 21-27 19. 31x22 09-14

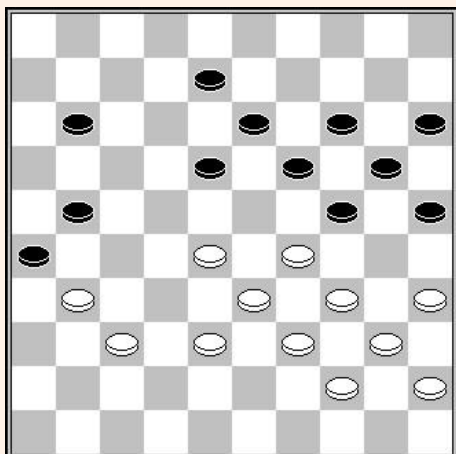
20. 05x30 08-13 21. 30x08 02x17 wit gaf op.

De schijven op de diagonaal 04-36

De beoordeling van een hekstelling met 2 schijven op de lange lijn en in het algemeen niet volledig indien men geen rekening houdt met de zwarte schijven om de diagonaal 04-36.

In nevenstaande stand is het zeer moeilijk om de 3 zwarte schijven 4-9-13 in het spel te brengen.

In deze stand heeft zwart slechts de 2 schijven 13 en 18 op de kleine diagonaal.

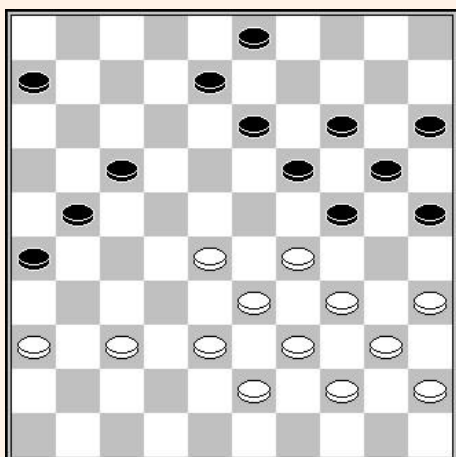
Door de afwezigheid van de formatie 9-13-18 kan wit veld 27 bezetten.

In de stand forceert wit de winst door :

1. 38-32! en indien :

A – (21-27) 32x21 (26x17) damzet door 35-30 (24x35) 29-24 (20x38) 39-33 (38x29) 34x3

B – (08-12) 31-27 (11-16) 28-23 (19x28) 33x22 (24x33) 39x28 (14-19) en coup Philippe door 37-31 (26x37) 32x41 (21x23) 41-37 (18x27) 34-30 (25x34) 40x09

Wit aan zet

In deze ietwat bijzondere configuratie heeft zwart een vorm van valluikslag die erg handig is om te kennen.

1. 38-32

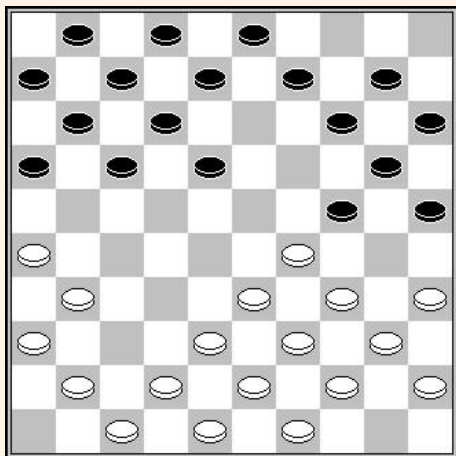
Is verhinderd door :

1... 26-31! 2. 36x16 06-11
 3. 16x07 17-22 4. 28x17 08-12!
 5. 07x09 19-23 6. 29x18 24-30
 7. 35x24 20x49 8. 09x20 49x23

Enkele voorbeelden van de Fabre opening

De formatie van de hekstelling met 2 schijven op de lange lijn komt regelmatig voor in de opening van de partij. Het volgende is een typisch voorbeeld :

1. 34-29 19-23 2. 40-34 14-19 3. 45-40 10-14 4. 50-45 05-10 5. 31-26 20-25
6. 37-31 14-20 7. 41-37 10-14 8. 46-41 04-10 9. 32-28 23x32 10. 37x28 19-23
11. 28x19 13x24

Basisdiagram

Vanuit dit diagram gaan we 4 partijen beoordelen die duidelijk de te zoeken basisplannen illustreren voor elke speler.

Partij n°1 : Frank Teer – Edvard Buzinskij (PCBest Cup, 2000)

Als eerste een partij waarin wit een extreem simpel en efficiënt plan toepast door zich te hergroeperen in het centrum.

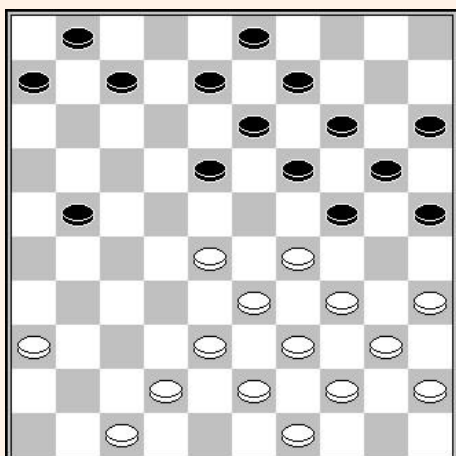
Vanuit het basisdiagram :

12. 41-37 08-13 13. 37-32 02-08 14. 42-37 14-19
15. 48-42 10-14 16. 31-27 17-21

Na (17-22) kan 36-31! volgen hetgeen de logische zet (11-17) verhindert door een damzet 27-21 (16x36) 32-27 (22x31) 29-23 (19x28) 33x02.

Na 16... (17-22) 36-31 (12-17) 32-28, heeft zwart een goede bevrijding door (18-23) 29x18 (17-21) 26x17 (25-30) ! 34x25 (07-12) 18x07 (01x23).

17. 26x17 11x31 18. 37x26 16-21 19. 26x17 12x21 20. 32-28

Vanuit numeriek standpunt staat het blok van 9 schijven 28-29-33-34-35-39-40-44-45 tegenover 9 zwarte schijven 9-13-14-15-19-20-24-25. Het spel vindt plaats met de 6 pionnen aan weerszijden.

- 20... 06-11 21. 42-37 11-16
22. 38-32 07-11 23. 37-31 21-26
24. 43-38 26x37 25. 32x41

Wit spaart enkele reserve tempi.

- 25... 11-17 26. 41-37 08-12
27. 47-42 17-21 28. 38-32 01-06
29. 37-31 12-17?!

(21-26) is sterker.

30. 31-26 18-22 31. 49-43 03-08 32. 42-37 08-12
33. 43-38 06-11 34. 37-31 12-18 35. 35-30 24x35
36. 29-23 18x29 37. 34x23 20-24 38. 23-18 24-29
39. 18x27 14-20 40. 33x24 19x30 41. 28-22 enz.

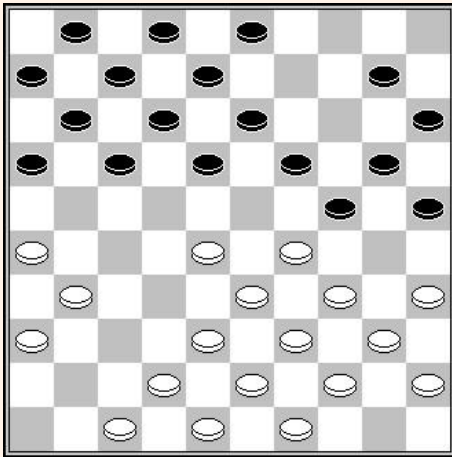

Partij n°2 : Natalia Sadowska – Leon Mikulicz (Pools kamp. 2013)

Een meer genuanceerde partij waarin zwart erin slaagt een van zijn schijven op de kleine diagonaal in het spel te brengen, zonder echter te profiteren van dit voordeel op het cruciale moment.

Vanuit het basisdiagram :

12. 41-37 09-13 13. 37-32 14-19 14. 32-28

14... 17-21

De bezetting van veld 22 door (17-22x22) is duidelijk een interessant positioneel probleem, maar hier zou het foutief zijn vanwege het ultraklassieke vervolg 38-32 (10-14) 42-37 (07-11) 48-42 (01-07) 43-38 (03-09) met de aanval met zetdwang 32-28, enz.

**15. 26x17 11x22 16. 28x17 12x21
17. 38-32 10-14 18. 32-28**

Vanuit numeriek standpunt lijkt zwarte in het voordeel, 9 witte schijven 28-29-33-34-35-39-40-44-45 in oppositie met slechts 8 zwarte schijven 13-14-15-18-19-20-24-25. De uitdaging voor wit is om het centrum te bezetten met de 2 strategische velden 27 en 28.

**18... 07-12 19. 43-38 02-07 20. 38-32 21-26
21. 42-38 26x37 22. 32x41**

Wit bezorgt zich reserve tempi.

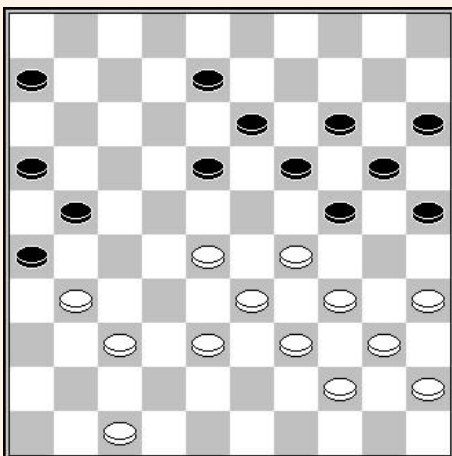
22... 03-09

Direct (18-22) heeft de voorkeur. Het is vaak interessant veld 9 open te laten om meerdere redenen. We kunnen combinaties overwegen op het thema van de valluikslag, en eventueel schijf 23 afruilen. Verder kan schijf 3 eventueel een rol spelen op de rechtervleugel.

23. 48-43 18-22 24. 28x17 12x21 25. 38-32 13-18 26. 32-28 09-13

Een zet met ernstige gevolgen, waardoor wit het belangrijke veld 27 kan bezetten.

**27. 43-38 07-12 28. 41-37 06-11 29. 38-32 01-06 30. 49-43 11-17 31. 36-31 21-26
32. 43-38 17-22 33. 28x17 12x21 34. 32-28**

Het fameuze cruciale moment. Zwart heeft een numeriek overwicht op zijn rechtervleugel. De opstoot 38-32 is direct verhinderd door (21-27). Zwart heeft er alle belang bij te profiteren van deze situatie en (08-12) te spelen en na 37-32x41 te vervolgen met (12-17) en (18-22), met aanzienlijk positioneel voordeel.

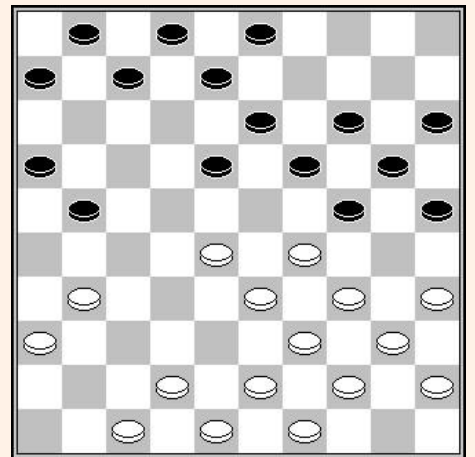
**34... 18-22? 35. 28x17 21x12
36. 38-32 12-18 37. 31-27**

Wit bereikt zijn doel door het bezetten van het belangrijk veld 27.

37... 19-23

Een zet die gedwongen lijkt, maar die waarschijnlijk verliezend is. Het ontbreekt zwart aan reserve tempi.

Bijvoorbeeld, na (08-12) 47-41 (12-17) 32-28 (17-21) 37-32 (06-11) 41-37 is zwart positioneel failliet na de bevrijding (24-30x30).

38. 37-31! 26x28 39. 33x22 24x33 40. 39x10 15x04 41. 22-17 04-09 42. 44-39 13-19
 43. 39-33 08-13 44. 47-42 09-14 45. 34-29

Zwart gaf op.

Partij n°3 : Jan Terpstra - Raphaël Martens (Brunssum 2015)

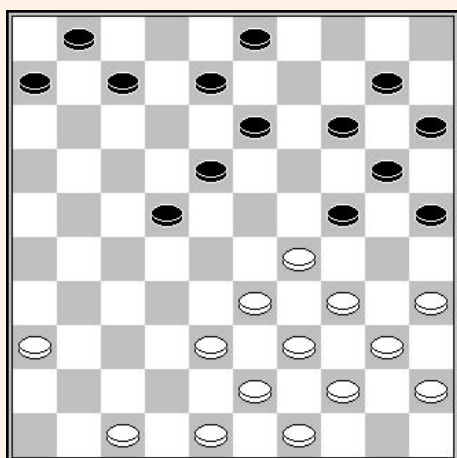
In dit spel slaagt zwart erin het veld onder uitstekende omstandigheden te bezetten.

Vanuit het basisdiagram :

12. 41-37 09-13 13. 37-32 17-21 14. 26x17 12x21 15. 32-28 21-26 16. 28-23

Een zet die zwart in de kaart speelt. 38-32 (26x37) 42x31 is normaler.

16... 26x37 17. 42x31 16-21 18. 23x12 07x18 19. 31-26 02-07 20. 26x17 11x22

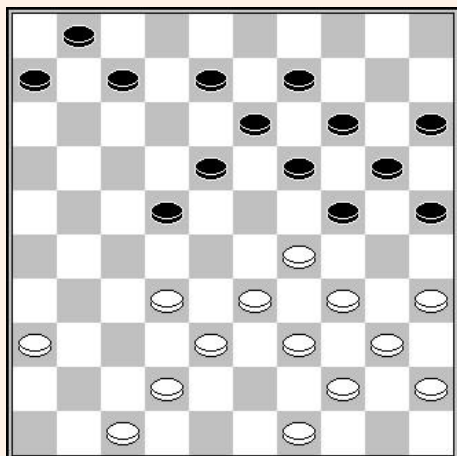

Zwart neemt bezit van veld 22, een veld dat zowel interessant als gevaarlijk is.

21. 38-32 14-19 22. 48-42 10-14

23. 43-38 03-09 !

Brengt de dreiging (18-23) en (24-29) in het spel, met dam op 48, alles met de dreiging op te sluiten door (19-23).

24. 49-43 ?

Wit zet een damzet naar 48 open. Maar na 24. 32-28 gedwongen (07-11) 25. 28x17 (11x22) 26. 49-43 (01-07) 27. 47-41 gedwongen (07-11) 28. 41-37 (08-12)! 29. 37-31A gedwongen (12-17) 30. 31-26 (22-28) 31. 33x22 (24x33) 32. 39x28 (18x27) 33. 38-33 (13-18) 34. 34-29 (17-22) 35. 28x17 (11x22), heeft zwart een duidelijk voordeel.

Variante A : 37-32? (18-23)! (29x16) (24-29) enz.

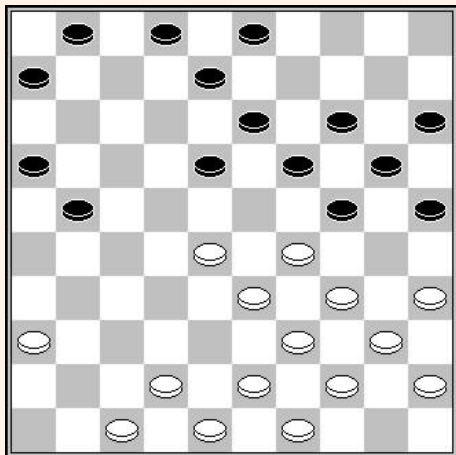
24... 18-23 25. 29x27 24-29 26. 34x23 19x48 Z+

Partij n°4 : Nico Knoops – Arnaud Cordier (Nijmegen 1996)

Een belangrijke partij die toont hoe zwart zijn kleine diagonaal ontwikkelt en beetje bij beetje het overwicht op zijn rechtersleugel.

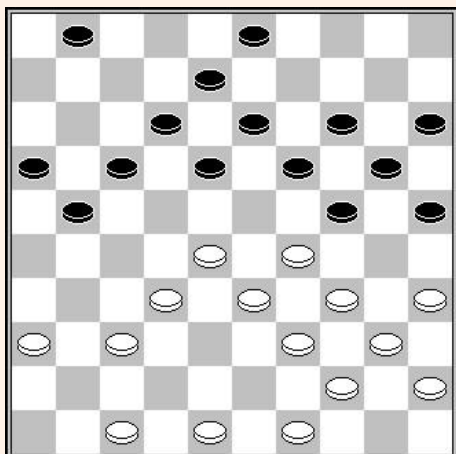
Vanuit het basisdiagram :

12. 41-37 09-13 13. 37-32 14-19 14. 32-28 10-14
 15. 38-32 17-21 16. 26x17 12x21 17. 31-26 07-12
 18. 26x17 11x22 19. 28x17 12x21 20. 32-28

Een eerste wapenfeit waarmee zwart het belangrijke veld 26 kon veroveren en zichzelf een extra schijf op zijn rechtersleugel kon gunnen.

20... 02-07 21. 43-38 07-12
 22. 42-37 06-11 23. 38-32 11-17

24. 49-43

De bevrijding 28-23 (19x28) 33x11 (16x7) 36-31 (24x33) 39x28 geeft een perfect evenwichtig spel.

24... 18-22 ! 25. 43-38 21-27 !
 26. 32x21 17x26 27. 28x17 12x21

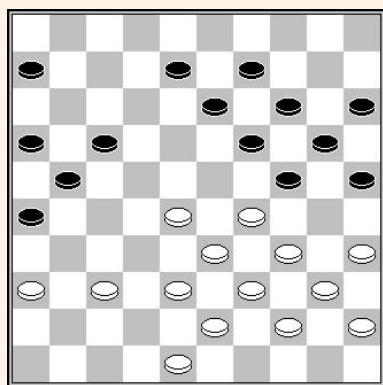
Wit heeft steeds minder actieve schijven.

28. 37-32 ?

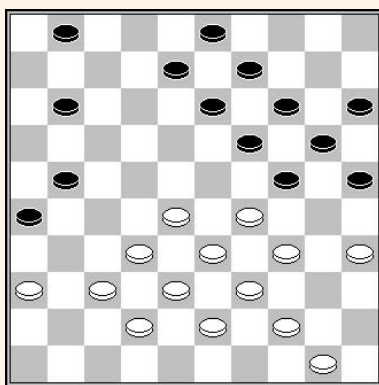
Een logische zet, maar waarschijnlijk verliezend, 39-32 heeft de voorkeur.

28... 08-12 29. 47-42 12-18 30. 48-43 01-06
 31. 42-37 18-22! 32. 32-28 21-27! 33. 28x17 26-31
 34. 37x26 27-32 35. 38x27 19-23 36. 29x09 24-30
 37. 35x24 20x49 38. 09x20 49x08 Z+

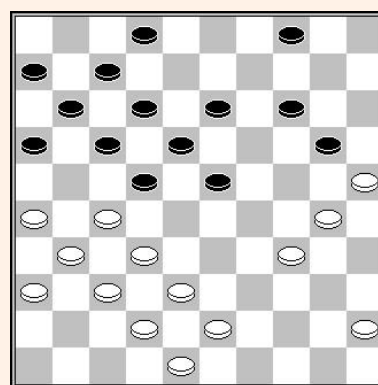
SUPPLEMENT

D1 - W+

D2 - W+

D3 - Z+

D1 - Chizhov – Heusdens (NED - URSS 1982).

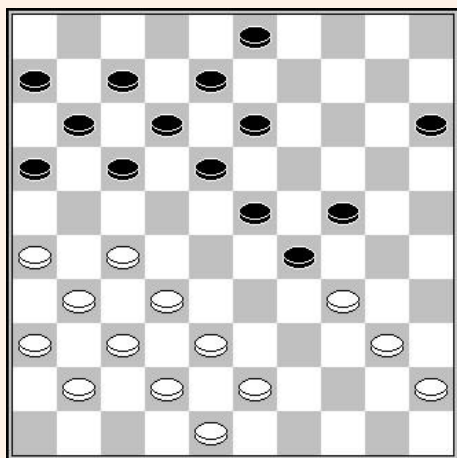
Wit speelde in de partij 38-32 ? en mist een mooie winst door 37-31 (26x37) 48-42 (37x48) 28-22 (17x28) 33x22 (24x42) 22-18 (13x22) 43-38 (42x33) 39x26 (48x30) 35x02

D2 - Olga Kamychleeva – Erna Wanders (NK Vrouwen 1998)

Wit won de partij door de briljante combinatie 37-31 (26x48) 32-27 (21x23) 29x18 (13x22) 33-29 (24x42) 43-38 (42x33) 39x06 (48x30) 35x02

D3 - Ladage Hans – Bastiaanse Piet (NK-T 1991)

Zwart voerde een winnende combinatie uit (23-29) 34x23 (18x29) 27x09 (14x03) 25x14 (29-33) 38x29 (03-09) 14x03 (12-18) 03x21 (16x49)

Jean Loup Clement - Arnaud Cordier

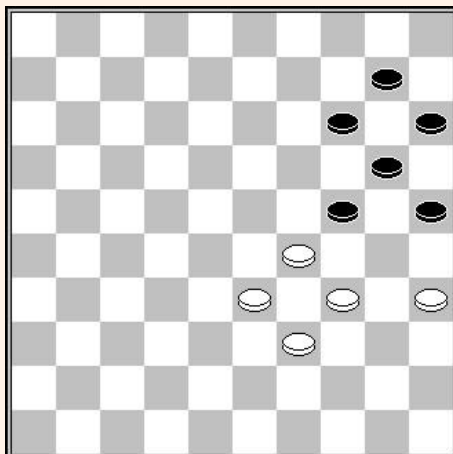
Frans kampioenschap 2012

Zwart aan zet

Zwart won door :

27... 24-30 28. 34x25 15-20
 29. 25x14 03-09 30. 14x03 29-33
 31. 38x29 23x34 32. 40x29 18-22
 33. 27x09 08-13 34. 09x18 12x34
 35. 03x21 16x49 Z+

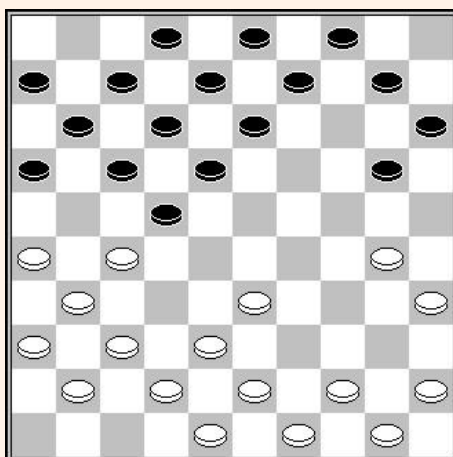
2.4 – De hekstelling met 2 schijven op 10 en 14

Deze variant van de hekstelling is minder gebruikelijk dan degene met 2 schijven op de lange lijn op 14-19 of 5-14. Hij presenteert echter enkele karakteristieken die verdienen onderlijnd te worden.

Dit type situatie komt regelmatig voor tijdens de Hollandse opening :

01. 32-28 18-22 02. 37-32 12-18 03. 41-37 07-12
 04. 46-41 01-07 05. 31-26 20-25 06. 37-31 14-20
 07. 42-37 10-14 08. 47-42 05-10 09. 32-27 19-23
 10. 28x19 14x23 11. 34-30 25x34 12. 40x29 23x34
 13. 39x30

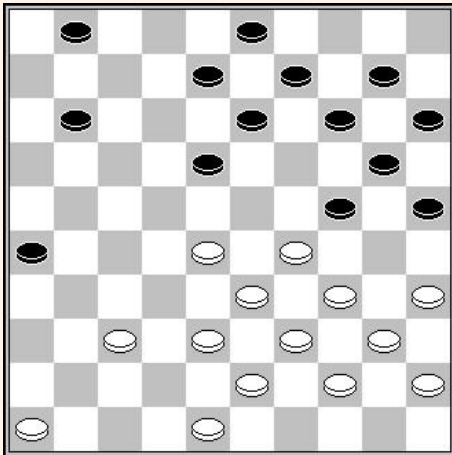
Vanuit deze positie kunnen we vertrouwen op het speelplan dat Vadim Virny tegen Nico Kocken heeft ontwikkeld tijdens de interclub in 1987 :

13... 20-25 14. 44-39 25x34 15. 39x30 10-14 16. 30-25 14-19 17. 35-30 19-23
 18. 33-29 23x34 19. 30x39 13-19 20. 45-40 19-23 21. 49-44 09-14 22. 40-34 03-09
 23. 34-29 23x34 24. 39x30 09-13 25. 44-40 13-19 26. 40-35 19-23 27. 38-33 08-13
 28. 42-38 04-10 29. 33-29 23x34 30. 30x39 14-19 31. 38-33 10-14 32. 33-29 19-23
 33. 50-44 23x34 34. 39x30 13-19 35. 43-38 19-23 36. 44-39 15-20

Op (14-19), kan volgen 38-33 (02-08) 26-21 (17x26) 37-32 (26x46) 30-24 (19x30) 35x24 (46x28) 48-42 (22x31) 33x02.

37. 38-33 14-19 38. 25x14 19x10 39. 30-25 23-28 40. 35-30 10-14 41. 39-34 28x39
 42. 34x43 02-08 43. 37-32 16-21 44. 27x16 enz.

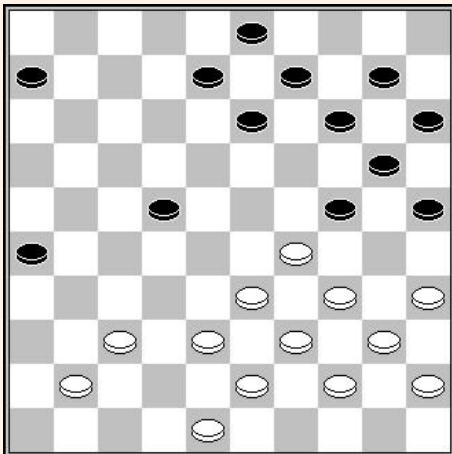
Het thema van de hekstelling met schijven op 10 en 14 presenteert bepaalde specificaties die Ton Sijbrands duidelijk naar voren bracht in zijn analyse van de partij NDiaga Samb – Alfons Ottink, verschenen in De Volkskrant van 24-12-98 en 02-01-1999 :

25ste zet – zwart aan zet

In se partij speelde zwart (01-06). Ton wijst er terecht op dat de zet 25... (11-16) zou veel verontrustender zijn geweest voor wit. Dit dreigt immers direct met de damzet door (26-31) 37x26 (16-21) 26x17 (24-30) 35x24 (08-12) 17x19 (14x32) 38x27 (18-23) 29x18 (20x49).

Na 25... (11-16), moet wit dus verder met 28-23 (01-06) 23x12 (08x17) enz. hetgeen voor een verzwakking zorgt bij wit.

28ste zet – wit aan zet

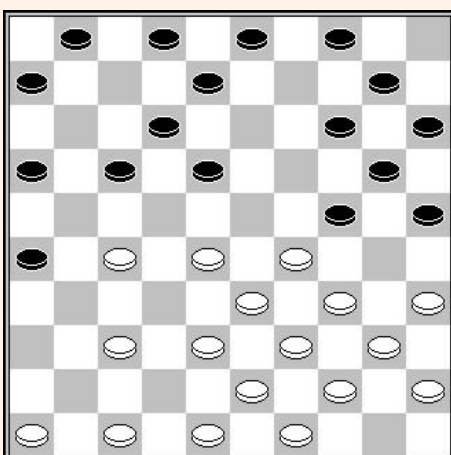
In de partij speelde wit 37-32. Op 28. 38-32 kan zwart de winst forceren door (13-19) en indien :

A – 32-28 (09-13) 28x17 (19-23) 29x9 (24-30) 35x24 (20x49) 09x20 (25x14)! 34-30 (49-21)+.

B – 41-36 (26-31) 36x18 (09-13) 18x09 (19-23) 29x18 (24-30) 35x24 (20x49) 09x20 (49x04)

C – 33-28 (22x33) 29x38 (26-31) 37x26 (24-29) 34x23 (19x46).

De opmars naar 23 compliceert het spel enorm. Een zeer interessant voorbeeld, nog steeds een analyse van Ton Sijbrands, komt uit een partij tussen Martin Dolfing et Evgeni Vatutin tijdens het Bijlmer toernooi 2008 :

16de zet – wit aan zet

16. 28-23 03-09 17. 46-41 09-13

18. 41-36 17-21 19. 38-32 06-11

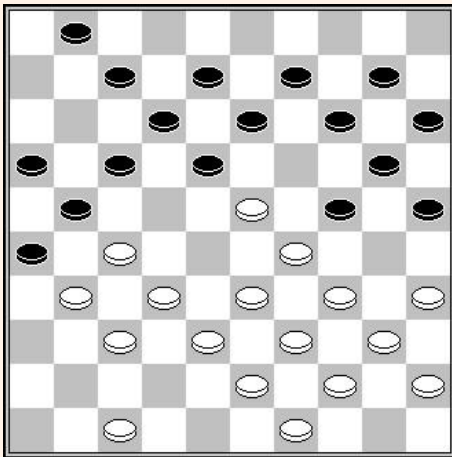
20. 43-38 11-17 21. 36-31!

Een cruciaal moment. Deze roekeloze zet is zowel geforceerd als zeer sterk.

Na 48-43? (17-22) 47-42 (22x31) 36x27, is wit hulpeloos tegen de aanval (13-19).

Na 49-43? Heeft zwart een verrassend offer door (26-31)! 37x26 altijd gevolgd door de aanval (13-19) en de ruil 32-28 (21x32) 38x27 levert een damzet op door (17-22) 28x17 (12x32) 23x03 (19-23) 29x18 (24-30) enz.

21... 02-07 22. 48-43 04-09 volgend diagram :

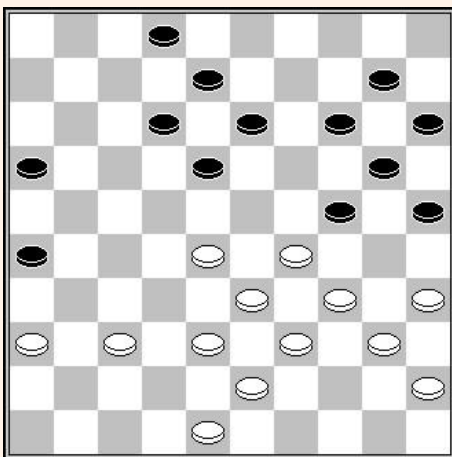

23. 47-41 ?

Ton merkt op dat wit voordeel kan behalen door 34-30! (25x34) 39x19 (13x24) 44-39! omdat (20-25) 29x20 (18x29) 33x24 (25-30) mislukt door 32-28 enz. dam op 4.

- 23... 07-11 24. 34-30 25x34
 25. 39x19 13x24 26. 44-39 20-25 !
 27. 29x20 18x29 28. 33x24 25-30 enz.

De zet 38-32 is vaak een belangrijk positioneel probleem. In het volgend voorbeeld krijgt zwart overmacht in het spel door de zet 38-32 te controleren.

Chejf – Vladimir Agafonow
 Kamp. URSS 1973
 33ste zet – wit aan zet

33. 36-31

Op 38-32 maakt zwart dam op 49 door (25-30) 34x25 (14-19) enz. Na 37-32 (18-22) 28x17 (12x21) 32-28 (08-12) is 38-32 weer verhinderd, terwijl op 48-42 een kleine combinatie volgt door (24-30) 35x24 (13-19) 24x13 (12-18) 13x22 (21x27) 22x31 (26x48).

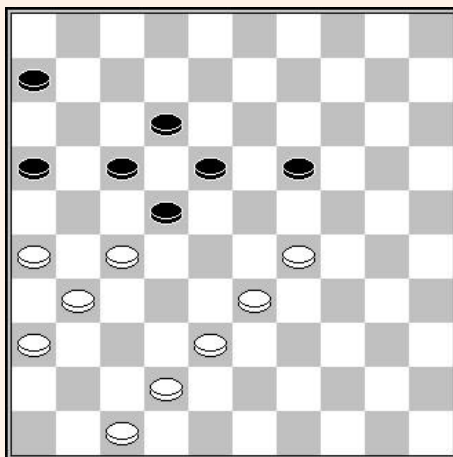
- 33... 18-22 34. 28x17 12x21 35. 38-32 13-18

Zwart gaf op daar 43-38, om de damzet te ontwijken verliest een schijf na (18-22).

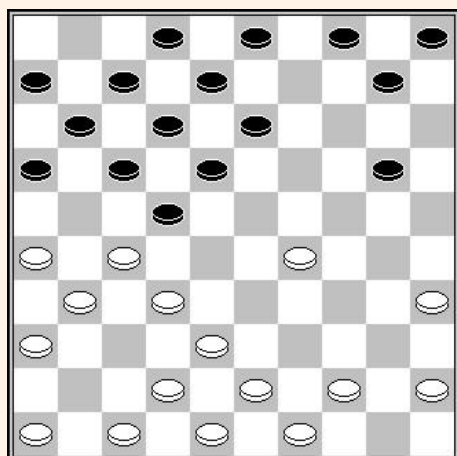
2.5 – De strategieën tegen een hekstelling

De voornaamste strategieën tegen een hekstelling, die men kwalificeert als efficiënt, zijn er vijf, en zijn in het algemeen in de volgende vormen :

2.5.1 – Bij aanwezigheid van een schijf op 29

In dit soort standen, is de gehele diagonaal 47-29 geïmmobiliseerd, ten koste van de vrijheid van spelen op de rechtervleugel. In dit geval beschikt zwart over een aantal zeer nuttige manoeuvres om hiervan te profiteren

Jos Stokkel – Vadim Virny
Wereldkampioenschap 1984
16de zet – zwart aan zet

Schijf 29 is een hindernis voor wit.

16... 03-09 17. 38-33 13-19
18. 42-38 10-15 19. 46-41 05-10
20. 47-42 10-14 21. 41-37 08-13

Wit heeft zijn nuttige zetten op zijn linkervleugel uitgeput. Hij zal zeer snel ook bruikbare zetten op de andere vleugel missen.

22. 43-39 02-08 23. 48-43 04-10
24. 44-40 20-25 25. 49-44 19-23

Een vervelende maar niet beslissende aanval.

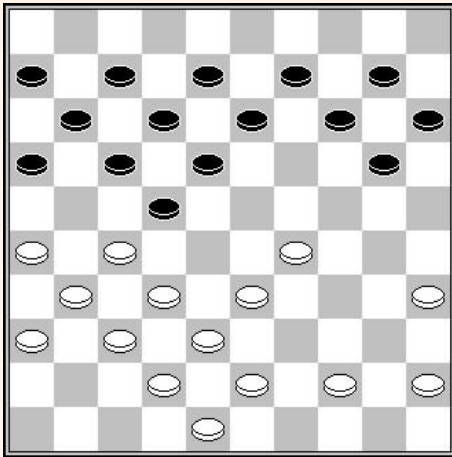
26. 40-34 15-20 27. 45-40 ?

Wit onderschat de situatie. De bevrijding door 27. 34-30 (23x34) 28. 33-28 (22x33) 29. 38x40 (25x34) 30. 40x29 was noodzakelijk.

Er is nog een meer ingewikkelde variant die niet kan worden genegeerd, door 27. 44-40 (10-15) 28. 35-30 (14-19) 29. 29-24 (20x29) 30. 33x24 (09-14) 31. 40-35 en de beste voortzetting lijkt dus 31... (22-28) 32. 27-21 (16x27) 33. 31x33 (23-29) 34. 34x23 (18x20) 35. 39-34 enz.

27... 14-19 28. 35-30 10-14! 29. 30-24 19x30
30. 40-35 16-21! 31. 35x15 13-19 32. 27x16 19-24
33. 29x20 23-28 34. 32x23 18x49 Z+

Frans Claessens – Serguei Davidov

Samarkand 1969

23ste zet - Zwart aan zet

De hekstelling is helemaal niet voordelig omdat wit slechts 5 actieve schijven op zijn rechtervleugel heeft. Zwart kan echter niet te volle profiteren van de situatie :

23... 20-25 24. 43-39 14-20 25. 48-43 ?

44-40 is veel sterker. Na :

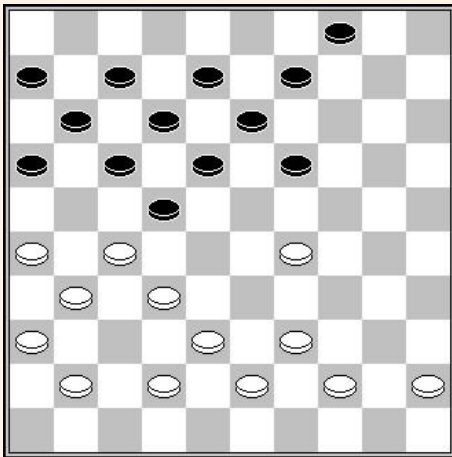
A – (10-14)? Volgt 39-34! En zwart heeft een verliezende stand.

B – (13-19) 39-34! En zwart moet zich terugtrekken door (20-24x14) om damzetten te vermijden naar 4 of 5.

25... 10-14 26. 45-40

Na 26. 44-40 (14-19) 27. 40-34 (19-24) ! is schijfverlies onvermijdelijk.

26... 17-21! 27. 26x28 18-22 28. 27x18 12x45 Z+

Peter Schuitema – Jannes van der Wal (1993)

30ste zet – wit aan zet

Ondanks de schijn is de witte stand niet comfortabel.

30. 39-33

Een zet die de positie niet verbetert, integendeel, maar wat te spelen ?

38-33 is uiteraard niet mogelijk wegens (19-24) 29x20 (22-28) enz.

Na 30. 41-37 (04-10) 31. 45-40 (17-21) 32. 26x28 (18-22)

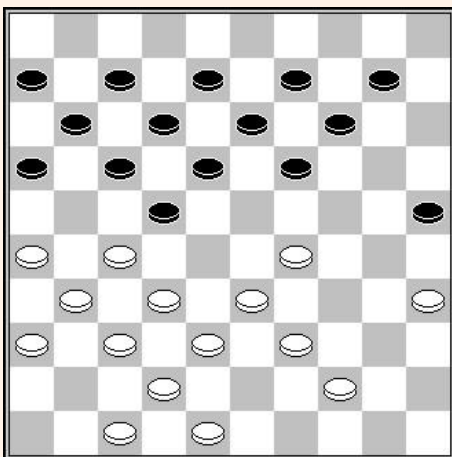
33. 28x17 (11x22) 34. 27x18 (12x45) 35. 44-40 (45x34) 36. 39x30 (19-24) 37. 30x19 (13x24) kan wit de verbreking niet vermijden.

30... 09-14 31. 41-37 04-09 32. 44-40 19-23! 33. 40-35 23x34 34. 33-28 22x33 35. 38x40

Ondanks de verbreking is wit nog niet uit de slechte papieren :

35... 18-23 !

En de niet te pareren dreiging (23-28) 32x23 (17-21) 26x17 (12x41) 36x47 (13-19) garandeert schijfwinst.

Sven Winkel – Gérard Jansen

NK-T 2002

24ste zet – zwart aan zet

Op een haast gelijkaardige manier als in de vorige stand, nam zwart voordeel door :

24... 19-23! 25. 48-43 23x34

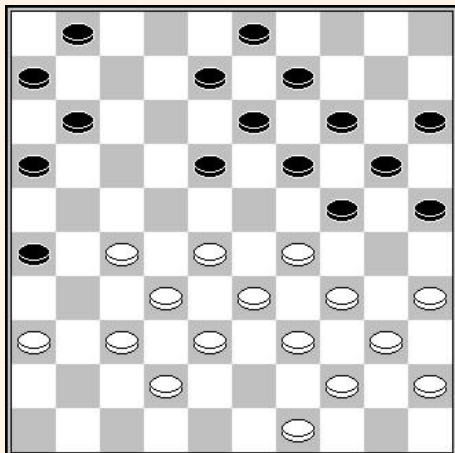
26. 39x30 25x34 27. 33-28 22x33

28. 38x40 18-23 29. 47-41 13-18

30. 43-39 09-13 31. 42-38 17-22 ! enz.

2.5.2 – De centrale velden

De bezetting van de centrale velden 27-28-29 wordt terecht beschouwd als de beste manier om zich tegen de hekstelling te verzetten.

Anatoli Gantvarg – Evgeni Vatutin

Russisch Kamp. 1982

25ste zet – zwart aan zet

In dit voorbeeld staat wit stevig in het centrum. Het zwarte plan om de greep te versoepelen bots met een finesse van wit :

25... 18-22 26. 27x18 13x22

27. 28x17 11x22 28. 32-28 09-13

Omdat de natuurlijke zet 28... (16-21) 29. 28x17 (21x12) een damzet oplevert door 30. 33-28 (24x22) 31. 37-31 (26x48) 32. 39-33 (48x30) 33. 35x02.

29. 28x17 03-09 30. 49-43!

Verhindert het recupereren van de schijf (19-23) 29x18 (13x11) door 34-30.

30. 24-30 31. 35x24 19x30 32. 29-23 01-07

33. 36-31 30-35 34. 31-27 07-12 35. 37-32 12x21

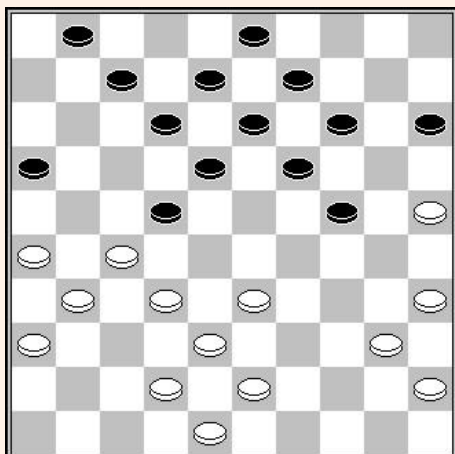
36. 33-28

Zwart recupereert uiteindelijk zijn schijf, maar dit gaat ten koste van zijn stelling.

Jos Stokkel – Alexander Baliakin

NK 2011

26ste zet – wit aan zet

26. 43-39

33-29x29 wordt uiteraard gevolgd door de damzet (14-20) 25x23 (12-17) 23x21 (15-20) 27x18 (16x49).

De aanval 32-28 is ook niet mogelijk wegens (14-20) 25x23 (18x29) enz.

26... 07-11 27. 42-37

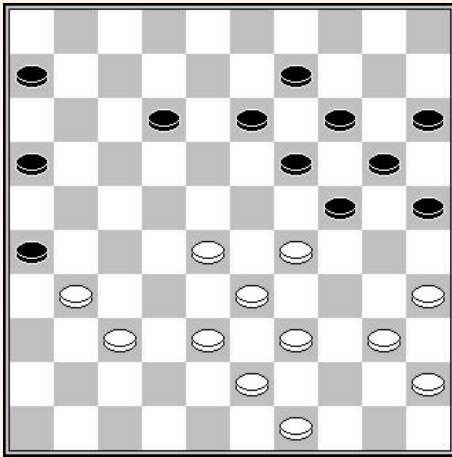
Op 40-34 volgt simpel (24-29) enz.

27... 11-17 28. 48-43 19-23 29. 39-34 13-19

30. 34-29 23x34 31. 40x20 15x24 32. 45-40 09-13

33. 27-21 16x27 34. 32x21 19-23

Met een mooi positioneel voordeel voor zwart.

Viacheslav Shchegolev – Jan Bom

Wereldkampioenschap 1964

33ste zet – zwart aan zet

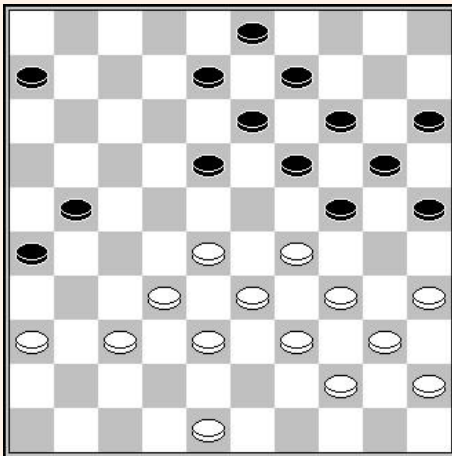
In deze situatie merkt men de passiviteit van de schijven 9 en 13 die bij deze van de schijven 14 en 19 komt.

De sterke inplanting van wit in het centrum en de mobilisatie van veel meer schijven biedt hen het voordeel.

33... 12-18

Na 33... (16-21), haasten we ons naar de volgende zeer mooie variant : 34. 38-32 (06-11) 35. 31-27 (11-16) 36. 28-22 (12-18) 37. 43-38 (25-30) 38. 49-43 (19-23) en de kers op de taart 39. 37-31 (26x17) 40. 40-34 (21x32) 41. 34x25 (23x34) 42. 39x10 (15x04) 43. 25x03

**34. 29-23! 18x29 35. 31-27 06-11 36. 37-32 11-17 37. 27-21 16x27
38. 32x12 13-18 39. 12x34 09-13 40. 34-29 26-31 41. 35-30 25x32 42. 38x36 W+**

Zwart a zet

Het volgende fragment legt de nadruk op enkele zeer nuttig om te kennen, combinaties :

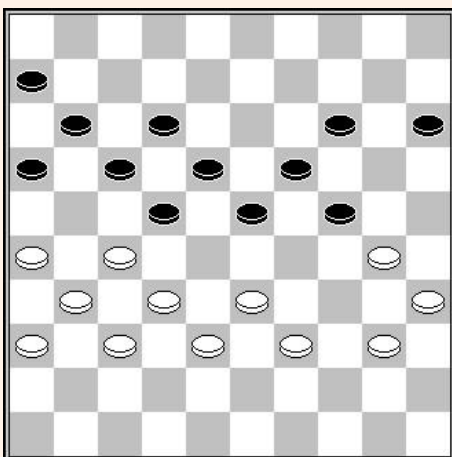
1... 18-22

De ruil (21-27) 2. 32x21 (26x17) verliest een schijf door 3. 35-30 (24x35) 4. 28-23 (19x28) 5. 33x11 (6x17) 6. 29-24 (20x29) 7. 34x21

Overigens levert (06-11) eveneens een combinatie op door 2. 28-23 (19x28) 3. 32x12 (08x17) 4. 33-28 (24x31) 5. 36x07

**2. 28x17 21x12 3. 32-28 06-11 4. 38-32 12-18
5. 37-31 26x37 6. 32x41 11-16**

De natuurlijk zet 6... (08-12) laat zwart toe op een mooie manier te combineren door 7. 35-30 (24x35) 8. 28-23 (19x28) 9. 33x22 (18x27) 10. 36-31 (27x47) 11. 48-43 (47x24) 12. 34-30 (25x34) 13. 39x06

Roel Boomstra – Ainur Shaibakov

Wereldkampioenschap Junioren 2011

40ste zet – zwart aan zet

Door te vertrouwen op een combinatie naar veld 45, forceert zwart hier het spel door :

40... 14-20! 41. 40-34

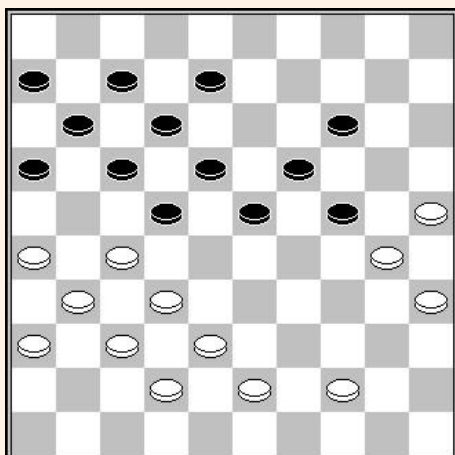
Inderdaad, op 41. 30-25 voert zwart de combinatie uit (22-28) 42. 33x13 (19x8) 43. 25x14 (15-20) 44. 14x25 (23-28) 45. 32x23 (17-21) 46. 26x17 (12x45)

**41... 20-25 42. 27-21 16x27
43. 32x21 23-28 44. 21-16 15-20
45. 16x07 12x01**

Wit gaf op zonder het volgende af te wachten : 46. 38-32 (18-23) 47. 32-27 (1-7) 48. 27x29 (06-11) 49. 33x22 (24x44)

2.5.3 – De bevrijding naar 29

Ik stel voor dat we een thema behandelen dat relatief weinig voorkomt en dat de verdienste heeft weinig bekend te zijn :

Wouter Ludwig – Bas Messemaker (2004)

32ste zet – zwart aan zet

Zwart staat goed in het centrum maar het ontbreekt hem ondanks dit toch aan speelruimte. Tegen alle verwachtingen in, maakt zwart gebruik van de gelegenheid die hem geboden wordt om zich uit de hekstelling te bevrijden, door :

32...   **23-28 33. 32x23 18x29**
34. 27x18 12x23 35. 37-32

We merken terloops op dat 44-39 een Philippe oplevert door (14-20) 25x14 (19x10) 30x28 (17-21) 26x17 (11x44).

35...   **07-12 36. 31-27 17-21**
37. 26x17 11x31 38. 36x27 12-17 39. 44-40

Na 39. 44-39, wit moet een goede manier vinden om volgende variant te vermijden (17-21) 40. 39-33 (06-11) 41. 33-28 (21-26) 42. 43-39 (8-12) 43. 39-33 (11-17) 44. 42-37 (16-21) 45. 27x16 (12-18)

39... 06-11

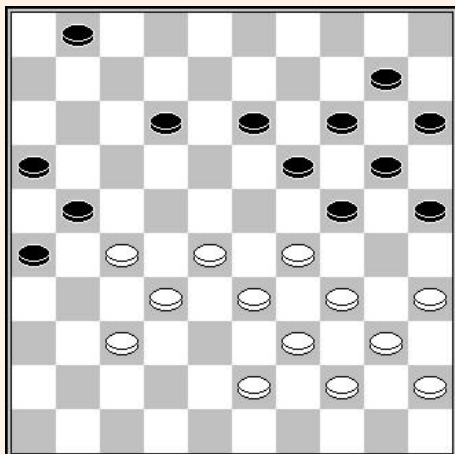
En zeker niet (08-12) of (8-13) wegens 40-34 (29x40) 35x44 (24x35) 44-40 (35x44) 43-39 (44x33) 38x07 of 38x09.

40. 43-39 08-12 41. 42-37 12-18 42. 37-31

De remise ligt binnen handbereik door 42. 39-34 (17-21) [(17-22) 25-20] 43. 37-31 (21-26) 44. 25-20 enz.

42...   **17-22 43. 31-26 22x31 44. 26x37 18-22**

45. 39-34 22-27 46. 32x21 16x27 Z+

Issa Traore – Ahmed Ba

Toernooi Mondialistes 1990

35ste zet – wit aan zet

Wit zal het beste halen uit de mogelijke combinaties na de bevrijding naar 22.

35. 28-23! 19x28 36. 33x22 24x33
37. 39x28 12-18

Een legitieme zet om de opstoot 28-23 te vermijden.

37... (14-19) wordt gevolgd door 38. 37-31 (26x37) 39. 32x41 (21x23) 40. 34-30 (25x34) 41. 40x09

38. 43-39! 01-07

(14-19) blijft verhinderd door de coup Philippe, terwijl (20-24) verliest simpel door 34-30 (25x43) 44-39 enz.

39. 35-30! 07-12

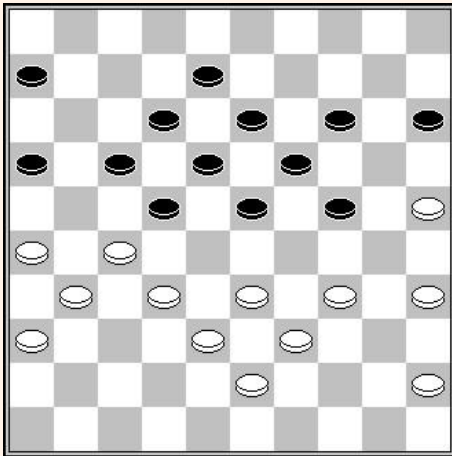
Levert een uiterst zeldzame coup Philippe op, maar er is niet veel keuze voor zwart :

40. 28-23! 18x29 41. 34x23 25x43 42. 23-18 12x23

43. 22-17 21x12 44. 44-39 43x34 45. 40x07 W+

2.5.4 – De opstoot naar 21 (30 voor zwart)

De territoriale bezetting, tegenover een hekstelling, wordt vaak gehinderd door een gebrek aan reserve tempi. Het kan daarom nuttig zijn om te overwegen uit te breiden in het kamp van de tegenstander.

Haye Wittermans - Henk Dijkstra (1989)

36ste zet – zwart aan zet

Zwart heeft bezit genomen van het centrum, maar hij heeft een gebrek aan nuttige zetten. De ontwikkeling naar veld 30 zal hem ruimte geven :

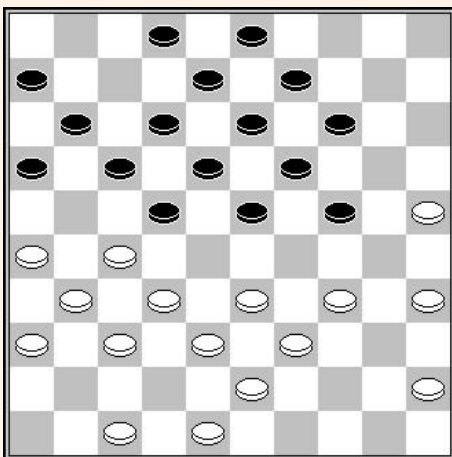
36... 24-30 37. 35x24 19x30 38. 27-21

Deze zet is verliezend, maar na 38. 33-29 (06-11) 39. 45-40 (14-19) 40. 40-35 (22-28) 41. 35x24 (19x30) 42. 38-33 (28x37) 43. 31x42, heeft zwart een schijnbaar beslissende combinatie ter beschikking, door (15-20) 44. 25x14 (17-22) 45. 34x25 (22x31) 46. 26x37 (23x34) 47. 39x30 (13-19) 48. 14x23 (18x47)

38... 16x27 39. 32x21 13-19 ?

Wit heeft hier een zeer mooie winst door 39... (14-20) 40. 25x14 (23-28) 41. 34x25 (28-32) 42. 38x27 (13-19) 43. 14x23 (18x49) 44. 27x07 (49x02)

40. 31-27! 22x31 41. 26x37 17x26 42. 37-31 26x37 43. 38-32 37x28 44. 33x35 enz.

Herman Bouwhuis – Zoja Golubeva

Nijmegen 1989

23ste zet – zwart aan zet

23... 24-30 24. 35x24 19x30 25. 33-29

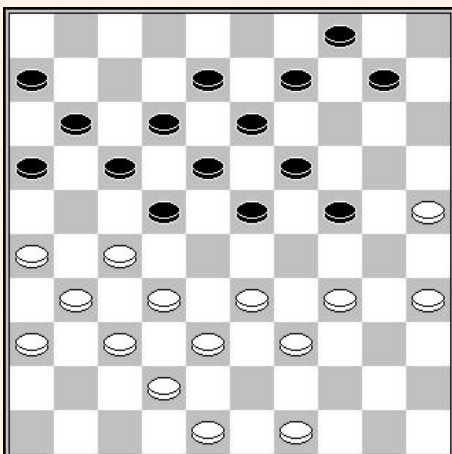
45-40 levert een combinatie door (23-29) 33x35 (22-28) 32x23 (18x29) 34x23 (17-21) 26x17 (12x41).

25... 02-07 26. 45-40 14-19 27. 40-35 ?

Verliest direct. Wit dient eveneens volgende variant te vermijden 27. 47-42 (09-14) 28. 40-35 (19-24) 29. 29x09 (13x04) 30. 35x24 (23-28) 31. 32x23 (18x40) 32. 27x18 (12x23) 33. 39-34 (40x20) 34. 25x14 (16-21) enz.

27... 17-21! 28. 26x28 11-17 29. 35x24 19x30

30. 28x19 13x44 Z+

Peter Hoopman – Gérard Jansen (1989)

28ste zet – zwart aan zet

28... 24-30! 29. 35x24 19x30 30. 33-29

Op 25-20 vinden we weer een combinatie analoog aan het voorgaande voorbeeld door (23-29) 31. 33x35 (22-28) 32. 32x23 (18x40) 33. 35x44 (17-21) 34. 26x17 (12x34)

30... 10-14 31. 49-44

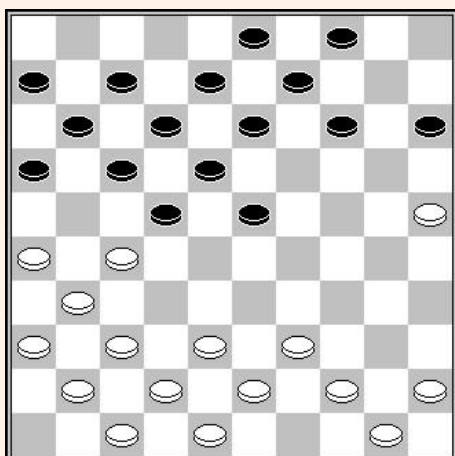
Op 38-33 is (13-19) beslissend.

31... 04-10 32. 44-40

Verliest direct, maar de witte stand is delicaat.

32... 17-21 33. 26x19 13x35 enz.

2.5.5 – Het insluipen in het centrum van de tegenstander

Karen van Lith – Wim van der Kooij
(Training 1996)

21ste zet – wit aan zet

Deze stand toont goed de ontwikkelingsproblemen waarmee wit te maken kan krijgen. De “natuurlijke” zet 39-33 is “vreselijk” omdat hij de 4 schijven van de kleine diagonaal 47-42-38-33 buiten spel zet. In de partij koos wit voor :

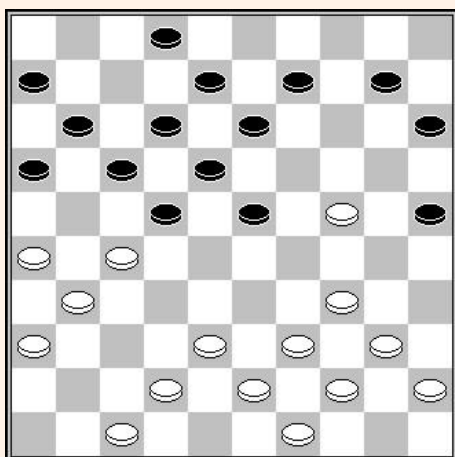
21. 38-33 23-28 !

Een inbraak in het centrum van de tegenstander die het witte spel in twee splitst.

22. 42-38

Door deze zet, neemt wit grote risico's. Ik denk dat hij in een officiële partij had gekozen voor het nadelig vervolg 33-29 (16-21) 27x16 (28-32) 37x28 (22x24).

22... 14-20 23. 25x14 09x20 24. 47-42 04-09 25. 45-40 09-14 26. 40-34 03-09
27. 50-45 13-19 28. 45-40 08-13 29. 34-29 28-32 30. 37x28 18-23 31. 29x18 12x21 Z+

Eldar Aliev – Alexey Chizhov (1980)

22ste zet – zwart aan zet

In aanwezigheid van een voorpost op 24 krijgt de opmars naar 28 een bijzondere betekenis :

22... 23-28 23. 38-33

Een logische zet. Men kan ook denken aan 34-29, maar dit verplaatst het probleem enkel.

23... 02-07

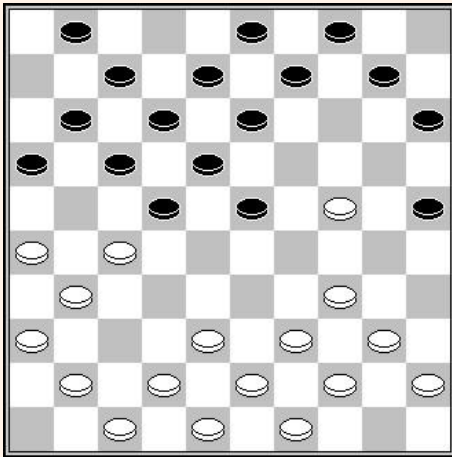
Het is waar dat 23... (17-21) 24. 26x17 (12x32) 25. 42-38 (11-17) 26. 38x27 (17-21) 27. 47-42 (21x32) 28. 42-38 (32-37) 29. 31x42 (16-21) 30. 42-37 draagt niets bepalend bij.

Na 23... (10-14) 24. 42-38 (28-32), heeft wit een grappige verdediging 25. 27-21 (16x27) 26. 40-35 (14-19) 27. 34-29 (19x30) 28. 35x24 en (09-14) wordt beantwoord door 29. 24-20 (15x24) 30. 29x09 (13x04) 31. 33-28 (22x42) 32. 31x13 (08x19) 33. 47x37.

24. 34-29 ?

Wit kan verrassend genoeg ook net zo goed 42-38 spelen daar 42-37 wordt gevolgd door de ruil 38-32 of 37-32.

24... 10-14! 25. 24-20 15x24 26. 29x20 17-21! 27. 26x17 12x32 28. 31-26 07-12
29. 20-15 16-21 30. 26x17 12x21 31. 40-34 21-26 enz. Z+

Alexey Chizhov – Ton Sijbrands

Match 1990

15de zet – zwart aan zet

15... 23-28 16. 38-33 10-14 17. 42-38 14-19 !

17... (28-32) wordt gevolgd door 18. 27-21 (16x27) 19. 24-19 enz.

18. 40-35 19x30 19. 35x24 09-14 20. 45-40 14-19

21. 40-35 19x30 22. 35x24 03-09 23. 34-29

Zeer onverwacht blijkt uit de analyse dat zwart niets kan bereiken na 23. 47-42. Indien zwart aanvalt door 23... (28-32), antwoordt wit met 24. 27-21 (16x27) 25. 42-37 met tenminste gelijk spel. Verder, na 23... (01-06) 24. 42-37! moet wit schuilen.

23... 01-06 24. 47-42 04-10 25. 44-40 28-32 !

Het goede moment.

26. 27-21 16x27 27. 40-34

42-37 wordt uiteraard tegengewerkt door (18-23) 37x19 (27-32) 38x18 (12x45).

27... 18-23 28. 29x18 12x23

Zwart, met een schijf meer, won later de partij.

Hoofdstuk 3 – De onvoltooide hekstelling

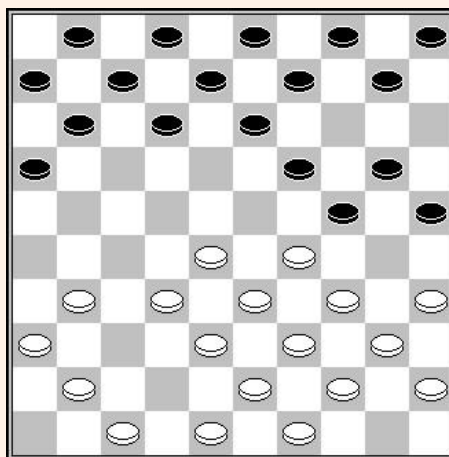
Deze spelvorm is ook gekend onder de naam “Bronstring” hekstelling, in referentie naar de Nederlandse speler die dit voor het eerst op het internationale toneel bracht, in een anthologie partij tegen Viacheslav Shchegolev en 1967. Hoewel, deze hekstelling was niet helemaal onbekend in die tijd, omdat Wim de Jong dit reeds introduceerde in een gelijkaardige opening, tijdens het kampioenschap van Nederland 1962.

Deze onvoltooide hekstelling onderscheidt zich door de afwezigheid van een schijf op 15. Men komt dit vaker tegen in de Chefneux variant .

1. 32-28 18-23 2. 33-29 23x32 3. 37x28 20-25 4. 41-37 17-21 5. 37-32 15-20
6. 39-33 19-24 7. 44-39 21-26 8. 50-44 26x37 9. 42x31 14-19 10. 46-41

De meest gebruikt zet is hier (10-14)
En men merkt dat veld 15 leeg blijft.

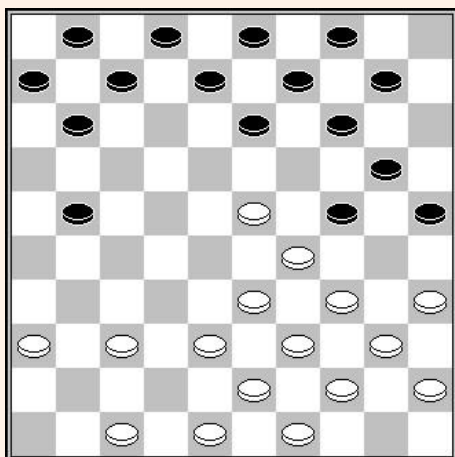
D1

3.1 – Een anthologie partij tussen Shchegolev en Bronstring

Vanuit het vorige diagram ging de partij verder met :

- 10... 16-21 11. 41-37 10-14 12. 31-26 05-10
13. 26x17 12x21 14. 28-23 19x28 15. 32x23

Een standaard speelplan voor wit wanneer de ruil 26x17 (12x21) heeft plaatsgevonden.

15... 21-27 (!)

Deze zet dwingt wit zijn basis te verzwakken.

16. 48-42 11-16 17. 38-32 (!)

Dit uitroepteken komt van Ton Sijbrands in zijn boek “Toprestaties op het dambord”. Hij legt uit dat wit geen belang heeft bij het spelen van 34-30.

17... 27x38 18. 43x32 07-11

19. 49-43 11-17 20. 42-38 06-11

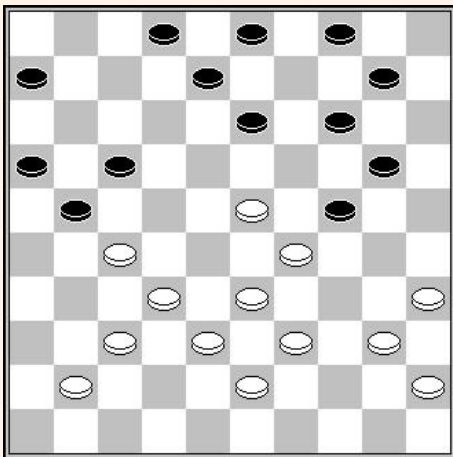
21. 36-31 01-06 22. 31-27 (?)

Ton Sijbrands geeft aan dat wit hier 22. 31-26! had moeten spelen.

22... 17-21 23. 34-30 25x34 24. 39x19 13x24

25. 44-39 11-17 (!) 26. 47-41 09-13 (!)

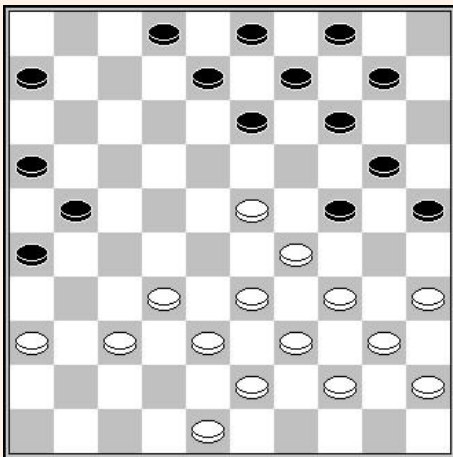
Zwart is aan zijn einde gekomen De dreiging (13-19) is niet te vermijden.

27. 32-28 21x32 28. 38x27 20-25 !
 29. 29x18 17-22 30. 28x17 08-12
 31. 17x08 02x42 32. 43-38 42-47
 33. 38-32 47x18 34. 40-34 18x40
 35.45x34

Zwart heeft een schijf gewonnen, maar hij is er niet in geslaagd te besluiten. De partij eindigde in remise.

De vorige partij toonde het belang van veld 27 aan, en hoe men dient te reageren op de indringende schijf 23.

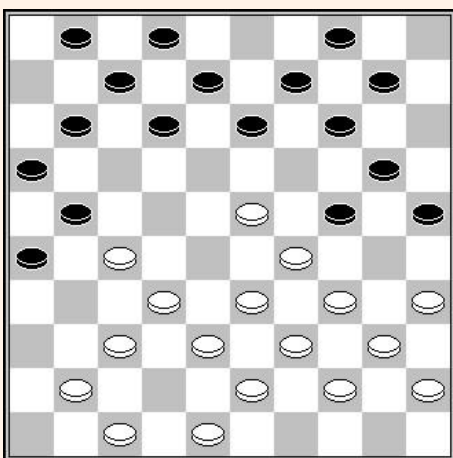
In dezelfde geest, is het interessant de partij Berends – Luteijn te vermelden, gespeeld tijdens het kampioenschap van Nederland 1978 :

23ste zet – zwart aan zet

- 23... 21-27! 24. 32x21 16x27
 25. 34-30 25x34 26. 39x19 13x24
 27. 40-34 08-13 28. 43-39 03-08
 29. 34-30 13-19 Z+

In 1981, hanteerde Shchegolev tegen Baliakine, een gelijkaardig maneuver toe, als hij had ondervonden tegen
 Bronstring :

21ste zet – wit aan zet

21. 34-30 25x34 22. 39x19 13x24
 23. 44-39 11-17 24. 40-34 08-13
 25. 32-28 21x32 26. 38x27 13-18
 27. 34-30 17-21 28. 30x19 21x32
 29. 19-13 20-24 30. 13x22 12-18
 31. 23x12 32x34 32. 39x19 07x27
 33. 41-36 14x23 34. 47-42 01-07
 35. 37-31 26x37 36. 42x22 16-21
 37. 43-39 09-13 38. 48-42 23-28
 39. 39-34 28x30 40. 35x24 enz. Z+

3.2 – Een overtuigend speelplan voor wit

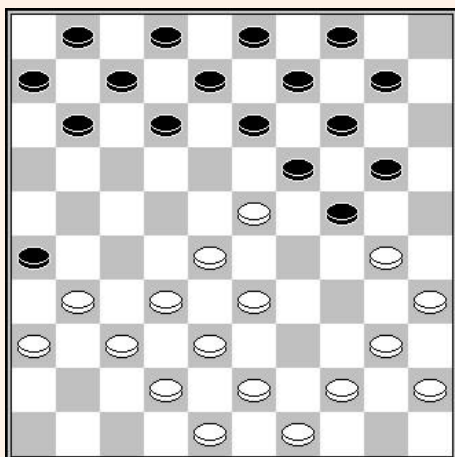
In 1975 ontwikkelde Frans Hermelink een tamelijk overtuigend speelplan. Hij speelde toen tijdens de interclub tegen H. Scholten.

Vanuit diagram D1 :

10... 16-21 11. 41-37 10-14 12. 47-42 05-10 13. 29-23

De eerste stap

13... 21-26 14. 34-30 25x34 15. 39x30

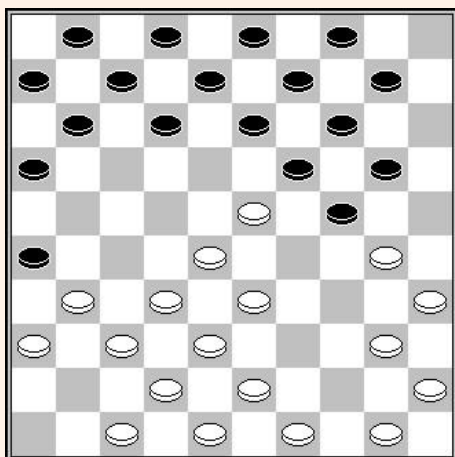

Het tweede deel van het plan

**15... 12-17 16. 44-39 17-21 17. 40-34 11-16
 18. 30-25 07-12 19. 34-30 06-11 20. 49-44 11-17
 21. 31-27 01-06 22. 27-22 06-11 23. 44-40 10-15
 24. 37-31 26x37 25. 32x41 13-18 26. 22x13 09x29
 27. 39-34 08-13 28. 34x23 13-18 29. 36-31 18x29
 30. 31-26 21-27 31. 43-39 02-08 32. 40-34 29x40
 33. 45x34 04-09 34. 41-36 09-13 35. 28-23 19x28
 36. 30x10 15x04 37. 33x31 W+**

Ton Sijbrands heeft dit idee 2 jaar later hernomen in een trainingspartij tegen Jannes van der Wal :

**01. 32-28 18-23 2. 33-29 23x32 3. 37x28 20-25 4. 41-37 17-21 5. 37-32 15-20
 06. 46-41 21-26 7. 41-37 19-24 8. 39-33 14-19 9. 44-39 10-14 10. 29-23 05-10
 11. 34-30 25x34 12.39x30**

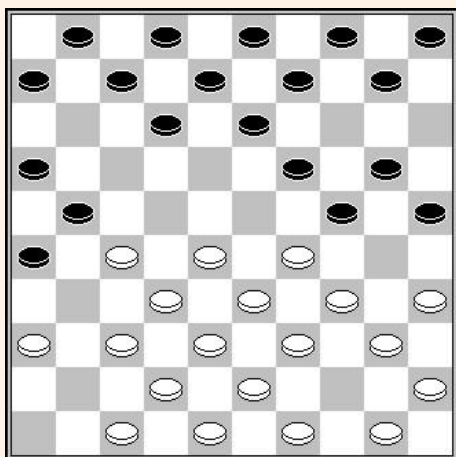

Men vindt hier exact hetzelfde schema.

**12... 11-17 13. 43-39 17-21 14. 50-44 07-11
 15. 31-27 01-07 16. 40-34 13-18 17. 44-40 18x29
 18. 34x23 09-13 19. 40-34 13-18 20. 45-40 18x29
 21. 34x23 08-13 22. 27-22 12-17 23. 40-34 07-12
 24. 30-25 03-09 25. 34-30 13-18 26. 22x13 09x29
 27. 28-22 17x28 28. 32x34 enz.**

Men kan ook de partij tussen Artem Ivanov en Marcel Knipper aanhalen, gespeeld in interclub 2010 :

11de zet – wit aan zet

- 11. 29-23 10-14 12. 34-30! 25x34
13. 39x30! 05-10 14. 49-44 07-11
15. 44-39 13-18**

Zwart zoek manieren om het spel van de tegenstander te verzwakken.

Er valt te noteren dat in de variant 15... (01-07) wit belang bij heeft de standaard ontwikkeling heeft 16. 40-34 (13-18) 17. 45-40 (18x29) 18. 34x23 (09-13) 19. 40-34 (13-18) 20. 34-29 ! enz.

- 16. 39-34 18x29 17. 34x23 09-13
18. 40-34 03-09 19. 30-25 13-18
20. 34-30 !**

Een positioneel offer zeer vervelend voor zwart

- 20... 18x29 21. 45-40 09-13 22. 50-45 01-07 23. 27-22 12-17 ?**

De aanval (12-18) wordt beantwoord door de damzet 24. 47-41 (18x27) 25. 28-22 (27x18) 26. 37-31 (26x39) 27. 43x03.

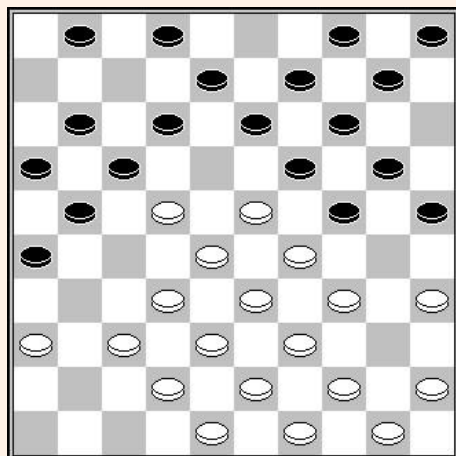
De tekstzet is een fout. Ondanks de schijn geniet het de voorkeur de positie te behouden door (10-15) en indien 24. 43-39 (04-10) 25. 39-34 (21-27) 26. 22x31 (12-17) 27. 34x23 (17-22) enz.

- 24. 36-31! 07-12 25. 31-27 12-18 26. 28-23 17x39 27. 23x03 29-34 28. 40x29 24x33
29. 43x34 02-07 30. 38x29 07-12 31. 03x17 11x31 32. 29-23 19x28 33. 32x23 enz.**

Wit heeft een mooi voordeel behaald.

3.3 – Een ander overtuigend speelplan voor wit

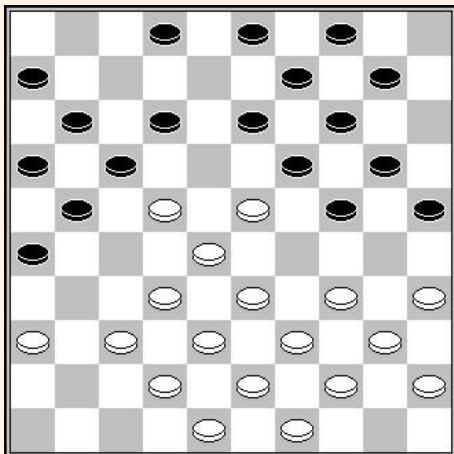
In 1988, Bauke Bies introduceerde een erg offensieve ruil. Het idee is niet totaal nieuw, maar het was de eerste keer, bij mijn weten, dat het werd toegepast bij een onvolledige hekstelling.

Bauke Bies – Fred Elgersma (Interclub 1988)

- 16. 23-18! 12x23 17. 29x18 02-07 18. 44-40 10-15
19. 34-29 05-10 20. 40-34 08-12 21. 45-40 12x23
22. 29x18 24-30 23. 35x24 19x30 24. 33-29 30-35
25. 49-44 13-19 26. 29-23 20-24 27. 36-31 24-29
28. 31-27 19-24 29. 39-33 15-20 30. 18-12 17x08
31. 43-39 29x18 32. 22x02 10-15 33. 02x30 35x24 enz.**

Een jaar later zien we een vergelijkbaar scenario :

Anatoli Gantvarg – Bauke Bies

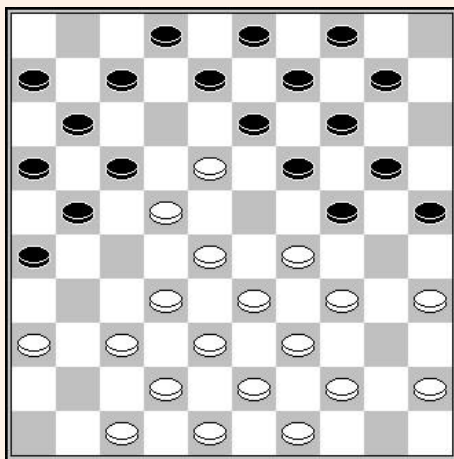
(Andreiko memorial, 1989)

19de zet – wit aan zet

19. 23-18	12x23	20. 34-30	25x34	21. 40x18	20-25
22. 36-31	10-15	23. 44-40	14-20	24. 40-34	24-30
25. 35x24	20x40	26. 45x34	19-24	27. 34-29	13-19
28. 29x20	15x24	29. 39-34	02-08	30. 43-39	08-13
31. 49-44	24-30	32. 33-29	30-35	33. 29-23	19-24
34. 34-29	24x33	35. 38x29	04-10	36. 39-34	10-14
37. 31-27	14-20	38. 44-40	35x44	39. 34-30	25x34
40. 29x49	20-24	41. 49-44	24-30	42. 42-38	enz.

De volgende partij is in dezelfde zin :

Harm Wiersma – Jan Schippers (interclub 1994)

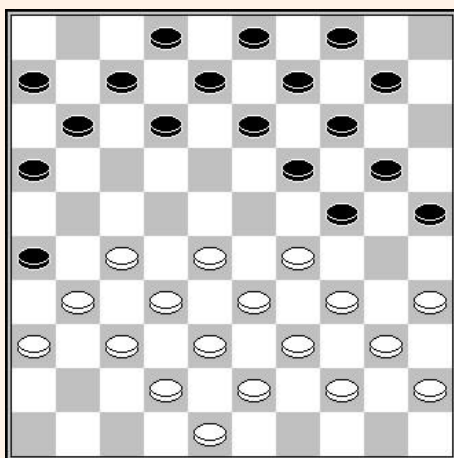
16...	10-15	17. 44-40	24-30	18. 35x24	19x30
19. 36-31	30-35	20. 49-44	13-19	21. 29-23	08-13
22. 33-29	19-24	23. 38-33	24-30	24. 31-27	02-08
25. 43-38	04-10	26. 37-31	26x37	27. 42x31	20-24

De aanval (21-26) levert een vreemde damzet op door 23-19 (14x12) 28-23 (26x19) 29-24 (17x28) 33x22 (20x29) 34x05.

28. 29x20	15x24	29. 31-26	24-29	30. 33x24	30x19
31. 34-29	10-15	32. 40-34	19-24	33. 29x20	15x24
34. 45-40	24-30	35. 38-33	14-19	36. 23x14	09x20
37. 18x09	03x14	38. 33-29	08-13	39. 47-42	07-12
40. 42-37	13-19	41. 29-24	20x29	42. 34x23	enz. W+

3.4 – de opstoot 29-23 uiteindelijk niet zonder risico

Het getoonde speelplan iets hoger is niet zonder gevaar. In een trainingspartij gespeeld tussen Jan Weerheijm en Ton Sijbrands in 1971, werd de opmars 29-23 al snel belemmerd :

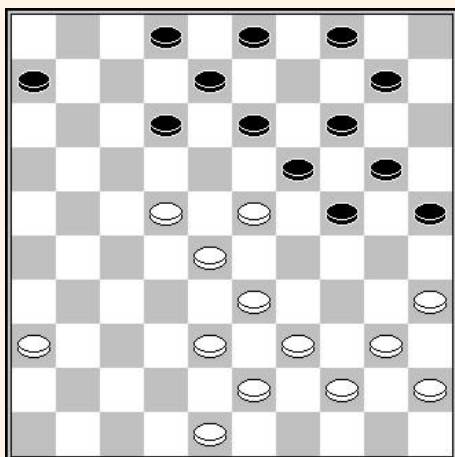
17de zet – wit aan zet

17. 29-23	13-18	18. 34-29	25-30 !

Een zet die de beweging van wit erg beperkt

19. 27-22	18x27	20. 31x22	12-17
21. 23-18	08-13	22. 40-34	16-21
23. 34x25	24-30	24. 35x15	19-23
25. 28x08	03x34	26. 39x30	17x50
- Enz. Z+

Vanuit bovenstaande stand, is het interessant een origineel idee te signaleren, afkomstig van Evert Bronstring zelf :

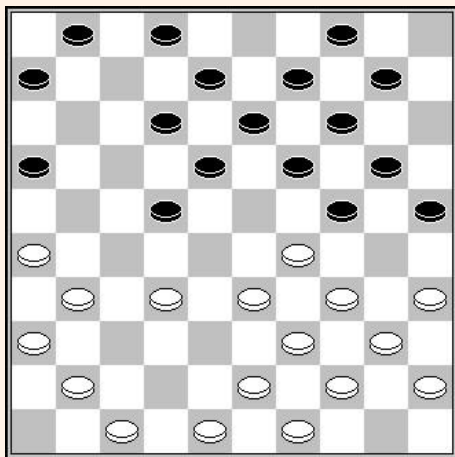
**Cees Varkevisser – Evert Bronstring
(NK 1976)**

17. 29-23 11-17 18. 27-21 16x27
 19. 31x11 07x16 20. 32-27 13-18
 21. 37-31 26x37 22. 42x31 18x29
 23. 34x23 09-13 24. 27-21 16x27
 25. 31x22

Nevenstaand diagram. LZwart forceert nu schijfwinst door :

- 25... 13-18 26. 22x13 10-15
 27. 36-31 03-09 28. 35-30 09x29
 29. 31-26 24x35 30. 33x13 08x19 enz.

3.5 – Een type combinatie en de onvoltooide hekstelling

Dammis van der Staaij – Evert Bronstring (1965)

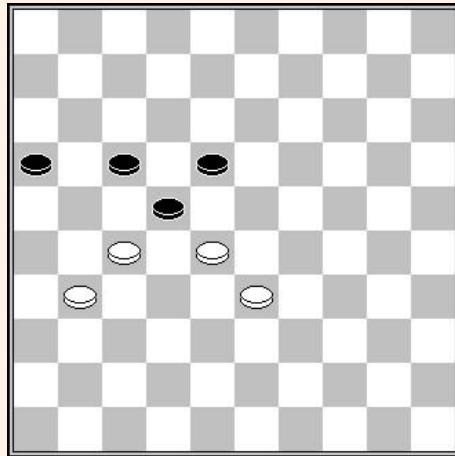
16de zet zwart aan zet

Zwart voerde deze mooie damzet uit, mogelijk door het ontbreken zijn van schijf 15, door :

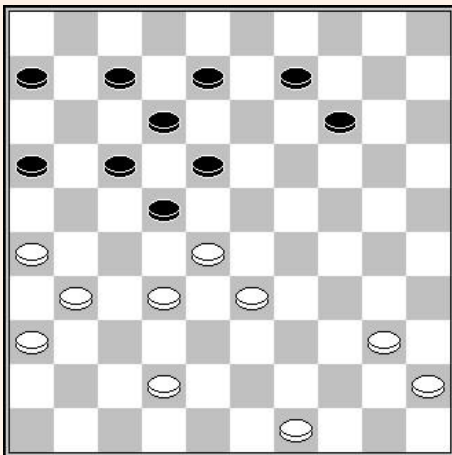
- 16... 22-28 17. 32x23 19x28
 18. 33x22 18x27 19. 31x22 24x33
 20. 39x28 25-30 21. 35x15 14-20
 22. 15x24 13-18 23. 22x13 08x50

Hoofdstuk 4 – De laterale opsluiting : de tang

De laterale opsluiting, gekend onder de naam de tang, of ook wel kettingstelling, is ongetwijfeld de meest voorkomend opsluiting. Ze komt voor in de volgende vormt :

4.1 – Enkele voorbeelden van de toepassing

Baba SY – C. MULDER
Toernooi Brinta 1963

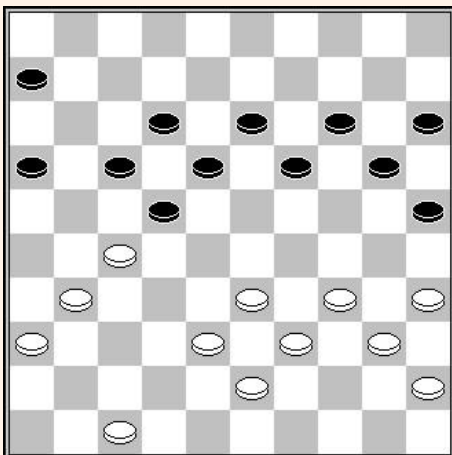
37ste zet – wit aan zet

1. 32-27!

En zwart heeft geen enkel antwoord op de dreiging
27-21 (16x27) 33-29 (22x24) 31x

1... 16-21

Dwingt het offer van een schijf af na
(17-21) 28x17 (21x32) volgt 26-21 enz.

Nicolai Mistchanski – P. Malik
Wereldkampioenschap jeugd 1972
36ste zet – wit aan zet

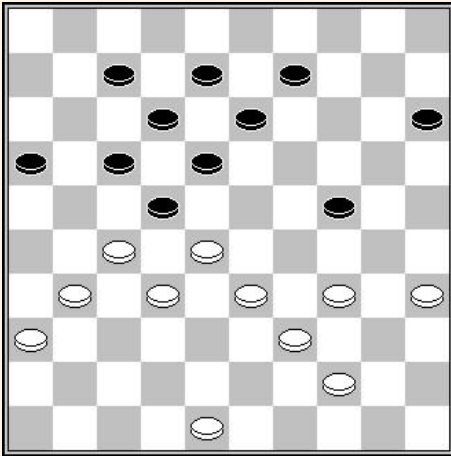
Wit vormt zijn halve hekstelling om in een laterale opsluiting.

36. 38-32 19-23 37. 34-29 23x34 38. 39x30 25x34
39. 40x29 14-19 40. 32-28 20-24 41. 29x20 15x24

Wit heeft zijn doel bereikt. Rest enkel nog te besluiten :

42. 45-40 24-30 43. 35x24 19x30 44. 43-39 30-35
45. 47-42 35x44 46. 39x50 13-19 47. 50-44 19-24
48. 31-26 22x31 49. 36x27 24-30 50. 42-38 30-34
51. 28-23 enz.

4.2 – Het combinatorisch aspect

Zwart aan zet

Deze stand zorgt voor veel combinatiemogelijkheden voor wit.
Bijvoorbeeld :

1... 15-20 2. 48-42 20-25?

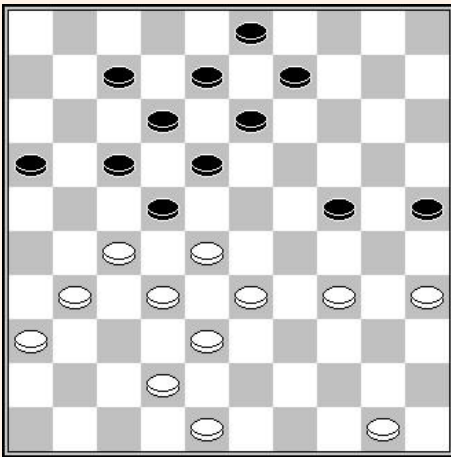
3. 42-37! Et si :

A – (24-29) 34x23! (18x38) 27x18 (13x33) 39x28 (38x27) 31x04.

B – (13-19) 35-30 (24x35) 33-29 (22x24) 27-22 (18x38) 37-32 (38x27) 31x4

C – (09-14) 34-30 (25x43) 44-39 (43x34) 28-23 (18x38) 27x40 (38x27) 31x13.

D – (07-11) 34-29 (13-19) 29x20 (25x14) 33-29 (22x24) 27-21 (16x38) 37-32 (38x27) 31x04.

Swiatoï – Barski

Kampioenschap v. Leningrad 1956

In dezelfde geest als vorig diagram, forceert wit het spel door :

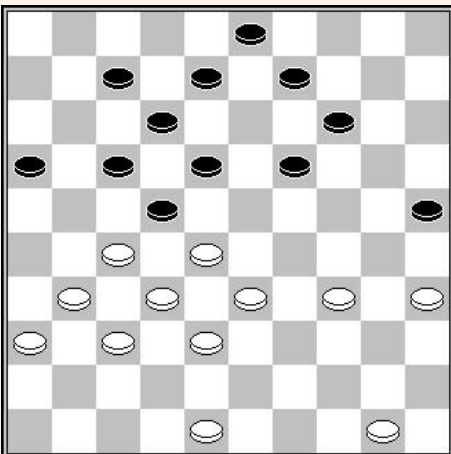
1. 34-29! 13-19 2. 29x20 25x14 3. 35-30!

En zwart moet een schijf verliezen.

3... 14-20

Deze zet levert een damzet op, maar andere zetten laten simpele combinaties met schijfwinst toe.

4. 27-21! 17x37 5. 28x17 37x39 6. 30-25 12x21 7. 25x01

Zwart aan zet

Een stand eveneens rijk aan mogelijke combinaties.

1... 14-20

Op (19-24), forceert wit winst door 34-30 (25x34) 28-23 (18x29) 27x18 (12x23) 33-28 (14-19) 38-33 (24x22) 31x04

Na (09-13) 34-29 (03-09) besluit wit door 29-24x24 daar (14-19) verhinderd is door 33-29 (22x42) 32-28 (19x30) 27-22 (18x27) 31x2 (42x31) 36x27

Na (08-13) 34-29 (14-20) heeft wit ook een combinatie door 29-24 (20x29) 33x24 (22x42) 27-21 ! (16x38) 37-32 (19x30) 48x37 (38x27) 31x0

2. 34-29 20-24?!

Een gedwongen zet

Na (08-13) 35-30 (14-20) heeft wit een combinatie door 30-24 en indien :

A - (19x30) 28-23 (18x29) 33x15 enz.

B – (20x29) 33x24 (22x42) 32-28 enz.

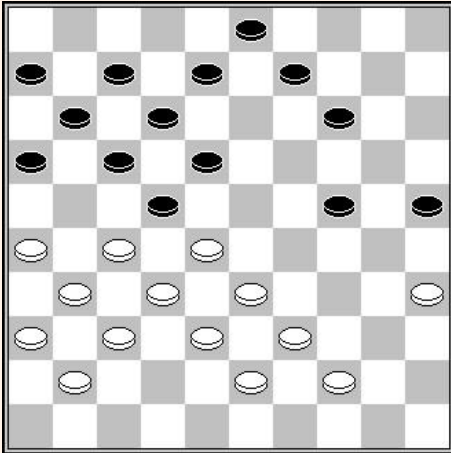
Na (09-13) 44-39 (03-09) 35-30 staat zwart mat.

Na (19-24) volgt steeds 28-23 enz.

5. 44-39 20-25 !

Op (20-24) is het vervolg 28-23 (19x28) 32x23 (18x29) 27x18 (12x23) 38-32 (29x27) 31x04 beslissend.

Op (19-24) heeft wit een mooie damzet door 28-23 (18x29) 27x18 (12x23) 32-28 ! (23x34) 37-32 (29x27) 31x04.

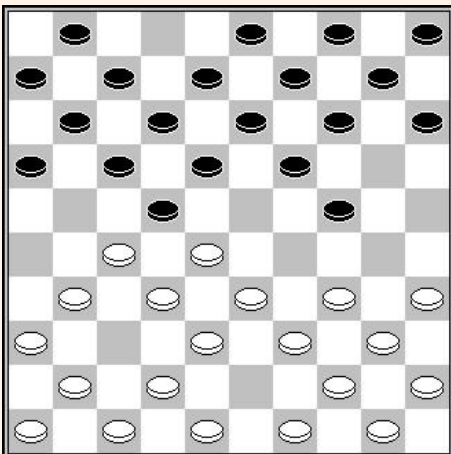

Jan CAZEMIER - Van der HOCK (1975)

We blijven in het combinatorische domein met een forcing eindigend in een prachtige coup Napoleon :

1. 28-23 18x29 2. 27x18 12x23
3. 33-28! 14-19 4. 28-22 17x28
5. 35-30 25x34 6. 39x30 24x35
7. 26-21 16x27 8. 31x4

4.3 – De zin van het spel voor het opsluitende kamp

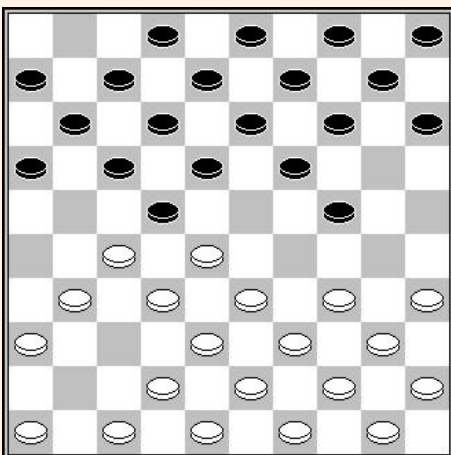
Om het effectieve van de tang te garanderen, moet de speler die opsluit twee condities verenigen : de kolom 28-32-37 vormen en veld 25 bezetten.

1. 34-30 !

Wit zal het belangrijke strategische veld 25 veroveren.

- 1... 15-20 2. 30-25! 10-15 3. 41-37 !

Door deze kolom 28-32-37 te vormen, verhindert wit dat zwart doorgaat naar 29.

Wit krijgt de tijd niet om de 2 condities te verenigen. In dit geval is het voornaamste veld 25 te bereiken.

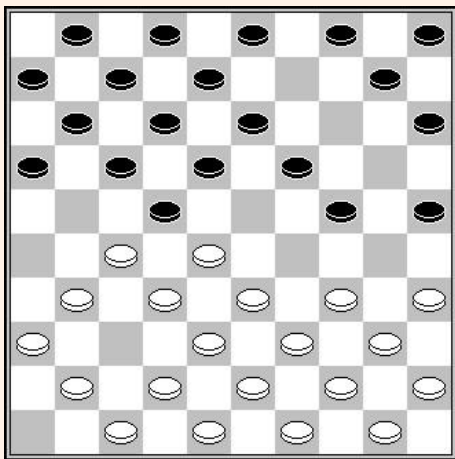
1. 34-30! 15-20 2. 30-25! 10-15 3. 47-41!

Na 46-41 (24-29) 33x24 (20x29) 39-33, slaat zwart toe met een damzet (19-23) 28x10 (05x14) 33x24 (16-21) 27x16 (22-27) 31x22 (17x46) 38-32 enz. =

- 3... 24-29 4. 33x24 20x29 5. 39-33! 19-24

Wit heeft een voordelige stand verkregen.

Wit aan zet

1. 41-37

Pareert de damzet (19-23) 28x30 (16-21) 27x16 (22-27) 31x22 (17x46).

- 1... 04-09 2. 34-30! 25x34 3. 40x20 15x24
4. 39-34 10-14 5. 43-39!**

Op direct 34-30 volgt een kaatsingzet door (24-29) 33x24 (22x33) 38x29 (18-22) 27x18 (12x25)

- 5... 05-10 6. 34-30 enz.**

Wit aan zet

Het is niet altijd mogelijk veld 25 te bezetten. In dit geval, moet wit bevrijdingen vermijden en ondanks alles de zetten van de tegenstander limiteren.

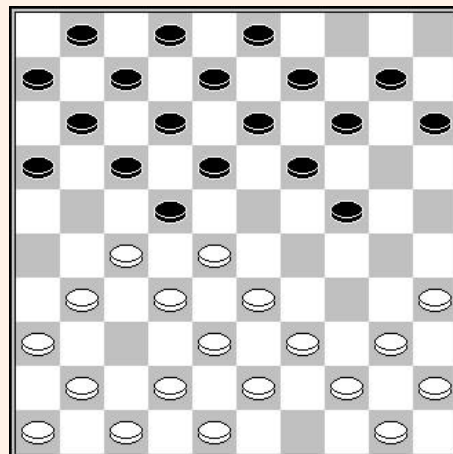
- 1. 41-37 14-20 2. 39-34**

Op 40-34 heeft zwart een damzet door (19-23) 28x30 (22-28) 32x23 (18x49).

- 2... 20-25**

Zonder vrees voor de damzet 35-30 (24x35) 33-29 (22x24) 27-22 (17x28) 32x05 daar (13-19) toelaat de dam met gelijk spel af te nemen.

- 3. 44-39 10-14 4. 50-44 14-20 5. 46-41 enz.**

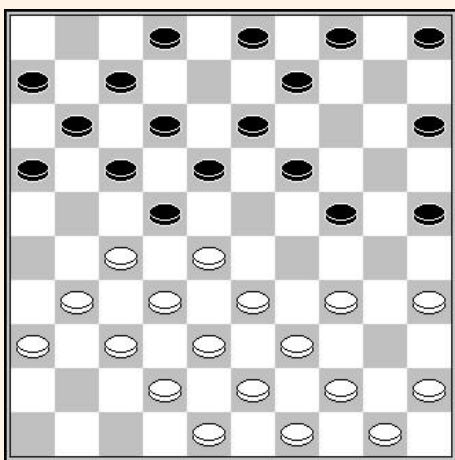
Wit aan zet

- 1. 44-40 15-20**

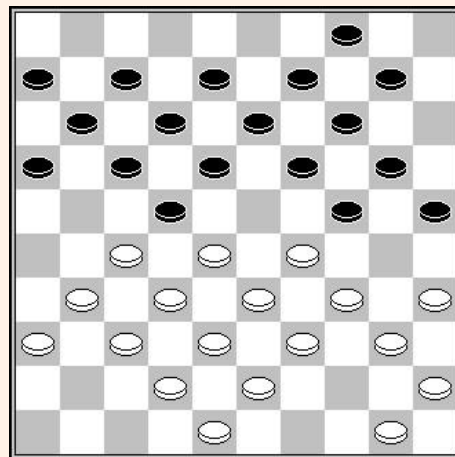
Na (05-10) is de standaard ontwikkeling 34-30 (25x34) 40x20 (15x24) 39-34 (10-14) 49-44 (02-08) 43-39 (14-20) 45-40 (20-25) 48-43 (04-10) 50-45 (10-15) 34-30 (25x34) 40x20 (15x24) 45-40 beslissend.

- 2. 34-29! 02-08 3. 39-34 09-14 4. 49-44 03-09 5. 44-39 05-10**

En we komen bij het volgende diagram waarin wit tempi blijkt te ontberen.

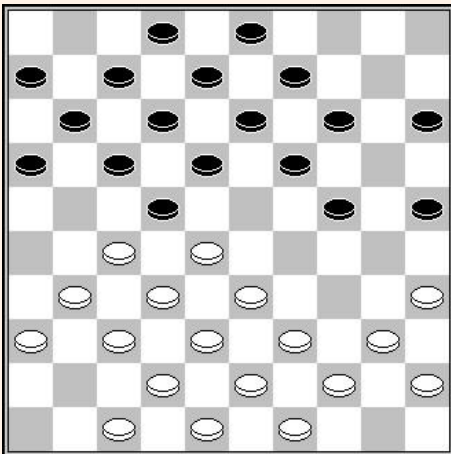
- 6. 29-23! 18x29 7. 34x23 10-15 8. 27x18 13x22
9. 40-34 08-13 10. 34-30 of 34-29 enz.**

Vladimir Wigman – Nazarov

(coup URSS 1986)

Wit aan zet

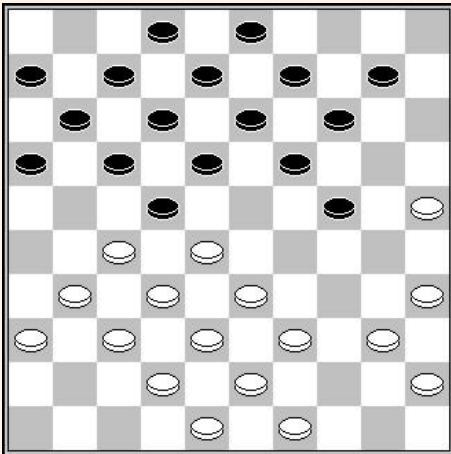
1. 40-34 24-30 2. 35x24 19x30

Ondanks deze ruil blijven de zetten van zwart beperkt.

3. 34-39 30-35 4. 44-40 35x44
 5. 49x40 14-20 6. 39-34 20-24
 7. 29x20 15x24 8. 34-29 13-19
 9. 29x20 25x14 10. 43-39 19-24
 11. 39-34 14-19 12. 40-35 08-13

Schijfverlies is niet te voorkomen. Na (09-14) 34-29 (03-09) 29x20 (14x25, maakt wit dam door 33-29 (22x24) 27-22 (17x28) 32x03.

13. 26-21 17x26 14. 28x08 03x12 15. 34-29 enz.

Wit aan zet

Een ander voorbeeld dat goed de moeilijkheden van zwart om speelruimte te vinden weergeeft.

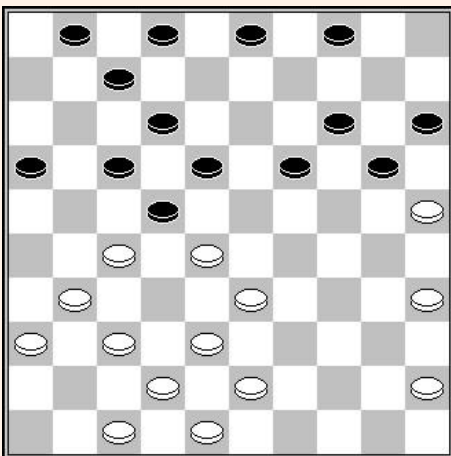
1. 40-34 24-30 2. 35x24 19x30
 3. 34-29 30-35 4. 49-44 14-19
 5. 29-24 19x30 6. 25x34 10-15

Op (13-19) damzet door 33-29 (24x22) 27-22 (17x28) 32x5.

7. 34-29

Zwart moet een schijf offeren.

4.4 – De zin van het spel voor het opgesloten kamp

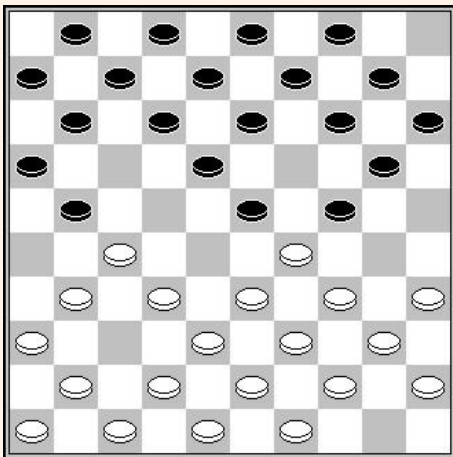
Zwart aan zet

De verdediging van zwart berust vaak op de pijl 15-20-24 met een inval op veld 29. De volgende positie is een spectaculair voorbeeld :

1... 19-24

Vormt de kolom 15-20-24

2. 47-41 03-08 3. 37-32 24-29
 4. 33x24 20x29 5. 41-37 22x33
 6. 27-22 18x27 7. 31x11 14-20
 8. 25x14 12-17 9. 11x22 29-34
 10. 38x40 04-09 11. 14x12 07x49

Iser Kouperman – Baris Dukel

Wereldkampioenschap 1960

Wit aan zet

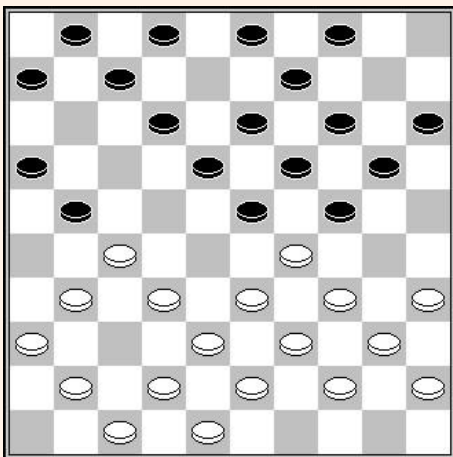
Deze stand wordt bereikt na de opening 1. 34-29 (19-23)
2. 40-34 (14-19) 3. 45-40 (10-14) 4. 50-45 (5-10) 5. 31-27 (19-24)
6. 37-31 (17-21).

Wit vervolgt door de klassieke ruil :

7. 27-22 ! 18x27 8. 31x22 12-17 ?

De voorkeur geniet (13-18x18).

**9. 29x18 17x37 10. 41x32 13x22 11. 33-29 24x33
12. 39x26 +1.**

Wit aan zet

De volgende ruil geeft een beetje ademruimte aan wit, maar lost zijn problemen niet echt op :

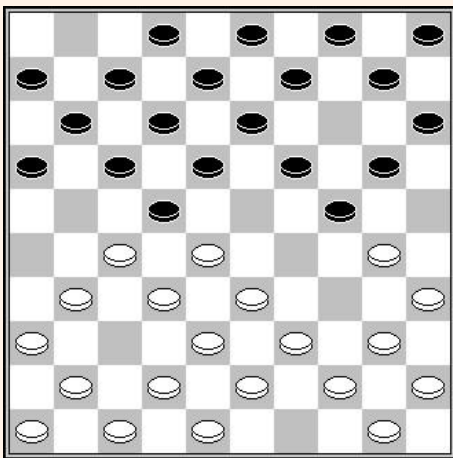
1. 27-22 18x27 2. 31x22 13-18 !

Op (23-28) 32x23 (19x39) volgt 34-30 enz.

3. 22x13 09x18 4. 41-37 03-09 5. 47-41 21-26 !

Verhindert 32-28x28 door (26-31) 36x27 (18-23) 29x18 (12x21)

Verhindert ook 32-28x27 door 18-22) 27x18 (12x23) 29x18 (24-30) 35x13 (14-19) 13x24 (20x47).

Zwart aan zet

Zwart forceert schijfwinst door :

1... 24-29 2. 33x24 20x29

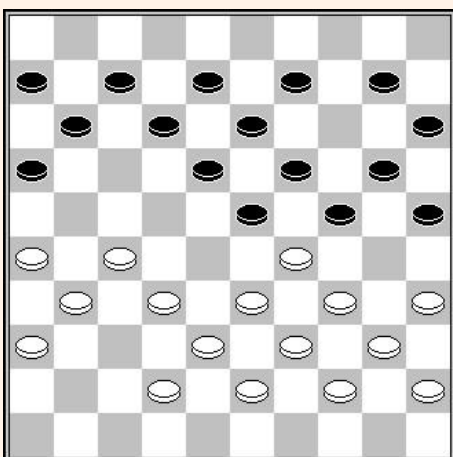
En indien :

A – 39-33 (10-14) 33x24 (22x33) 38x29 (18-22) 27x18 (12x25)

B – 39-34 (22x33) 34x14 (10x19) 33x24 (18-22) 27x18

(12x25) C – 30-25 (22x33) 39x28 (29-34) 40x29 (18-22) 27x18

(13x24) D – 41-37 (22x33) 39x28 (18-22) 27x18 (13x33).

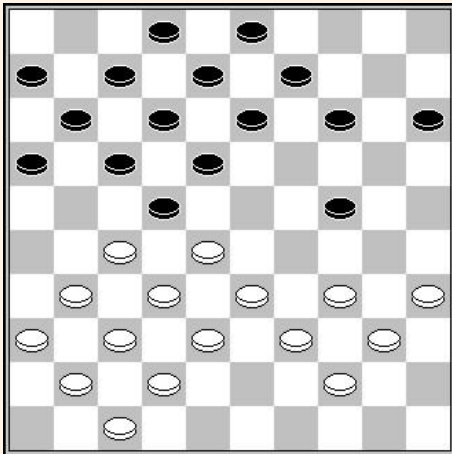
Vladimir VIGMAN – Vladimir GOLOSSOUEV

Kamp. URSS 1981

Wit aan zet

1. 27-22! 18x27 2. 32x21 16x27 3. 31x22 24-30

Inderdaad levert (12-18) een verborgen damzet op door 42-37 (18x27) 29x18 (13x22) 38-32 (27x49) 26-21 (49x16) 37-32 (16x29) 34x01.

Wit aan zet

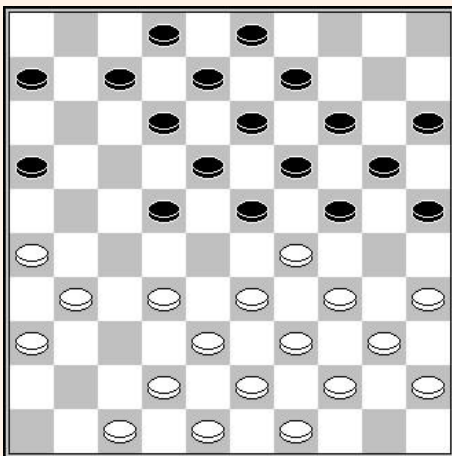
1. 31-26

Wit kan de opsluiting niet houden, daar :

A – 34-29 ? (24-30) 35x24 (18-23) 28x10 (15x04) 27x18 (12x45)

B – 34-30 ? (18-23) ! 27x20 (14x45).

Wit aan zet

Een vrij zeldzame situatie omdat deze gunstig is voor de opgeslotene

1. 31-27 ! 22x31 2. 36x27 ! 24-30

Een gedwongen zet omdat (06-11) een mooie kaatsingzet oplevert door 27-22 (18x27) 32x21 (16x27) 29x18 (12x23) 34-30 (25x34) 40x18 (13x22) 33-29 (24x33) 39x06.

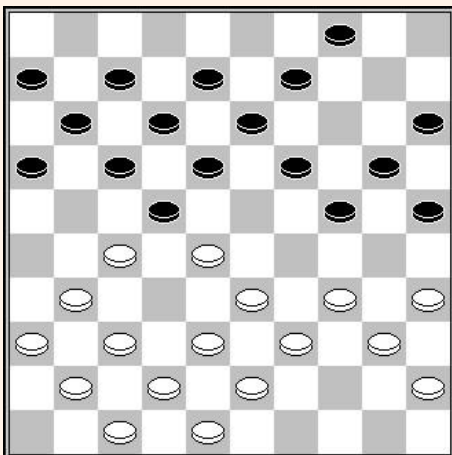
3. 35x24 19x30 4. 47-41 ! 30-35

Na (06-11) 32-28 (23x21) 26x06 (07-11) 06x17 (12x21) wint wit simpel een schijf door 29-23.

Na de tekstzet maakt wit dam door een standaard combinatie :

5. 32-28 23x21 6. 26x17 12x21 7. 29-24 20x29 8. 34x01

Zwart aan zet

Opnieuw een uitzonderlijke verliezende positie voor het kamp dat opsluit :

1... 04-10 !

Wit staat mat :

A – 37-32 (16-21) 27x16 (19-23) 28x30 (22-27) 31x22 (17x46)

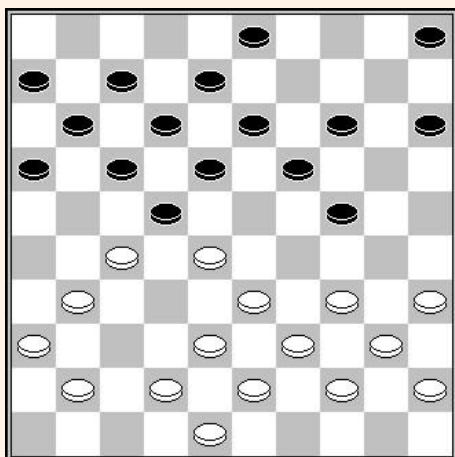
B – 34-30x30 (24-29) 33x24 (22x33) 38x29 (18-22) 27x18 (12x25)

C - 34-29 (18-23) 27x18 (23x32) en indien :

C1 – 37x28 (12x32) 38x27 (19-23) 29x18 (13x22) 27x18 (24-30) 35x24 (20x49).

C2 – 38x27 (12x34) 40x29 (19-23) 29x18 (13x22) 27x18 (24-30) 35x24 (20x49).

4.5 – Analyse positie

Wit aan zet

Zwart heeft niet veel speelbare zetten meer. Nochtans is de positie verre van eenvoudig.

De meest natuurlijke zet voor wit is :

1. 34-30 14-20 ! 2. 41-37

Omdat 30-25 een damzet oplevert (19-23) 28x30 (17-21) 25x14 (21x32) 38x27 (13-19) 14x23 (18x49).

2... 05-10

Na (20-25) 38-32! (25x34) 40x20 (15x24) 43-38 staat zwart mat, omdat (03-09) of (05-10) verliest door 35-30, 33-29 en 27-22.

3. 28-23

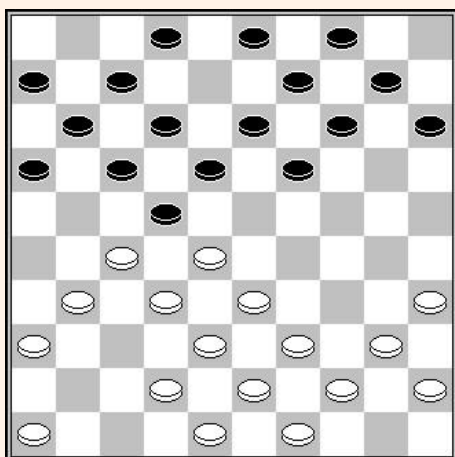
Na 38-32 (10-14) 43-38 (24-29x29) is mogelijk

3... 18x29 4. 27x09 03x14 enz. met een weinig gewone stand.

Laten we terugkeren naar de stand van het diagram. Een ander idee is :

1. 34-29 03-09 2. 29x20 14x25 3. 41-37 09-14
4. 37-32 05-10 5. 40-34 19-23 6. 28x19 14x23
7. 34-29 23x34 8. 39x30 25x34 9. 32-28 enz.

Een tip om te weten :

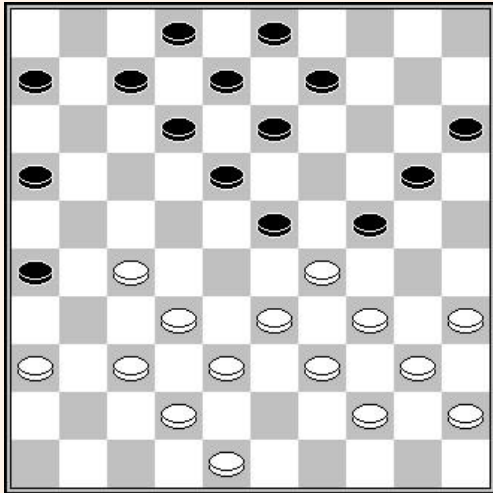

Wit aan zet

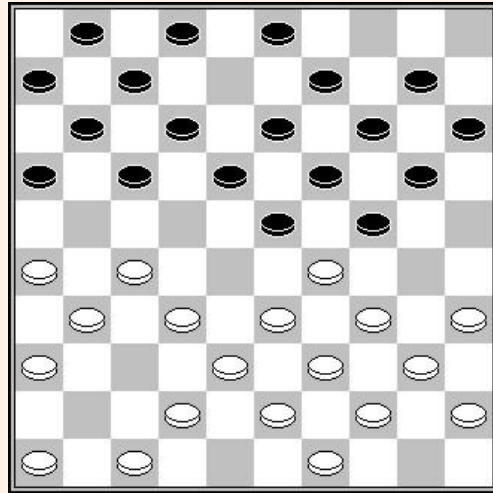
1. 35-30! 02-08 2. 30-25 !

Verhindert (19-23x23) door 25-20 (15x24) 33-28 (22x33) 39x30.

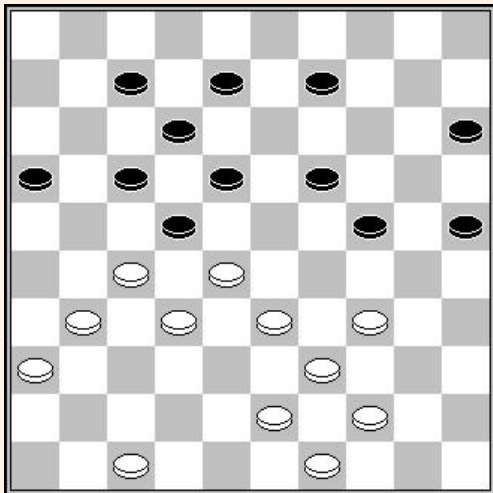
4.6 – Enkele opmerkelijke combinaties

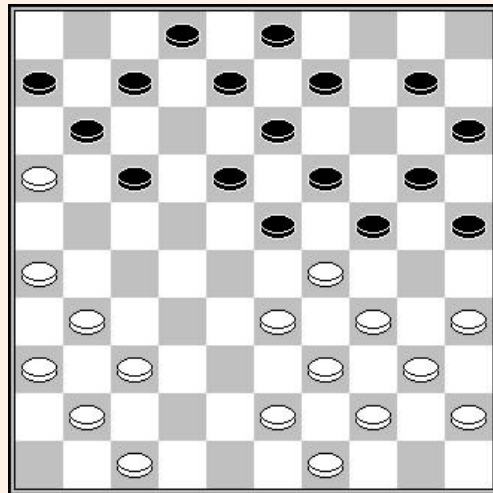
D1 : wit aan zet

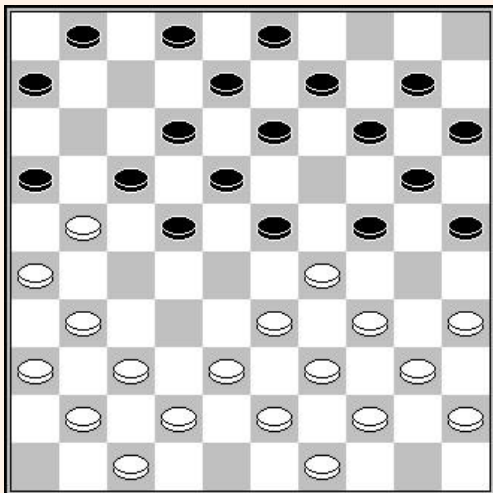
D2 : wit aan zet

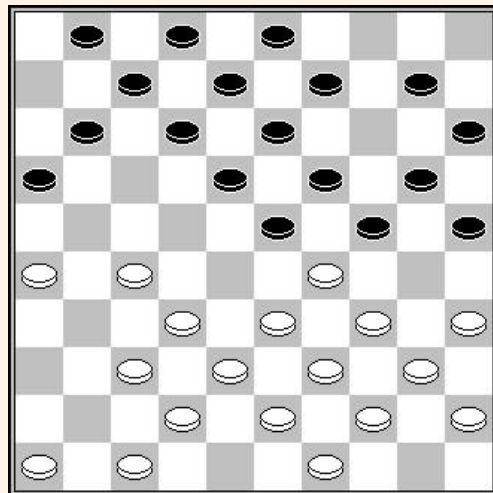
D3 : wit aan zet

D4 : wit aan zet

D5 : wit aan zet

D6 : wit aan zet

OPLOSSINGEN :

- D1 –** Wit maakt dam door 37-31 (26x28) 33x22 (24x33) 39x19 (13x24) 22x4
- D2 –** Daksparslag door 32-28 (23x21) 29-23 enz.
- D3 –** Tania Chub – A. Sjarafutdinowa (Ishimbay Women, 1995)
28-23 (19x26) 36-31 (26x37) 43-38 (22x31) 38-32 (37x28) 33x4
- D4 –** Zetje Van Bergen door 26-21 (17x26) 35-30 (24x35) 33-28 (23x32) 37x28 (26x46)
29-23 (18x29) 34x05 (46x23) 05x37

Nota : de stand van het diagram is wordt bekomen in de Leningrad variant (wegens uitgevoerd door Meesters uit deze stad) :

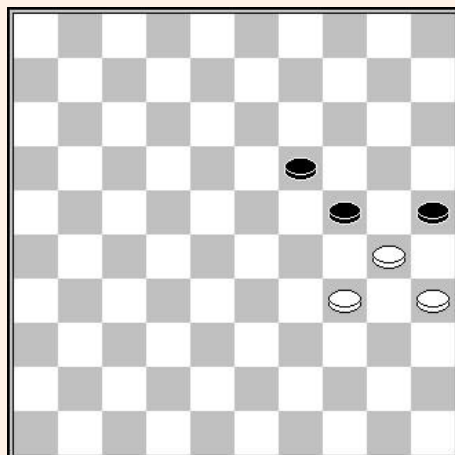
**1.34-29 19-23 2.40-34 14-19 3.45-40 10-14 4.50-45 5-10 5.31-26 20-25 6.37-31 14-20
7.42-37 9-14 8.48-42 4-9 9.32-27 17-22 10.37-32 11-17 11.27-21 16x27 12.32x21 19-24
13.21-16 14-19 14.41-37 6-11 15.46-41 1-6 16.38-32 22-28 17.33x22 18x38 18.42x33
12-18 ?**

- D5 –** Iwan Kostionow - Mihail Brusnov (RUS-k 2003)
35-30 (24x35) 29-24 (16x27) 24-19 (13x24) 33-28
- D6 –** Kaatsingzet door 27-22 (18x27) 32x21 (16x27) 29x18 (12x23) 34-30 (25x34) 40x18
(13x22) 33-29 (24x33) 39x06

Nota : de stand in het diagram komt uit de Leningrad variant :

**1.34-29 19-23 2.40-34 14-19 3.45-40 10-14 4.50-45 5-10 5.31-26 20-25 6.37-31 15-20
7.42-37 10-15 8.48-42 4-10 9.31-27 19-24 10.37-31 14-19 11.41-37 17-21 12.26x17
11x22 13.31-26 22x31 14.36x27 06-11**

Hoofdstuk 5 – De opsluiting van de rechtervleugel met 3 schijven

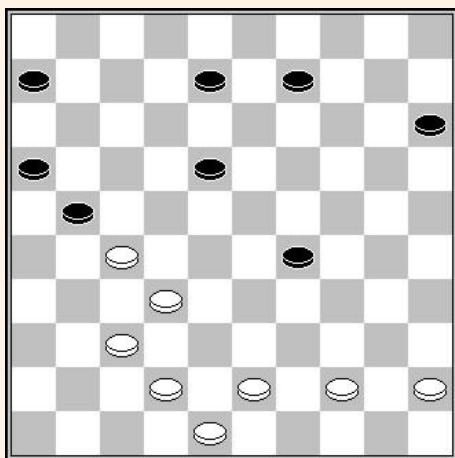

De opsluiting van de rechtervleugel met 3 schijven mobiliseert evenveel schijven aan elke kant. De beoordeling van dergelijke stand is dus afhankelijk van andere factoren.

Het opmerkelijke aan dit soort functies is dat de bezetting van het centrum zeer zelden een voordeel oplevert, zowel voor de opgeslotene als voor degene die opsluit.

We gaan nu bekijken welk de voornaamste speelplannen zijn, beginnend met het kamp van degene die opsluit.

5.1 – De controle van het centrum van de tegenstander

Wim van der Kooij – Wim Vlooswijk (Interclub 1980)

37ste zet – wit aan zet

In deze stand is er niets dat erop wijst dat zwart zich in een delicate situatie zal bevinden. Om te beginnen, wit forceert op slimme wijze de opsluiting door :

37. 37-31 ! 06-11

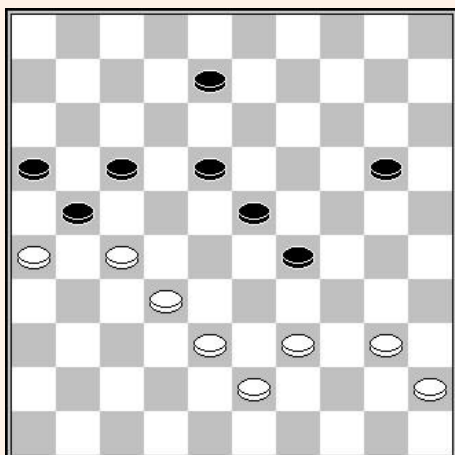
De aanval (21-26) is een valkuil door 27-21 ! (16x40) 45x14.

38. 31-26 11-17 39. 43-39 18-23

40. 48-43 09-13 41. 42-38 15-20

42. 44-40 13-18

Volgend diagram :

De opmerkelijke situatie van de schijven 18 en 23 laat wit overwegen het centrum van de tegenstander te controleren.

43. 40-34 ! 29x40 44. 45x34 08-13 45. 38-33 !

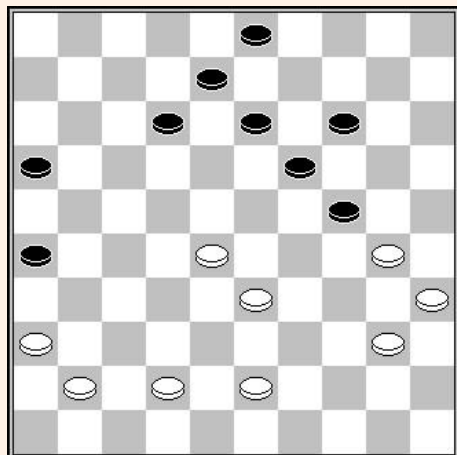
Maakt de 5 zwarte schijven 16-17-18-21-23 duidelijk die door 4 witte schijven 26-27-32-33 in bedwang worden gehouden.

45... 13-19 46. 33-28

En zwart kan opgeven daar (17-22) direct verliest na 28x17 (21x12) 32-28 ! (23x21) 26x08.

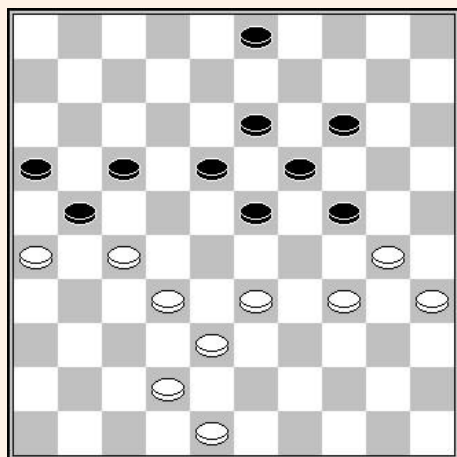
De oude Meester L.T. King heeft ons een overtuigend voorbeeld nagelaten van dit soort opsluiting :

Zwart aan zet

- 1... 14-20 2. 42-38 20-25
 3. 40-34 13-18 4. 41-37 12-17
 5. 38-32 08-12 6. 36-31 17-21
 7. 31-27 12-17 8. 43-39 18-23
 9. 37-31 26x37 10. 32x41 21x32
 11. 28x37 17-22 12. 37-31 16-21
 13. 31-26 21-27 +

Een andere vorm van controle van het centrum van de tegenstander wordt duidelijk gemaakt door het volgende voorbeeld :

Ton Sijbrands – A. Bakker (1995)

42ste zet – wit aan zet

In deze stand zien we de opmerkelijke formatie 16-17-18-21-23. De controle van het centrum komt hier tot stand door het opmerkelijke maneuver :

42. 33-29 ! 24x33 43. 38x29 14-20

Op (03-09), om zich te bevrijden door (18-22), speelt wit 29-24 !!

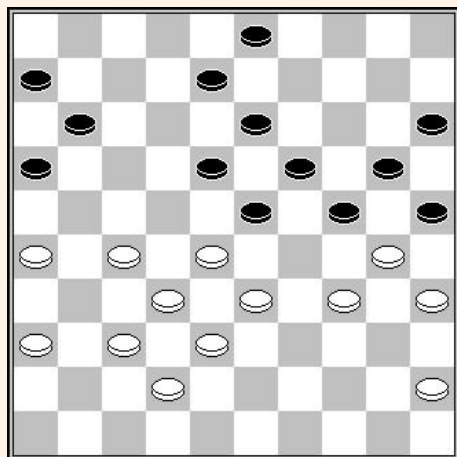
44. 42-38 03-09 45. 38-33 ! 09-14

De bevrijding door (18-22) 27x18 (23x12) verliest na 32-27 (21x32) 33-28 (32x23) 29x07

46. 30-25 W+

5.2 – De bevrijding in klassiek

Het is de bedoeling om de bevrijding ongunstig te maken.

N. Keessen – J. Tholel (1991)

34ste zet – zwart aan zet

In het volgende voorbeeld zal zwart proberen wit te dwingen zich los te maken door 34-29 en vervolgens te profiteren van de zwakte van de rechtervleugel van de tegenstander.

- 34.... 24-29 35. 33x24 20x40
 36. 45x34 15-20 37. 38-33

De bevrijding door 34-29 laat zwart toe een doorbraak op de vleugel te forceren door (23x34) ! 30x39 (20-24) ! gevolgd door (24-30x30)

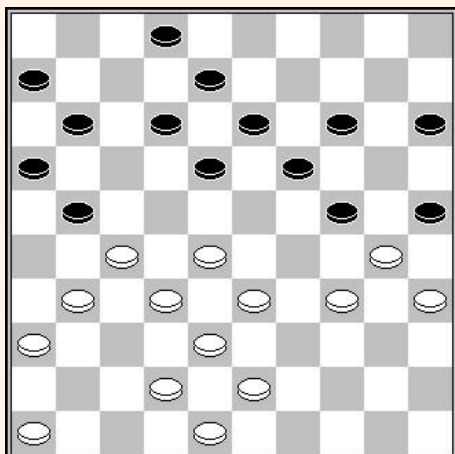
- 37... 20-24 38. 42-38 11-17
 39. 34-29 23x34 ! 40. 30x39 18-23 !

Bereidt de doorbraak op de vleugel voor.

41. 27-22 24-30 ! 42. 22x11 16x07 43. 35x24 19x30
 44. 28x19 13x24 45. 33-28 30-35 enz.

De doorbraak is niet meer te voorkomen.

5.3 – Offer varianten

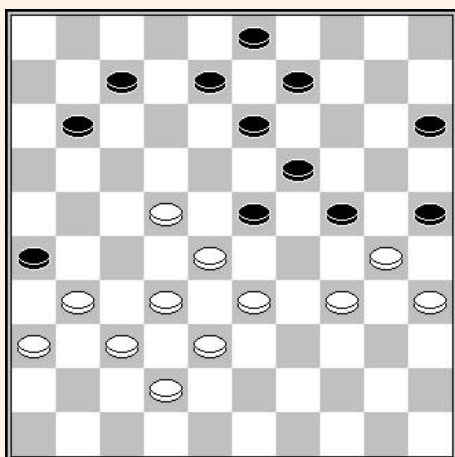
Zwart aan zet

Zwart wint een schijf door :

27... 24-29 ! 28. 33x24 14-20

29. 27-22 20x40 30. 35x44 18x27

31. 31x22 25x34 enz.

Jan de Koning – Anatoli Gantvarg

Nijmegen 1996

33ste zet – zwart aan zet

Zwart krijgt een beslissend voordeel door :

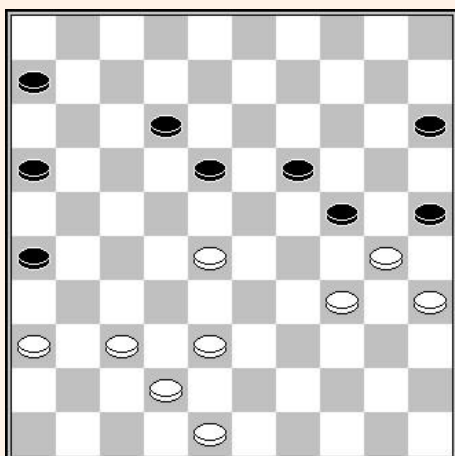
33... 24-29 34. 33x24 23-29

35. 34x14 09x29 36. 30-24 29x20

37. 31-27 08-12 enz.

Nadat we enkele voordelige speelplannen voor de opsluitende hebben besproken, zullen we nu naar winstgevendere situaties kijken vanuit het standpunt van de opgeslotene.

5.4 – De bevrijding met een achtergebleven schijf op 15

Johan. Bastiaannet – Ad de Hoon

NK 1983

44ste zet – wit aan zet

De bevrijding wordt over het algemeen voordelig in aanwezigheid van een achterste schijf op een van de velden 5-10-14-15 of 20 op voorwaarde dat men zelf geen achtergebleven schijf op 39-40-44 of 45 heeft en men mobiel is op de andere vleugel.

44. 28-22 ! 18x27 45. 37-31 26x37 46. 42x22 06-11

47. 36-31 11-17 48. 22x11 16x07 49. 38-33 12-18

50. 31-27 07-12 51. 48-42 15-20 52. 42-37 18-23

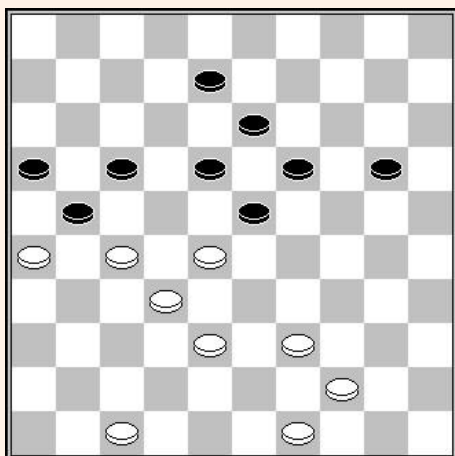
53. 37-31 23-29 54. 34x14 25x34 55. 14x25 24-30

56. 35x24 34-40 57. 31-26 12-17

Met een voordelig eindspel voor wit.

5.5 – De opsluiting en het tegenspel op de andere vleugel

Zich laten opsluiten biedt het voordeel dat het spel op de rechtere vleugel geblokkeerd wordt. Indien de offensieve perspectieven op de andere vleugel in het voordeel zijn, wordt dit een aantrekkelijke speelvorm.

Krivoroeek – Ogorodnikov

Kamp. 1963

45ste zet – zwart aan zet

In dit voorbeeld is de bezetting van veld 29 de voorwaarde voor het starten van een offensief op de vleugel.

45... 23-29 !

Fixeert de schijven 38 en 47, terwijl een paar zwarte schijven worden vrij gemaakt.

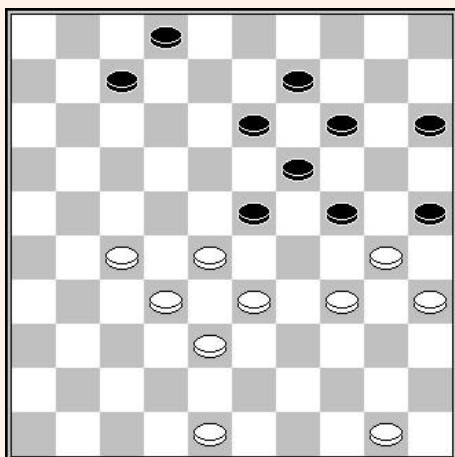
46. 47-42 20-25 47. 42-37 ?

Wit vergemakkelijkt de taak van zwart.

47... 19-23 ! 48. 28x19 13x24

49. 39-33 18-23 50. 44-40 24-30

51. 33x35 23-28 52. 32x23 21x41 Z+

Anatoli Gantvarg – Wim van der Sluis

URSS-NED 1970

41ste zet – wit aan zet

Wit heeft hier een speelplan aangenomen vergelijkbaar met het vorige voorbeeld .

41. 27-22 14-20 42. 50-45 24-29

43. 33x24 20x40 44. 45x34 09-14 ?

15-20 is natuurlijk sterker.

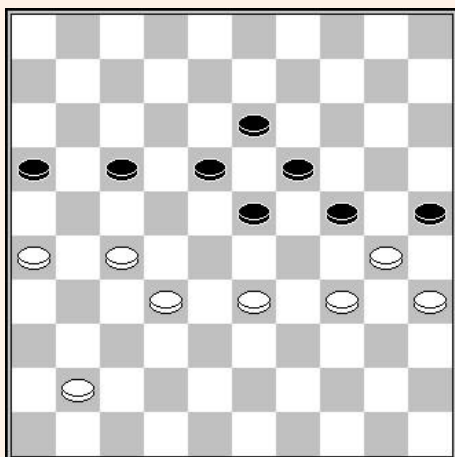
45. 38-33 23-29 46. 33x24 07-12

Op (14-20) volgt simpel 22-18.

47. 48-43 02-07 48. 34-29 25x23

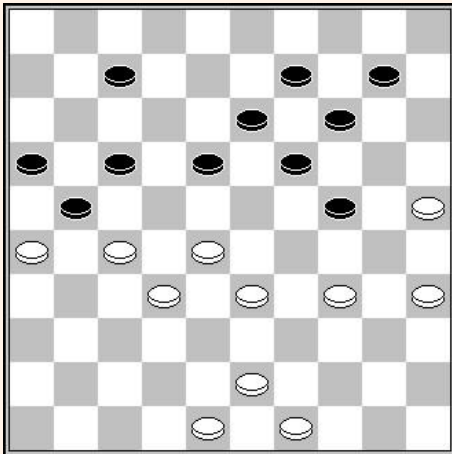
49. 43-39 19x30 50. 28x17 W+

5.6 – De opsluiting en de controle over het centrum van de tegenstander

Nevenstaande diagram toont een type positie waarheen men kan streven om het centrum van de tegenstander onder controle te krijgen.

Verder kunnen we ook een vorm van semi-klassiek spel kunnen overwegen.

Peter Jeneson – Jos Stokkel
NK 1996

41ste zet – zwart aan zet

Een van de meest efficiënte strategieën bestaat uit het controleren van het centrum van de tegenstander door het aannemen van een vorm van semi-klassiek spel. In het volgend voorbeeld neemt zwart voordeel door :

41... 18-22 ! 42. 27x18 13x22 43. 43-39

Na de bevrijding 33-29 (24x33) 28x39 blijft zwart meester van het centrum.

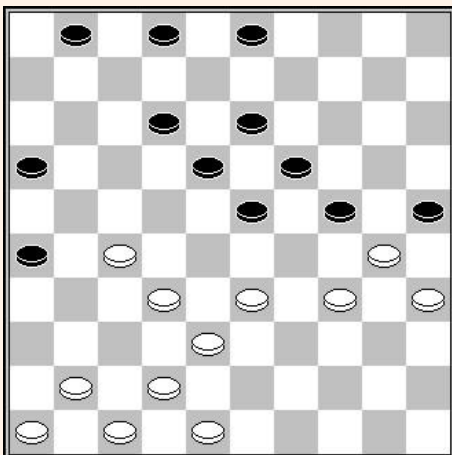
43... 10-15 44. 48-43 07-12 45. 43-38 12-18 !

Zwart bereidt de opsluiting van het centrum voor.

46. 34-29 22-27 ! 47. 29x20 15x24 48. 39-34 18-23 !

49. 35-30 24x35 50. 33-29 35-40 51. 29x18 40x29

52. 38-33 29x38 53. 32x43 17-22 54. 26x17 22x11 Z+

Rob Clerc – Piotr Chmiel
EK 1983

32ste zet – wit aan zet

In dezelfde geest kwam wit tot winst door :

32. 33-29 ! 24x33 33. 38x29 12-17

34. 42-38 03-09 35. 29-24

Om latere bevrijding (18-22) gevolgd door de aanval (17-22) te voorkomen.

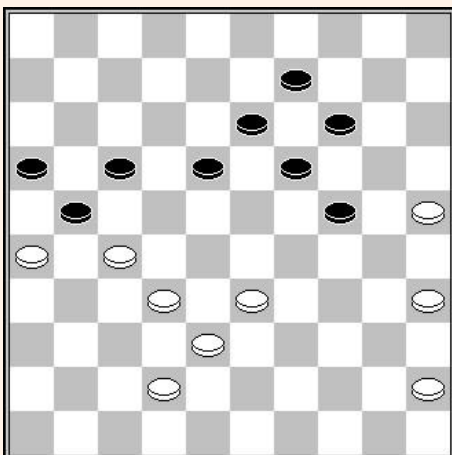
35... 17-21 36. 38-33 01-07

37. 41-37 07-12 38. 33-29! 02-07

39. 46-41 07-11 40. 48-42 11-17

41. 27-22! 18x38 42. 29x7 enz. W+

5.7 – Opsluiting in andere situaties

Frank Drost - Boris Sjkritkin
NED – URSS 1970

43ste zet – zwart aan zet

Dit type stand is zeer nuttig om te kennen.

43... 19-23!

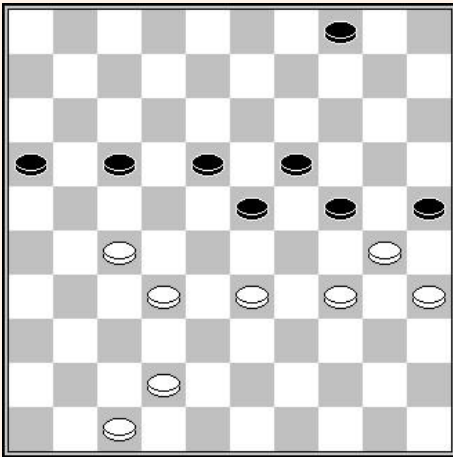
Zwart brengt de dreiging (24-29) 33x24 (23-28) 32x12 (21x43) in het spel, hetgeen dwingt :

44. 33-28 14-19 45. 45-40 24-29 ! 46. 35-30

Na 40-34 (29x40) 35x44, forceert zwart schijfwinst door (23-29) met de niet te ontlopen dreiging (18-22). De tekstzet levert een opmerkelijke winst door :

4... 29-33! 5. 28x39 23-28! 6. 32x03 21x45 7. 03x21 16x27 Z+

Jean-Pierre Dubois

De volgende stand lijkt winnend voor wit :

1. 33-28 ! 04-09

Natuurlijk, op (24-29) volgt 27-21 (16x38) 42x11

Maar (04-10) is een serieus alternatief. Wit vervolgt dan met

2. 42-38 en zwart heeft nu 3 mogelijke varianten :

A - (10-14) 3. 38-33 (14-20) 4. 47-41 (17-21) 5. 28-22+

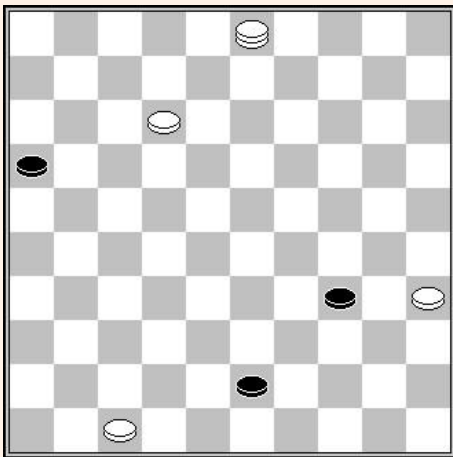
B - (24-29) 3. 27-22 (18x27) 4. 32x12 (23x43) 5. 34x05 (25x34)
6. 05-23+

C- (16-21) 3. 27x16 (24-29) 4. 32-27 (23x43) 5. 34x05 (25x34)
6. 05-37! (43-48) 7. 37-28! en de verdediging
(18-22) 8. 27x18 (48-31) lijkt ontoereikend

2. 42-38! 24-29

Na (09-13) 3. 38-33 (17-21) 4. 28-22 (21-26) 5. 22-17 heeft zwart geen problemen.

3. 27-22! 18x27 4. 32x12 23x43 5. 34x03 25x34

In deze situatie die naar remise lijkt te lopen, heeft wit een absoluut onverwachte winst door :

6. 12-7! 43-49

Na (43-48) 03-26 (48-43) 07-01 winst door overmacht.

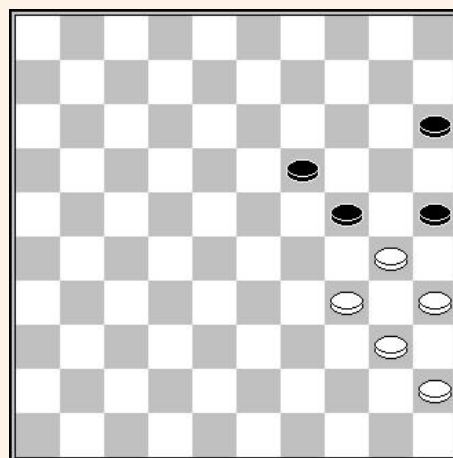
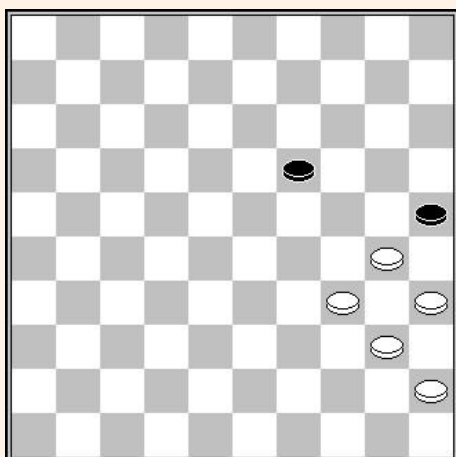
Na (34-39) 03-17 wint onmiddellijk.

7. 07-01 34-39 8. 03-25! 39-44 9. 01-06 44-50

Zwart behaalt 2 dammen, maar :

10. 25-39 ! 50x33 11. 06x44 +

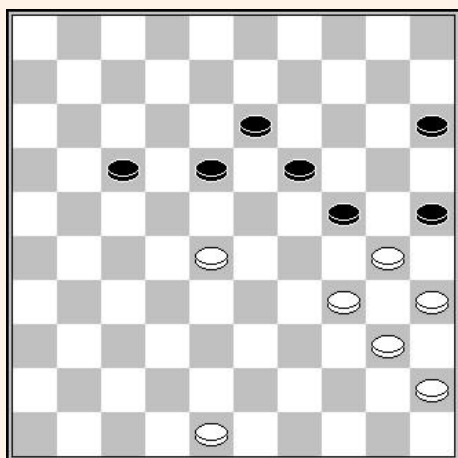
Hoofdstuk 6 – Opsluiting van de rechtervleugel met 5 schijven

Deze opsluiting van 5 schijven op de rechtervleugel is gekend onder de naam Weiss opsluiting, in referentie naar de Franse wereldkampioen, die een voorliefde had voor deze vorm van spel met wit. (een andere manier om deze opsluiting te omschrijven is in de vorm EAD5P (enchaînement aile droite 5 pions)). Deze benaming laat toe opsluitingen te benoemen met slechts 3 of 4 schijven.

Men ziet in de 2 voorbeelden hierboven dat het opgesloten kamp geen bewegingsvrijheid heeft.

Er is echter niet veel nodig om de opsluiting aantrekkelijk te maken.

6.1 – De associatie van de rechtervleugel opsluiting met een centrale schijf

Zwart aan zet

De dreiging 28-23 is erg reëel. La menace 28-23 est bien réelle. De schijnbare parade door (18-23) faalt wegens 34-29 (24x22) 48-42 (25x34) 40x09.

1... 15-20 2. 28-23! 18x29*
3. 34x14 25x34* 4. 40x29 !

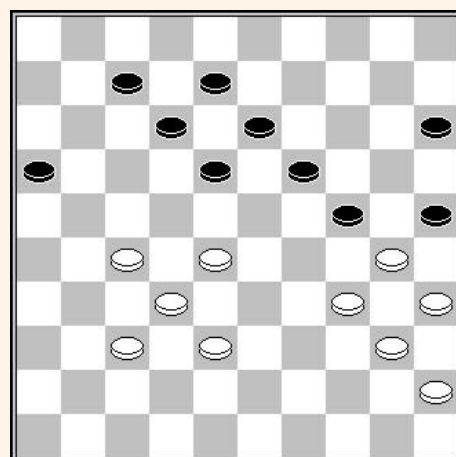
Met een normaal gezien winnend eindspel hoe zwart ook slaat.

6.2 - De associatie van de rechtervleugel opsluiting met een centrale pijl

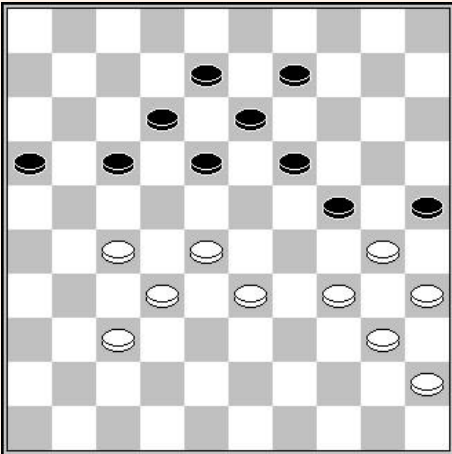
Wit aan zet

De pijl 28-32-37 is extreem nuttig. Wit forceert de winst door :

1. 28-23 19x28 2. 32x23 18x29 3. 34x23 25x34
4. 40x20 15x24 5. 23-19 enz.

6.3 – Het tactisch aspect van de rechtervleugel opsluiting

Zwart aan zet

Paradoxaal genoeg is het zwakker centrum 27-28-32-33 geassocieerd aan de rechtervleugelopsluiting de kern van talrijke combinaties zoals te zien in nevenstaand diagram :

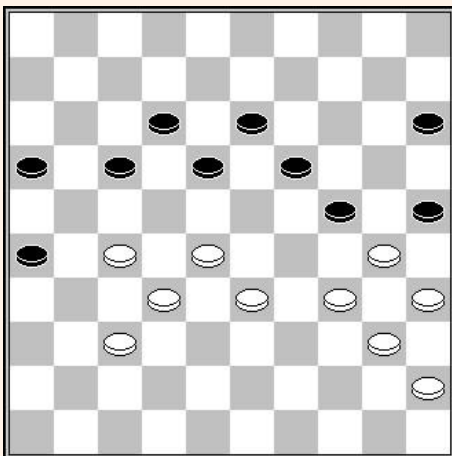
A – (17-21) of (17-22x21) damzet door 27-22 (18x29) 34x3

B – (18-23) levert eenzelfde type combinatie door 27-21 (16x29) 37-31 (23x32) 34x03 (25x34) 40x20.

C – (09-14) levert een ander type combinatie, een beetje verborgen

door 27-22 (18x29) 34x23 (25x34) 40x07.

In de stand van het diagram heeft zwart een oplossing door (19-23) 28x19 (17-22) enz.

Zwart aan zet

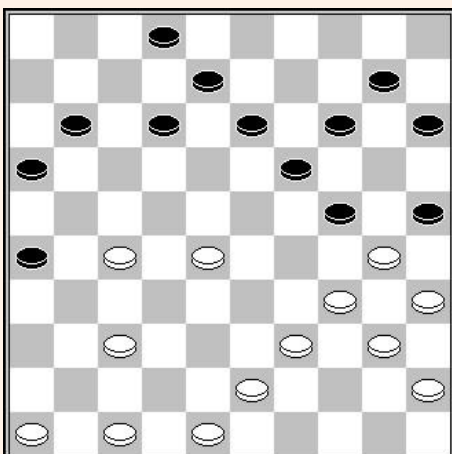
Zwart wordt bedreigd door 27-22 (18x29) 34x14 (25x34) 40x20 (15x24) 14-10 enz.

De opstoot in het centrum door (18-23) is verhinderd door de hielslag 28-22 (17x39) 34x43 (25x34) 40x09

Blijft over :

1... 15-20 2. 37-31 ! 26x37 3. 32x41 17-22

Schijfverlies is onvermijdelijk daar (17-21) bots op 27-22 en 28-23.

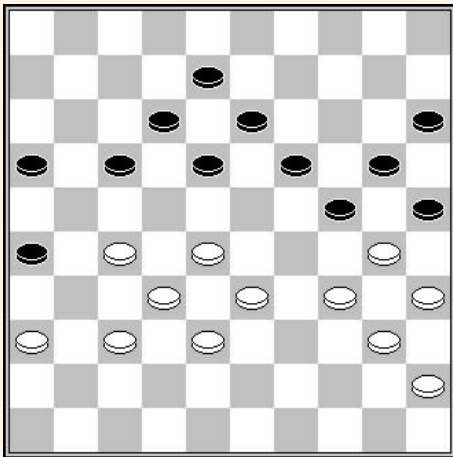

Zwart aan zet

De volgende stand legt het accent op de twee vormen van combinaties eigen aan de rechtervleugel opsluiting :

A – op (15-20) maakt wit dam op 4 door 28-23 (19x28) 30x19 (13x24) 34-30 (25x34) 39x19 (14x23) 37-32 (28x37) 48-42 (37x39) 40-34 (39x30) 35x4

B – op (12-18), haalt wit voordeel door een ongebruikelijke hielslag 37-31 (26x37) 48-42 (37x48) 27-22 (18x27) 39-33 (48x39) 34x43 (25x34) 40x18.

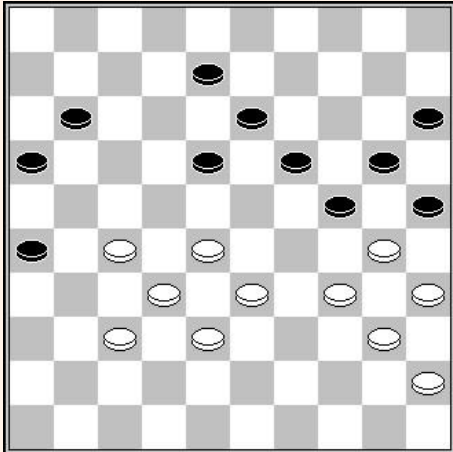
Wit aan zet

We vervolgen nu met een zeer instructief maneuver :

- 1. 27-21 ! 16x27 2. 32x21 18-22 ?**

Op (18-23) volgt natuurlijk 28-22 (17x39) 34x43 (25x34) 40x07.
Maar zwart moet spelen 1... (19-23) ! 2. 28x19 (24-29) enz.

- 3. 28-23!! 19x39 4. 34x43 25x34**
5. 40x29 24x31 6. 36x7 enz.

Fred Ivens – Jaap Bus (1966)

40ste zet – wit aan zet

De opsluiting van de rechtervleugel is vaak een bron van combinaties. Het volgende fragment is een mooi voorbeeld :

- 40. 28-22 ! 08-12**

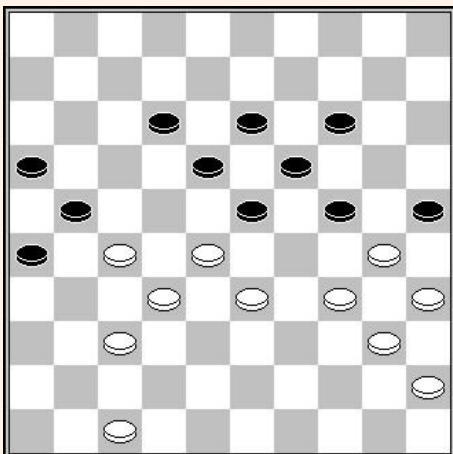
Na 40... (11-17) 41. 22x11 (16x07) 42. 33-28 (18-23), besluit wit met een mooie hielslag 43. 27-21 (26x17) 44. 28-22 (17x28) 45. 38-33 (28x39) 46. 34x43 (25x34) 47. 40x09

Na 40... (18-23) 41. 33-28 (24-29) wint wit fors door 42. 27-21 (16x18) 43. 37-31 (26x37) 44. 32x41 (23x43) 45. 34x03 (25x34) 46. 03x48

- 41. 33-28 11-17 42. 22x11 16x07 43. 37-31! 26x37 44. 32x41 18-23**

En de kers op de taart :

- 45. 34-29 ! 24x31 46. 41-36 25x34 47. 40x9 enz.**

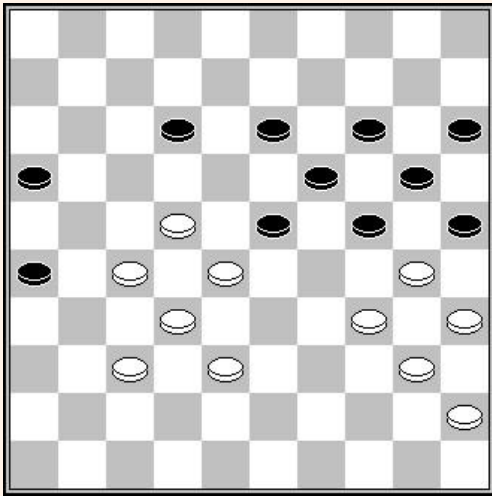
Wit aan zet

Een anekdotisch idee. De beste zet is verrassend :

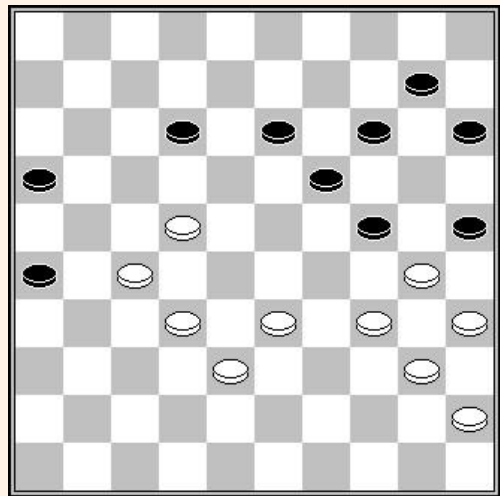
- 1. 47-42 !** en indien zwart dam maakt door (23-29) 41. 34x23 (18x47), draait het eindspel in het voordeel van wit na 42. 28-22 (25x34) 43. 40x07 (47-38) 44. 32x43 (21x41) 45. 07-02 enz.

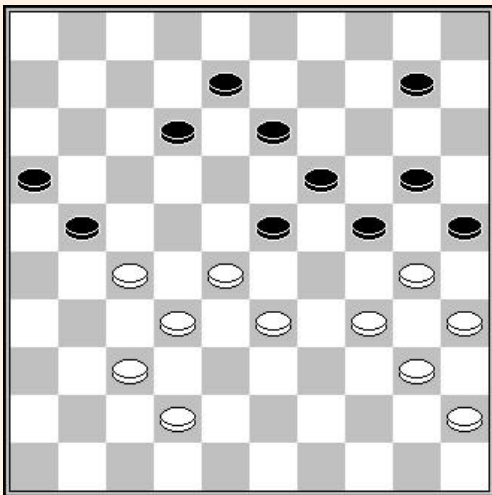
In de volgende reeks diagrammen : wit speelt en wint tenminste een schijf.

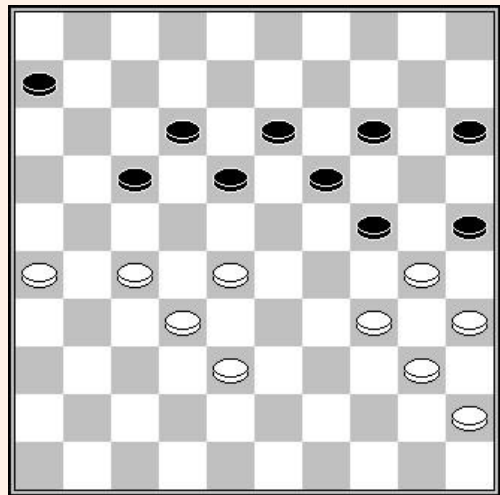
D1 : wit aan zet

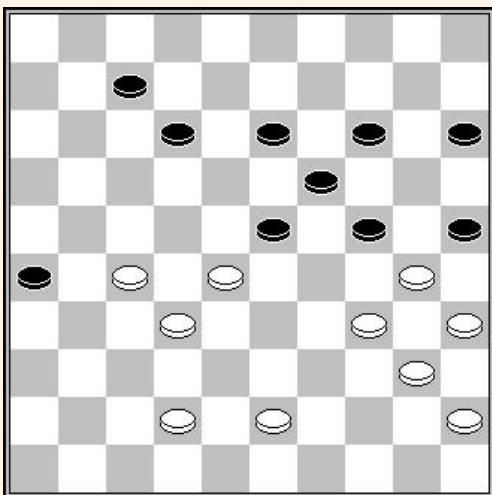
D2 : wit aan zet

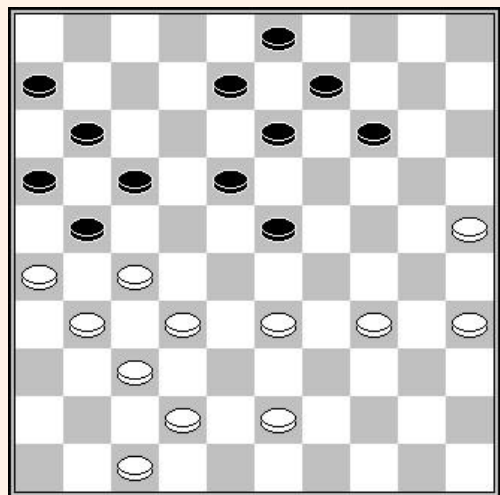
D3 : wit aan zet

D4 : wit aan zet

D5 : wit aan zet

D6 : wit aan zet
Forcing

OPLOSSINGEN

D1 – 34-29 (24x31) 27x36 (25x34) 40x07

D2 – 27-21 (26x37) 38-32 (37x39) 34x43 (25x34) 40x07

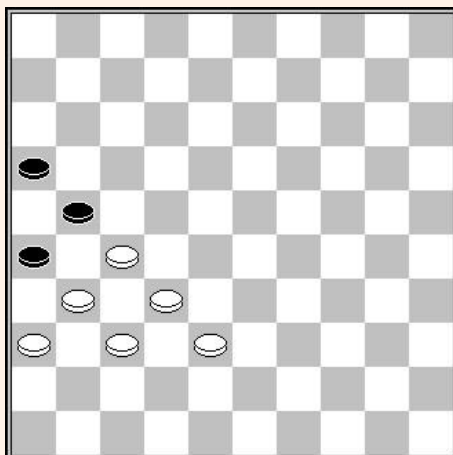
D3 – 33-29 (24x31) 37x17 (12x21) 30-24 (19x39) 40-34 (39x30) 35x04

D4 – 26-21 (17x26) 27-22 (18x27) 32x21 (26x17) 28-22 (17x28) 38-33 (28x39) 34x43 (25x34) 40x7

D5 – 27-21 (26x17) 34-29 (24x22) 43-38 (25x34) 40x20 (15x24) 32-28 (22x33) 38x20

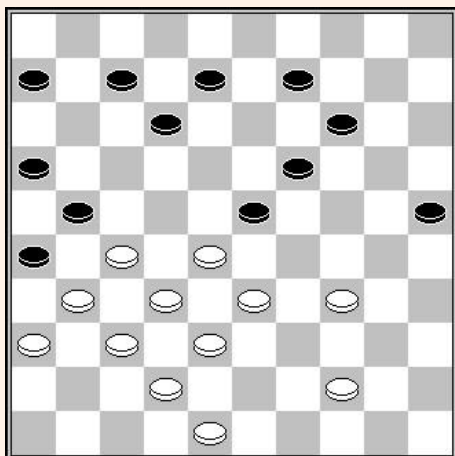
D6 – Een compositie van Frans Hermelink :
1.25-20 14x25 2.33-28 13-19 3.34-30 25x34 4.28-22 17x28 5.26x17 11x22 6.31-26 22x31
7.43-39 34x43 8.26-21 16x38 9.42x2 31x42 10.2x4

Hoofdstuk 7 – Het klaverblad

Deze opsluiting van de linkervleugel door een klaverblad is in het algemeen voordelig voor degene die opsluit. Deze beoordeling is genuanceerde in bepaalde gevallen, zoals we nu gaan bekijken :

7.1 – Bij aanwezigheid van een centrale schijf van de tegenstander

Maks Shavel – Nikolai Spantsireti

Kamp. URSS 1956

De situatie is hier in het voordeel van wit vanwege de talrijke zwarte schijven op hun linkervleugel, terwijl het spel zich zal afspelen op de andere vleugel. Maar zwart wordt ook geconfronteerd met een ander probleem dat we iets verder zullen ontdekken.

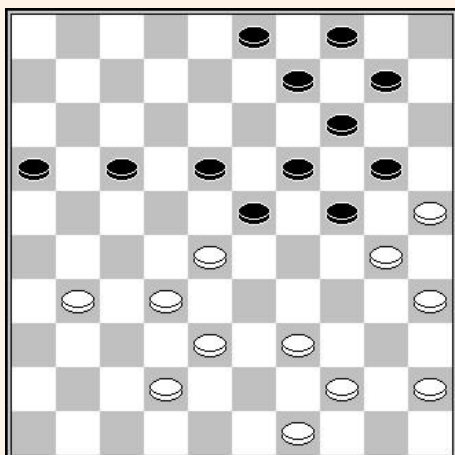
33. 44-40 07-11

Na 33... (14-20) 34. 40-35 (08-13) 35. 35-30! Is zwart verhinderd veld 24 in te nemen wegens de strategische hergroepering 33-29 (24x22) 27x29.

Het is door deze thematische variant dat we begrijpen dat zwart eigenlijk krap zit.

34. 40-35 08-13 35. 33-29 12-17 36. 29x18 13x33 37. 38x29

En wit heeft mooi voordeel behaald.

Alex Mathijssen – Martin Dolfing

NK 2002

32ste zet – zwart aan zet

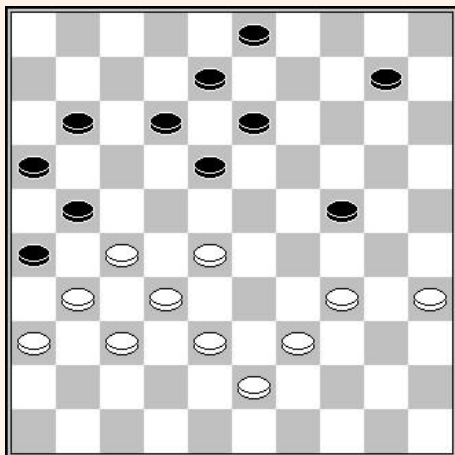
Zwart kreeg hier de bovenhand op een manier vergelijkbaar met het vorige voorbeeld, door :

32... 16-21 ! 33. 49-43 21-26 !

34. 31-27 18-22 ! 35. 27x29 24x22

7.2 – De opmars 28-22

Vadim Virny – Gérard Jansen
 Wereldkampioenschap jeugd 1981
 39ste zet – wit aan zet

39. 39-33 03-09?

(13-19) geniet de voorkeur

40. 28-22!

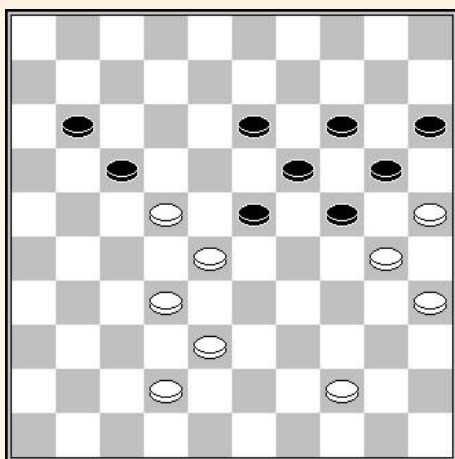
Een vervelende opstoot die de schijven van de tegenstander goed blokkeert.

40... 09-14 41. 43-39 14-19
42. 34-30 10-14 43. 39-34 14-20
44. 33-28 20-25 45. 38-33 11-17
46. 22x11 16x07 47. 27x16 enz.

Ton Sijbrands – Tjalling Goedemoed

NK-T Hoofdklasse, 2001

44ste zet – zwart aan zet

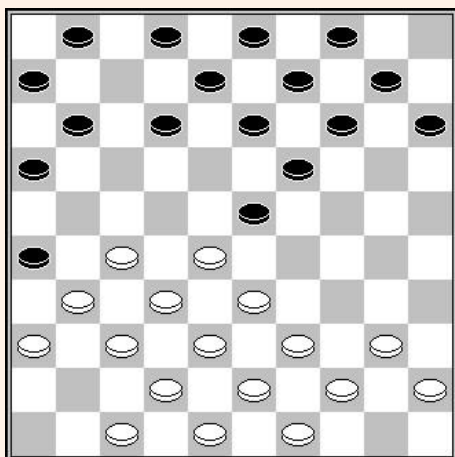
Ton Sijbrands laat zich verrassen door :

44... 23-29! 45. 42-37 29-34!

En Ton gaf op zonder te wachten op 30x39 (24-30)! 35x24 (19x30) 25x34 (13-18) 22x13 (14-19) 13x24 (20x49).

7.3 – De partij Ham - Raichenbach

Deze partij gespeeld tijdens het toernooi van Rotterdam in 1939, wordt beschouwd als een referentie.

Op de 14de zet, stuurt zwart het spel naar een opsluiting van de linkervleugel :

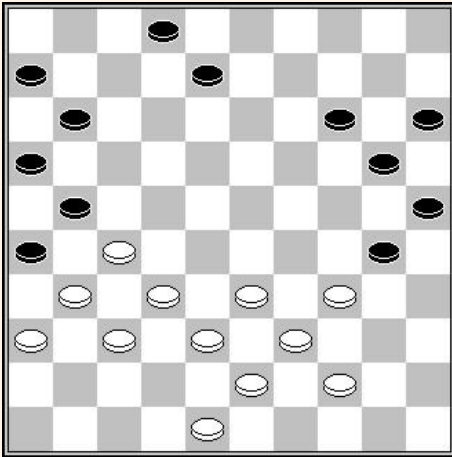
14... 12-17 15. 33-29 23x34 16. 40x29 17-21

De opsluiting is niet erg gevaarlijk wegens de twee achterste schijven 6-11, en de sterke bezetting van het centrum door wit.

17. 38-33 15-20 18. 42-38 20-25
19. 47-42 14-20 20. 39-34 10-15
21. 43-39 01-07 22. 45-40 20-24
23. 29x20 15x24 24. 40-35 04-10
25. 49-43 24-30 26. 35x24 19x30

Zwart initieert een omsingelingsactie tegen het centrum. adverse.

27. 33-29 10-15 28. 38-33 09-14 29. 42-38 07-12
30. 28-23 14-20 31. 23-18! 12x23 32. 29x09 03x14

De situatie klaart op in het voordeel van wit.

33. 33-28 02-07 34. 38-33 30-35

35. 48-42 08-13 36. 42-38 07-12

37. 33-29 14-19 38. 38-33 19-24

Een verliezende zet, maar de zwarte stand is delicaat.

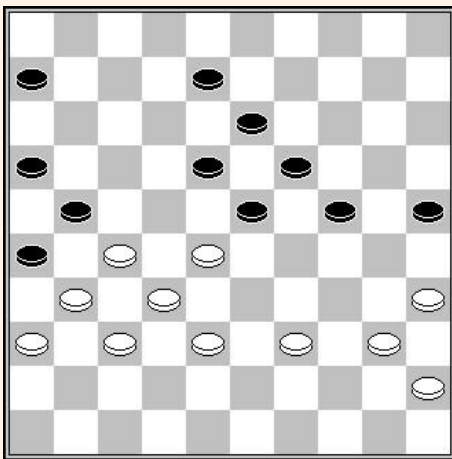
39. 28-22 ! 35-40

De directe dreiging 34-30 (25x23) 33-29 is niet te pareren.

40. 34x45 12-18 41. 32-28 enz. W+

7.4. In klassiek

2 te kennen situaties :

Vladimir Agafonov - Rudolf Suplin

Kamp: URSS 1960

41ste zet – wit aan zet

Wit forceerde de winst door :

41. 39-34! 24-29 42. 35-30! 06-11

Op 42... (08-12) volgt 43. 30-24 (19x39) 44. 28x17 (21x12)

45. 38-33 (29x38) 46. 32x34

43. 40-35 ! 29x40 44. 45x34 11-17

45. 30-24 ! 19x39 46. 28x19 13x24

47. 38-33 39x28 48. 32x03 21x41

49. 36x47 26x37 50. 03x15 W+

Ton Sijbrands – Piet Schep

WR blindsim. Ton Sijbrands,

1999

40ste zet – wit aan zet

40. 49-43 !

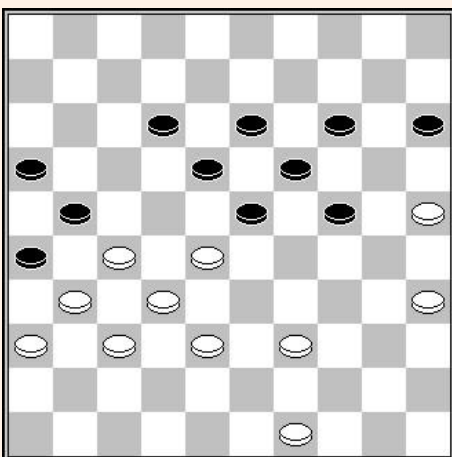
Verhindert zo de natuurlijke zet (12-17) door 27-22 (18x27)

31x11 (16x07) gevolgd door de hielslag 37-31 (26x37) 32x41

(23x32) 38x16

40... 15-20 41. 39-33 23-29 42. 28-22 29-34

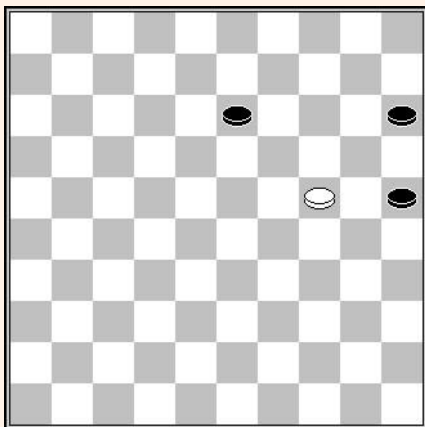
43. 43-39 34x43 44. 38x49 W+

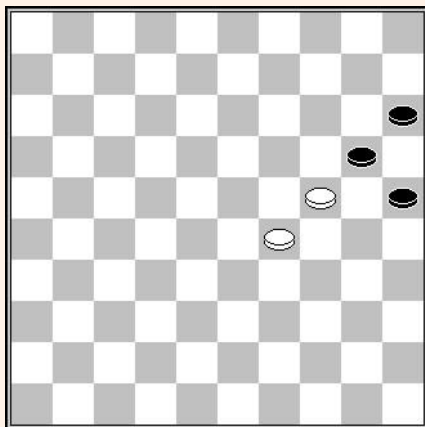
2de deel – De speciale schijven

Hoofdstuk 1 – De voorpost 24

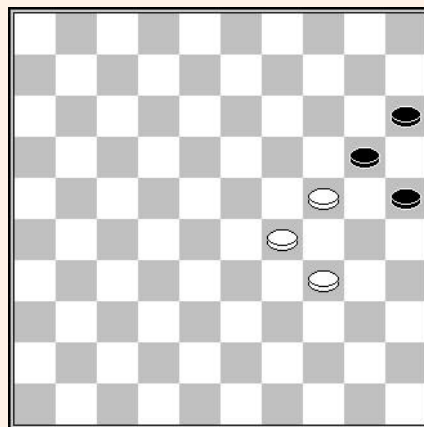
De voorpost 24 wordt vaak omschreven als plagende schijf. De 3 meest voorkomende vormen zijn de volgende :

De geïsoleerde voorpost

De voorpost bijgestaan door schijf 29

De voorpost bijgestaan door schijf 29 en ondersteund door schijf 34

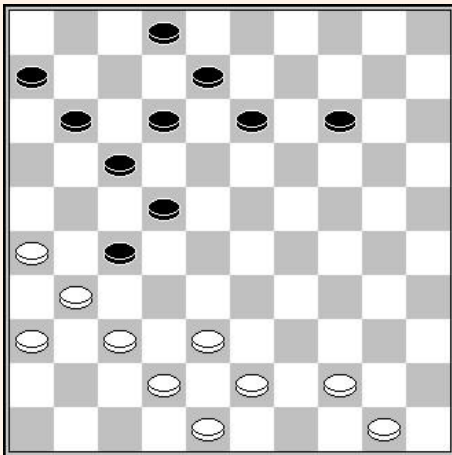
Men ziet dat de voorpost 24 een strategisch plaats inneemt op het dambord. Geplaatst in de linies van de tegenstander, beperkt hij het actieterrain van de tegenstander aanzienlijk.

De plagende schijf, gevestigd op de 6de rij, is desondanks blootgesteld aan aanvallen, met het risico van schijfverlies, of verzwakking van de rechtervleugel, en het bieden van een doorbraak naar dam.

Het zijn deze mogelijke tegenoffensieven die we gaan bespreken in de volgende hoofdstukken :

1.1 – De herhaalde aanvallen op de voorpost

De bedoeling is om de voorpost van de tegenstander aan te vallen met als doel deze te winnen, soms zelfs met een gelijk aantal aanvallen en verdedigingen, zoals weergegeven in het volgende voorbeeld :

Wit aan zet

(Voorpost bijgestaan en ondersteund)

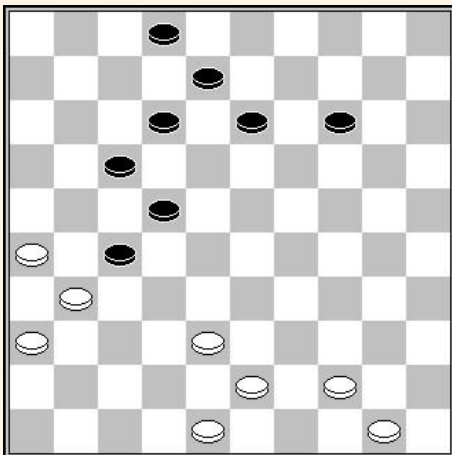
3 aanvallen en 3 verdedigingen op de voorpost. Maar zwart is ver van het centrum. Wit heeft een typisch maneuver voor schijfwinst

1. 37-32 11-16 2. 32x21 16x27

3. 42-37 06-11 4. 37-32 11-16

5. 32x21 16x27

Stand van het volgende diagram :

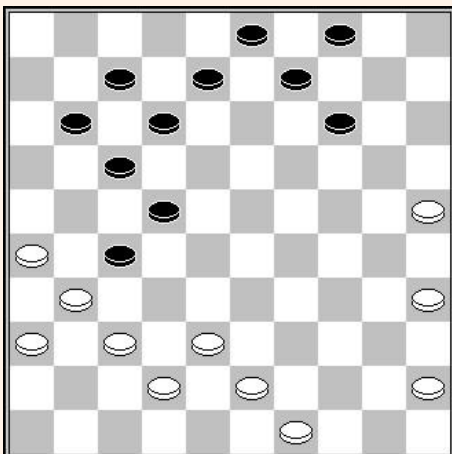
Wit forceert nu schijfwinst door :

6. 38-33 27-32

Gedwongen om 33-28 te ontwijken

7. 48-42

En zwart heeft geen enkele manier om het schijfverlies tegen te gaan.

Wit aan zet

(Voorpost bijgestaan en ondersteund)

Vanuit hetzelfde idee als voorheen, kan wit tenminste schijfwinst forceren :

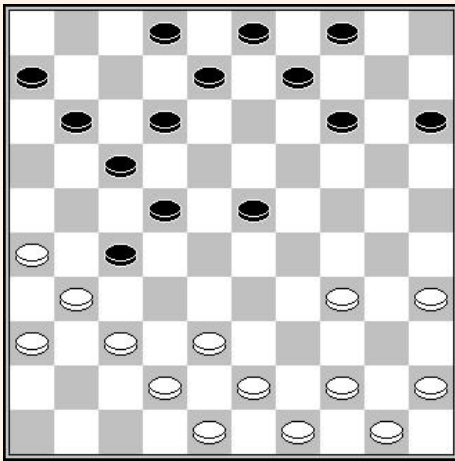
1. 37-32 11-16 2. 32x21 16x27

3. 42-37 07-11 4. 37-32 11-16

5. 32x21 16x27 6. 38-33

Het cruciale moment. Zwart wordt bedreigd door 33-28 en hij kan niet verder naar veld 32 wegens de kleine combinatie 25-20 (14x25) 35-30 (25x34) 43-39 (34x43) 49x07.

Wit aan zet

(Voorpost bijgestaan en ondersteund)

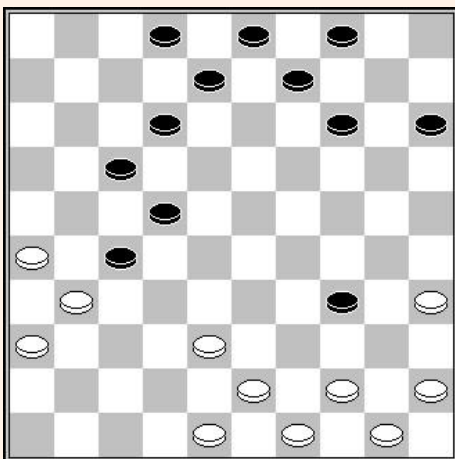
Zwart bezet veld 23 en kan zijn voorpost ondersteunen door dit veld te bezetten. Nochtans, in dezelfde geest als in de vorige diagrammen, kan wit schijfwinst forceren door :

1. 37-32 11-16 2. 32x21 16x27 3. 34-29

Een opmerkelijk offer die schijf 23 uit het centrum jaagt.

3... 23x34 4. 42-37 06-11

5. 37-32 11-16 6. 32x21 16x27

Stand van nevenstaand diagram

Wit levert nu de slag door :

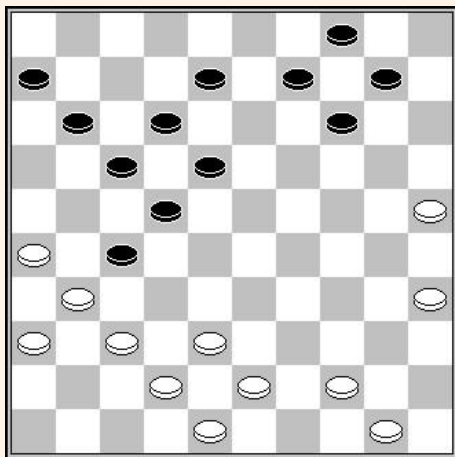
7. 38-33 34-39 gedw. 8. 43x34 27-32 gedw.

9. 49-43 14-19 10. 44-39

Na 48-42, kan zwart ontsnappen door (19-24), omdat 42-38 een mooie damzet oplevert door (22-27) 31x11 (09-13) 38x27 (12-17) 11x22 (24-29) 34x23 (13-18) ad lib (08x48)

Na 48-42 (19-24) 44-39 (09-13) 50-44, heeft zwart een andere damzet door (32-38) 43x32 (22-28) 33x11 (12-17) 11x22 (24-29) 34x23 (13-18) ad lib (08x48).

Na 10. 44-39 heeft zwart moeilijk spel, maar het lijkt verdedigbaar.

Wit aan zet

(Voorpost bijgestaan en ondersteund)

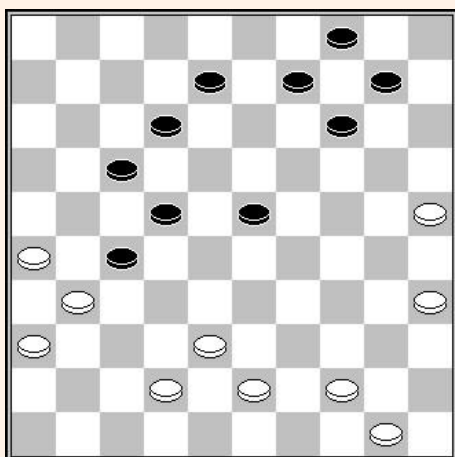
3 aanvallen tegen 2 verdedigingen. Zwart heeft normaal een manier om zijn voorpost te verdedigen. In deze specifieke situatie forceert wit schijfwinst door :

1. 37-32 11-16 2. 32x21 16x27

3. 42-37 06-11 4. 37-32 11-16

5. 32x21 16x27 6. 48-42 18-23

Stand van het volgende diagram.

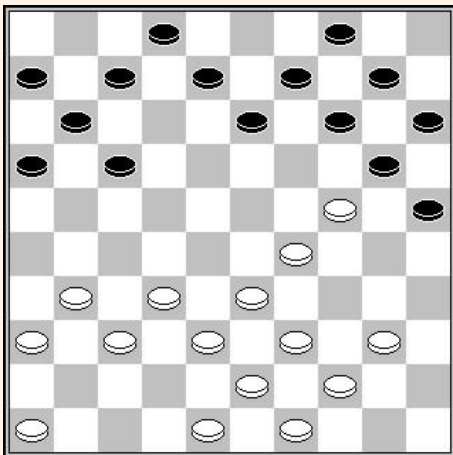
Het lijkt dat zwart zijn schijf kan verdedigen door (23-28), of zelfs (14-19), met op 42-37, (17-21) enz.

Maar wit heeft een verrassing :

7. 43-39

Deze zet verhindert (23-28) door 39-33x33 en (14-19) door de kleine damzet 26-21 (17x48) 39-34 (48x30) 35x02

Zwart kan 42-37 niet vermijden, gevolgd door de schijfwinst door 37-32.

Yves FERRIER – Vladimir KAPLAN

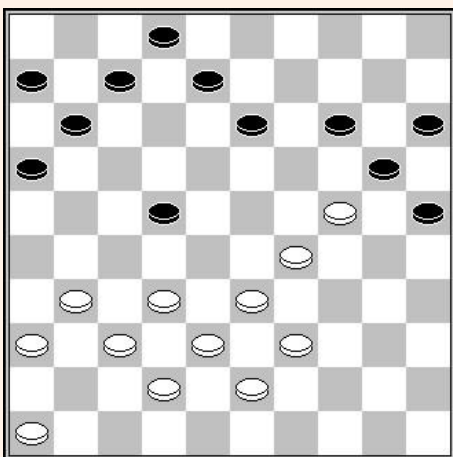
New York, 1980
20ste zet – wit aan zet

4 aanvallen en 3 verdedigingen. De voorpost is dus kwetsbaar.

20. 45-40 17-22

Een noodzakelijke zet. Op (14-19) verdedigt wit zich door 31-27 (19x30) 29-24 enz.

21. 48-42 14-19 22. 40-35 19x30
23. 35x24 10-14 24.44-40 04-10

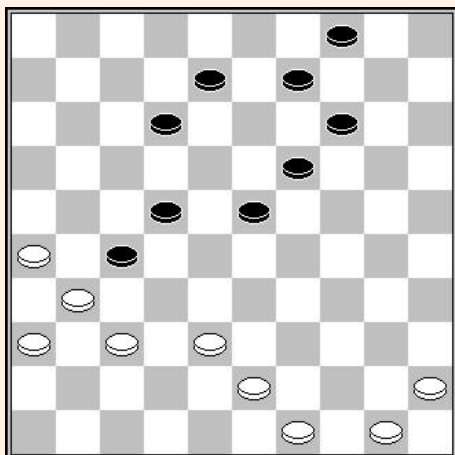

25. 49-44 14-19 26. 40-35 19x30
27. 35x24 10-14 28. 44-40 14-19
29. 40-35 19x30 30. 35x24 09-14

Nevenstaand diagram.

Wit wordt bedreigd door de doorbraak naar dam door (22-27) 31x22 (13-18) 22x13 (08x30).

Wit heeft een verliezende stand.

Wit aan zet

(Voorpost bijgestaan)

Een karakteristieke stelling waarin wit zich niet moet haasten om direct te spelen 37-32 daar zwart een klassiek zetje van Weisse ter beschikking heeft door (08-13) 32x21 (12-17) 21x12 (22-27) 31x22 (23-28) 22x33 (13-18) 12x23 (19x48)

Wit moet daarom spelen :

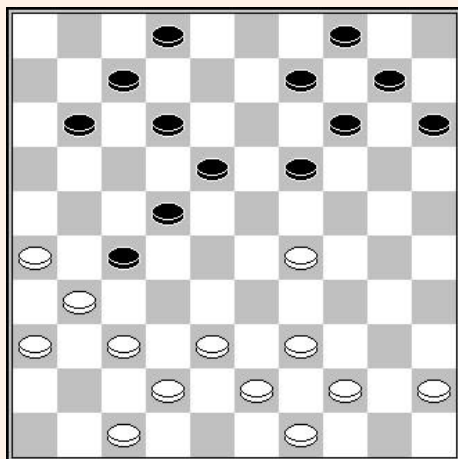
1. 43-39

De voorpost kan niet meer worden verdedigd daar (23-28) verliezend is door 39-33 (28x39) 49-43 (39x48) 26-21 (27x16) 31-26 (48x31) 36x07.

Guntis VALNERIS – Farhad HUSEYNOV

WK Finale B, 2013

25ste zet – Zwart aan zet

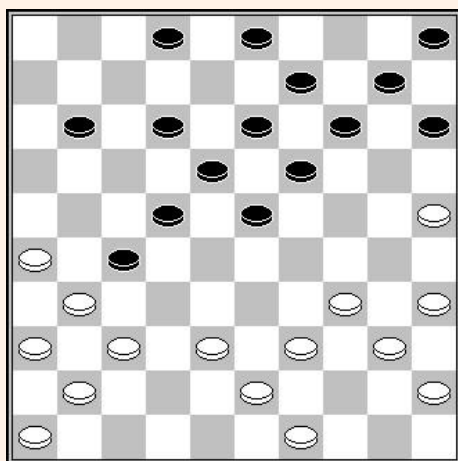
25... 09-13

Beter is (15-20) met de intentie de aanval op de voorpost te stoppen na 47-41 door (10-15) 37-32 en de combinatie (22-28)! enz.

26.47-41

Evenveel aanvallen en verdedigingen, maar de defensieve situatie van zwart 2-7-11 verhindert hem op tijd te komen.

26... 04-09 27. 37-32 11-16 28. 32x21 16x27
29. 41-37 07-11 30. 37-32 02-07 31. 32x21 22-28 enz.

Evert BRONSTRING – Toine BROUWERS

NK-T Hoofdklasse, 09-03-1985

22ste zet – wit aan zet

Deze stand is zeer instructief. Wit heeft een supplementaire aanval op de voorpost, maar de mogelijkheid voor zwart om zijn schijf te verdedigen door naar veld 28 te gaan, dwingt wit tot vindingrijkheid.

22.34-30 02-07

Na (15-20) 37-32 (11-16) 32x21 (16x27) 41-37, verliest de opstoot (23-28) door 30-24 en 38-32.

23. 39-34 03-08

De opmars (15-20) levert een damzet op door 30-24 (19x48) 40-34 (48x30) 35x04

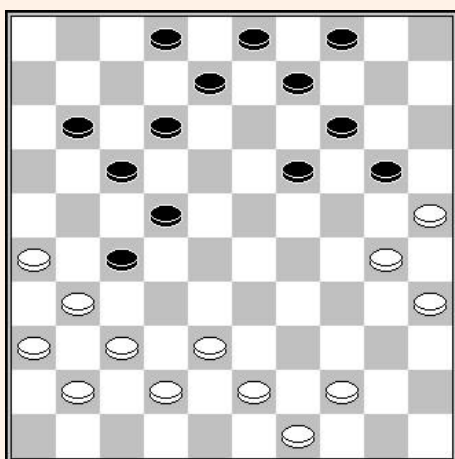
24. 43-39 12-17

Pareert de dreiging 34-29 en verhindert de aanval 37-32 door (07-12) 32x21 (19-24) 30x28 (22x44)

25. 39-33 08-12 26. 37-32 15-20 27. 32x21 10-15

Zwart kan zijn schijf niet recupereren door (22-28) 33x22 (18x16) wegens de damzet 30-24 (19x39) 40-34 (39x30) 35x04

EEN ONGELOOFLIJKE VERDEDIGING VAN DE VOORPOST

Wit aan zet

De voorpost lijkt erg kwetsbaar. Maar zwart heeft de mogelijkheid deze te verdedigen dank zijn een opeenvolging van combinatorische oplossingen.

1. 44-39

Op 37-32, heeft zwart een erg verborgen damzet door (20-24) 32x21 (14-20) 25x23 (22-28) onverwacht 25x14 (17-22) 23x32 (12-17) 08x50

1... 19-23

Dreigt het goede veld 28 te bezetten.

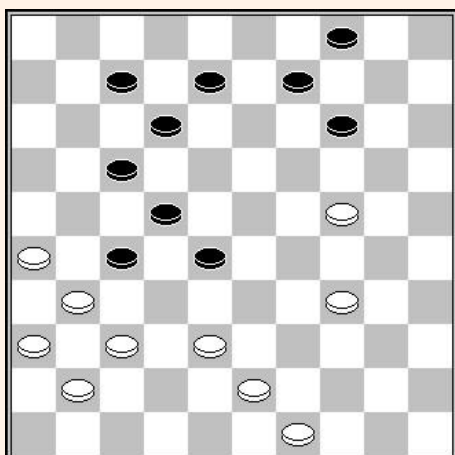
2. 37-32 11-16 3. 32x21 16x27 4. 42-37 14-19

5. 25x14 09x20

Voorkomt de aanval 37-32 door het gewone (02-07) 32x21 (19-24) 30x28 (22x42)

6. 30-25 02-07 7. 25x14 19x10

Verhindert op dit moment de aanval 37-32 door de directe maar altijd verrassende slag (22-28) 31x13 (28x46).

8. 39-34 03-09 9. 35-30 10-14

10. 30-24 23-28

Positie van nevenstaand diagram.

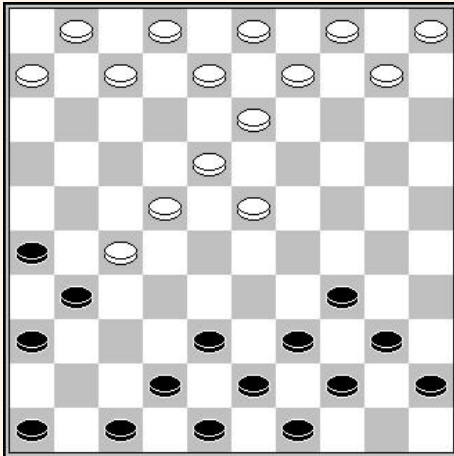
Zwart heeft zijn stand geconsolideerd omdat 38-32 (27x38) 43x23 een tegencombinatie oplevert door (22-27) 31x13 (08x40).

1.2 – De doorbraak op de kleine vleugel

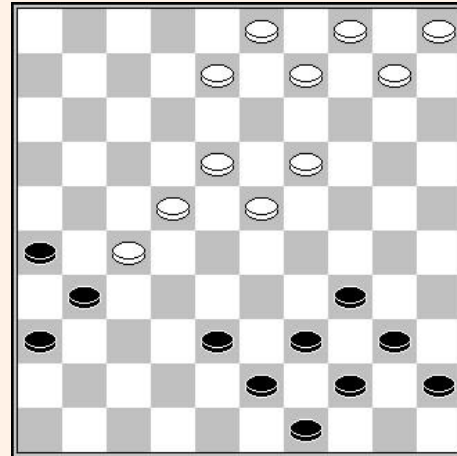
1.2.1 – De ruil van de voorpost

De manoeuvres op de linkervleugel zijn vooral efficiënt bij aanwezigheid van een ondersteunde voorpost.

Nikodemas KRUKONIS - Raphaël ZDOROVIAK (1966)

Zwart aan zet

Zwart aan zet

4 aanvallen en 4 verdedigingen tegen de voorpost. Zwart gaat de verdediging van wit uitputten en een doorbraak naar dam forceren op de linkervleugel door de voorpost te ruilen.

17....	05-10	18. 44-40	10-14	19. 50-44	14-19
20. 40-35	19x30	21. 35x24	09-14	22. 44-40	14-19
23. 40-35	19x30	24. 35x24	03-09	25. 49-44	09-14
26. 44-40	04-10	27. 38-32	14-19	28. 40-35	19x30
29. 35x24	10-14	30. 45-40	14-19	31. 40-35	19x30
32. 35x24					

Na de 4 aanvallen op de voorpost, komen we bij het tweede diagram. Zwart zet zijn actie voort op de linkervleugel door de voorpost te ruilen door :

32... 13-19 33. 24x13 08x19

De 4 schijven 15-19-20-25 zijn erg efficiënt bij het overwegen van een doorbraak op de linkervleugel. Daarnaast kunnen de schijven 2, 7 en 12 ondersteuning bieden

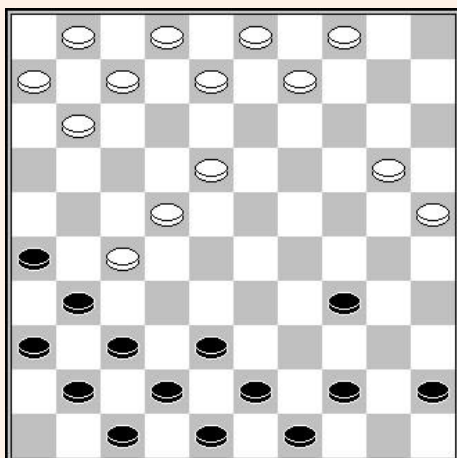
34. 42-38 20-24 35. 29x20 15x24 36. 43-39 12-18

De opmars van schijf 12 op de linkervleugel is beslissend.

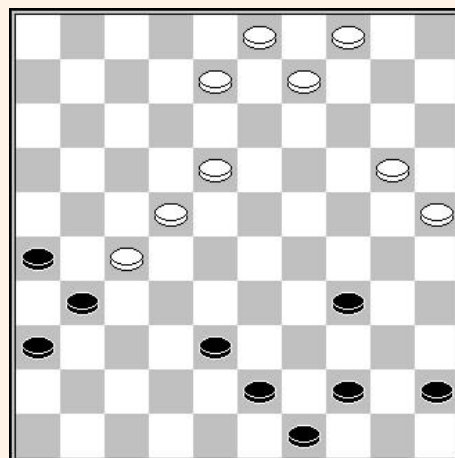
37. 39-34 18-23 38. 48-43 07-12 39. 41-37 12-18
40. 37-31 18-22 41. 43-39 24-30 42. 31-27

Omdat de dreiging (22-27) niet te ontwijken is.

Nikolai ZADIN – Maks SHAVEL (1960)

Zwart aan zet

Zwart aan zet

Een ander voorbeeld op hetzelfde principe van herhaalde aanvallen op de voorpost, gevolgd door de ruil ervan.

18...	14-19	19. 40-35	19x30	20. 35x24	10-14
21. 45-40	14-19	22. 40-35	19x30	23. 35x24	09-14
24. 44-40	14-19	25. 40-35	19x30	26. 35x24	04-10
27. 49-44	10-14	28. 44-40	14-19	29. 40-35	19x30
30. 35x24	03-09	31. 50-45	09-14	32. 45-40	14-19
33. 40-35	19x30	34. 35x24			

Na 5 aanvallen komen we bij de stand van het 2de diagram. De verzwakking van de rechtervleugel is duidelijk. Zwart zet zijn actie voor door :

- 34... 13-19 35. 24x13 08x19 36. 43-38 19-24

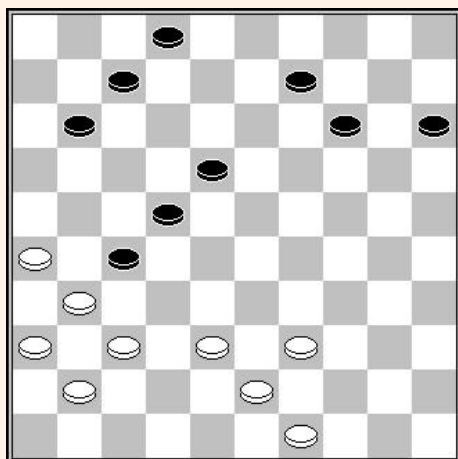
De aanval door (20-24x24) wordt direct gecounterd door 33-29x29.

37. 48-43 25-30 38. 43-39 20-25 39. 29x20 15x24 40. 42-37 07-12

Zwart beschermt zich tegen de plakker 26-21 met dam op veld 1.

41. 37-32 30-35 42. 39-34 24-30 43. 32-28 30x39 44. 33x44 25-30

Wit heeft geen mogelijkheid meer om zwart te verhinderen door te breken naar dam.

Alexander GEORGIEV – Leopold Kouogueu KOUOMOU

Heerhugowaard, 2013

Wit aan zet

Ondanks een verdediger meer, slaagt wit erin voordeel te halen door :

39. 37-32	11-16	40. 32x21	16x27
41. 41-37	07-11	42. 37-32	11-16
43. 32x21	16x27	44. 38-32	27x38
45. 43x32	02-07	46. 26-21	09-13

Op (14-19) volgt 31-27x27

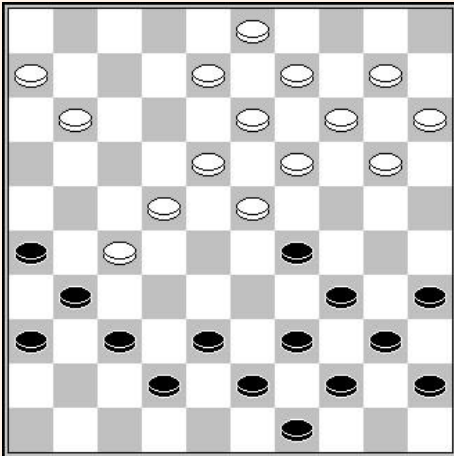
47. 21-16	18-23	48. 32-27	22-28
49. 27-21	14-19	50. 21-17	23-29
51. 17-11 enz.			

De gehele partij is erg instructief :

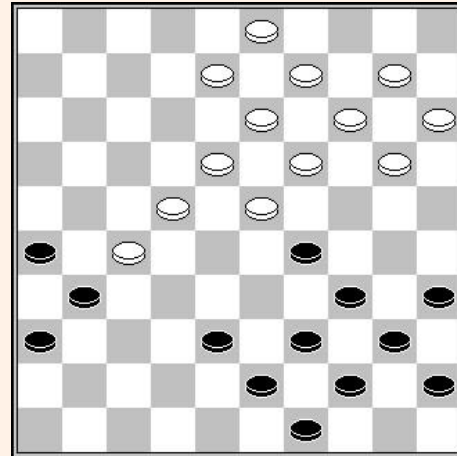
<http://toernooibase.kndb.nl/applet/oerterpapplet2.0/oerterp.php?taal=&kl=23&ld=3495&r=9&jr=14&wed=697582&weda=&zetten=&aav=&view=4>

1.2.2 – De ruil van de voorpost door een twee om twee

Tammo AEILKEMA – Douwe de JONG (1963)
(Voorpost bijgestaan)

Zwart aan zet

Zwart aan zet

2 aanvallers en 2 verdedigers. Met een schijf op 22, forceert zwart doorbraak door een 2 om 2 ruil :

23... 14-19 24. 40-35 19x30 25.35x24 09-14

26. 45-40 14-19 27. 40-35 19x30 28.35x24

Stand van het 2de diagram. Zwart forceert het spel nu door :

28... 22-27 29. 31x22 13-18 30. 22x13 08x30

De doorbraak op de vleugel is nu onvermijdelijk.

31. 43-39 30-35 32. 39-34 02-08

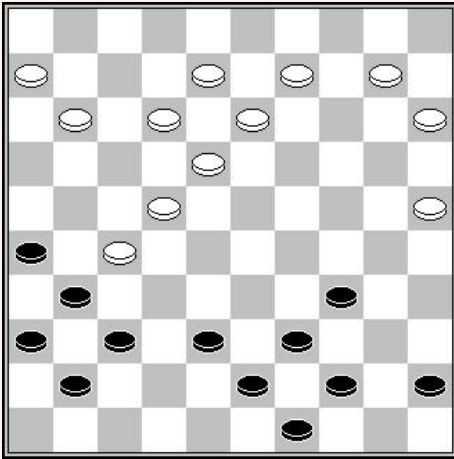
Ook hier zullen de schijven 2 en 12 de actie op de vleugel versterken.

33. 48-43 12-18 34. 43-39 16-21 35. 36-31 21-26

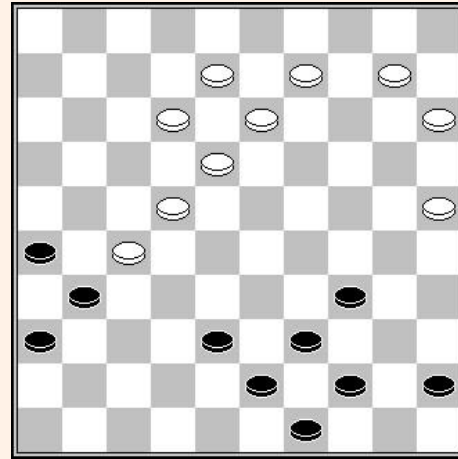
36. 31-27 17-22 37. 28x17 11x31 38.41-36 20-24

39. 36x27 15-20 40. 32-28 35-40 +

Hans VAAB – Janis RRIMSHA (1979)

Zwart aan zet

Zwart aan zet

2 aanvallen en 2 verdedigingen. Geen schijf op 31 om de 2 om 2 van eerder te doen. Zwart heeft echter een ander maneuver ook beslissend door ook een 2 om 2 in te voeren :

26.... 14-19   27. 40-35 19x30   28. 35x24 10-14
 29. 45-40 14-19   30. 40-35 19x30   31. 35x24

Stand van het tweede diagram. Zwart haalt voordeel door :

31... 17-22

Dreigt met de 2x2 (22-28) en (13-18) met slaan naar 30.

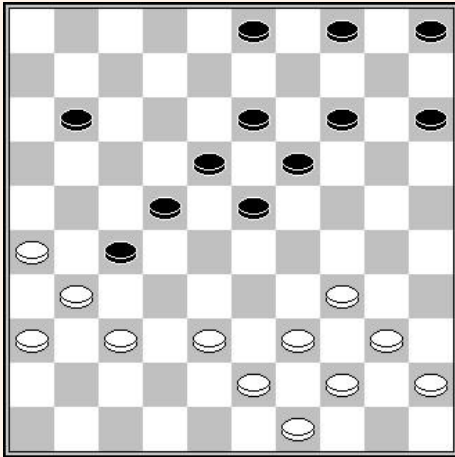
32. 38-32 13-18

En de twee om twee is niet meer te voorkomen.

33. 42-38 22-28   34. 33x13 08x30   35. 38-33 20-24
 36. 29x20 15x24   37. 32-28 30-35   38. 39-34 12-18
 39. 36-31 25-30   40. 34x25 35-40 enz.

1.2.3 – Originele manoeuvres

Guntis VALNERIS – Joeri HEZEMANS

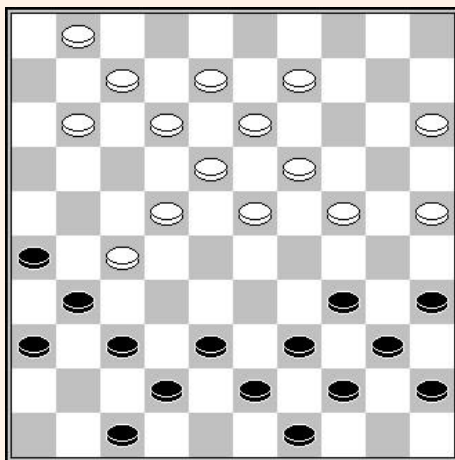
Nijmegen, 2006

Wit aan zet

28. 34-29 23x34 29. 40x29 03-08

Na (19-23) 44-40 (23x34) 40x29 (13-19), reageert wit zoals in de partij door 29-23 (18x29) 38-33 (29x38) 43x21 (11-16) 49-43 (16x27) 43-38

30. 29-23 18x29 31. 38-33 29x38
32. 43x21 11-16 33. 49-43 16x27
34. 43-38 19-23 35. 37-32 13-18
36. 32x21 08-12 37. 31-27 22x31
38. 36x27 23-29 39.38-32 +

Gil SALOME – Avraham GENDLERMAN

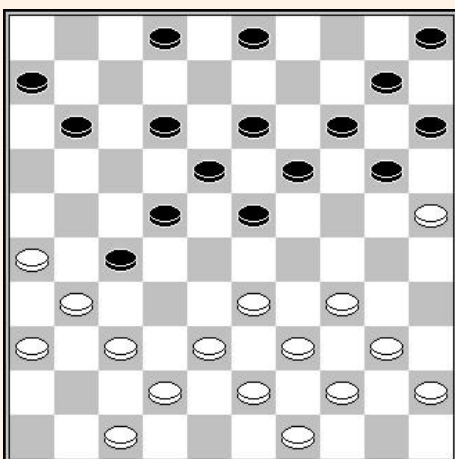
Westerhaar - ISR, 1980

Zwart aan zet

23... 14-19 24. 40-35 19x30
25. 35x24 09-14 26. 44-40 04-10
27. 50-45 14-19 28. 40-35 19x30
29. 35x24 10-14 30. 45-40 13-18
31. 27-21

Een gedwongen zet daar 39-34 een combinatie levert door (18-23) 28x10 (15x04) 24x15 (04-10) 15x04 (12-18) 04x22 (17x28) enz.

31... 16x27 32. 32x21 11-16
33. 42-37 16x27 34. 28-22 17x28
35. 33x31 18-23 36. 29x18 20x29
37. 39-33 12x23 38. 33x24 14-20
39. 43-39 20x29 40. 39-33 29-34
41. 40x18 25-30 enz.

Rob CLERC – Wojciech DOLATA

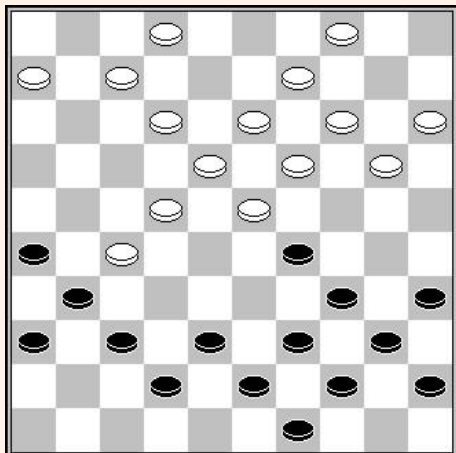
Olympiade 1986

Wit aan zet

20. 33-29 03-09 21. 37-32 11-16
22. 32x21 16x27 23. 42-37 06-11
24. 47-42 02-07 25. 37-32 11-16
26. 32x21 16x27 27. 42-37 07-11
28. 37-32 11-16 29. 32x21 16x27
30. 38-33 23-28 31. 29-23 18x38
32. 43x21 20-24 33. 49-43 13-18
34. 43-38 09-13 35. 21-16 12-17
36. 38-33 19-23 37. 31-27 22x31
38. 33x11 31-37 39. 11-07 37-42
40. 07-01 42-47 41. 39-33 47x29
42. 44-39 14-20 43. 25x14 10x19
44. 40-35 29x40 45.45x34 enz. +

1.3 – De associatie “aanvallen en dreigingen”

De herhaalde aanvallen op de voorpost is niet altijd voldoende om te komen tot schijfwinst, of het forceren van een doorbraak. Het is vaak nuttig deze te combineren met combinatorische dreigingen die de verdediging van de tegenstander zal belemmeren.

Wit aan zet

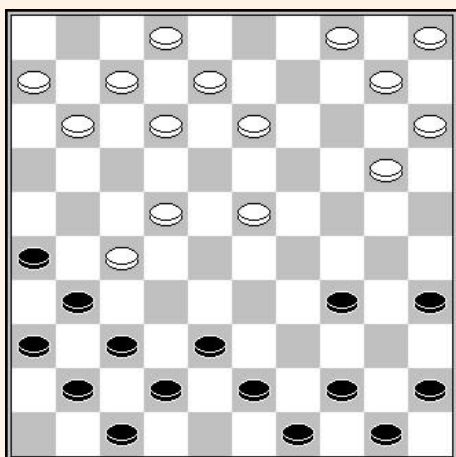
2 verdedigers tegen 2 aanvallers. Ja, maar ....

1. 45-40

Wit verdedigt zijn voorpost, maar dit levert in dit soort standen vaak combinaties op. Wit kan hier vervolgen met 31-26, en indien (14-19) 36-31 (19x30) 29-24 enz. =

1... 22-27   2. 31x22   13-19
3. 24x04   08-13   4. 04x18   12x45

Te noteren dat 45-40 (14-19) 40-35 (19x30) 35x24 (09-14) 49-44 (14-19) 32-27 (19x30) 27x09 (08-13) 09x18 (12x41) 36x47 niets oplevert.

G. Ybema – Frank

FRI-k 1967

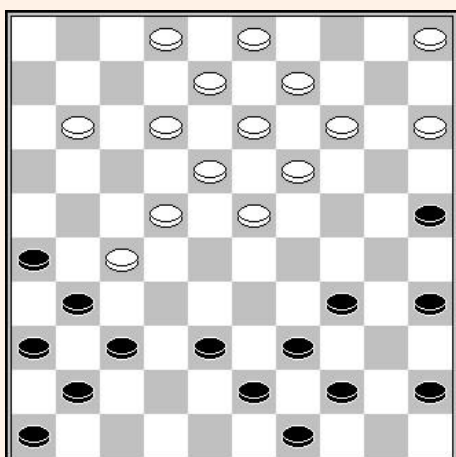
Zwart aan zet

4 aanvallen en 4 verdedigingen, maar zwart heeft ook nog een beslissende tactische dreiging :

1... 14-19   2. 40-35   19x30
3. 35x24   10-14   4. 44-40   14-19
5. 40-35   19x30   6. 35x24   09-14
7. 45-40   04-10

En wit moet nu rekening houden met combinatorisch dreiging (17-22) 28x17 (08-12) 17x19 (14x45). Hetgeen dwingt :

8. 28-23   13-19   9. 24x13   08x28 enz.

Pieter Bergsma – Harm Wiersma

FRI-k 1970

Zwart aan zet

1... 17-22   2. 28x17   12x21

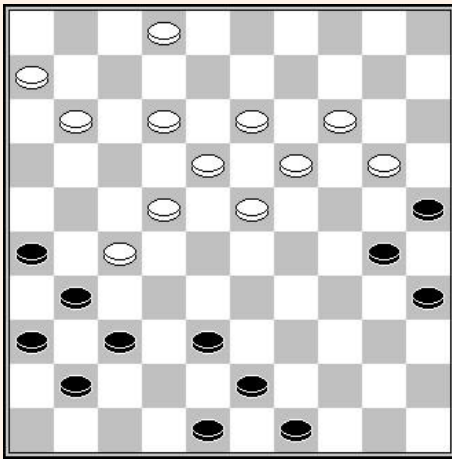
Zwart elimineert de centrale schijf 28 en introduceert de dreiging (26-31) 37x17 (08-12) 17x19 (14x45)

3. 49-44   21-27   4. 32x21   26x17
5. 40-35   07-12

Op (25-30), volgt 24-19 (14x34) 35x24 (20x29) 39x30=

6. 37-32   13-18   7. 46-41   25-30
8. 41-37

Na 24-19 (14x34) 35x24 (20x29) 33x24, volgt (17-22) et (22-28)

H. Rijkse – Frans Eenennaam

NK-T Hoofdklasse 2, 1975

Wit aan zet

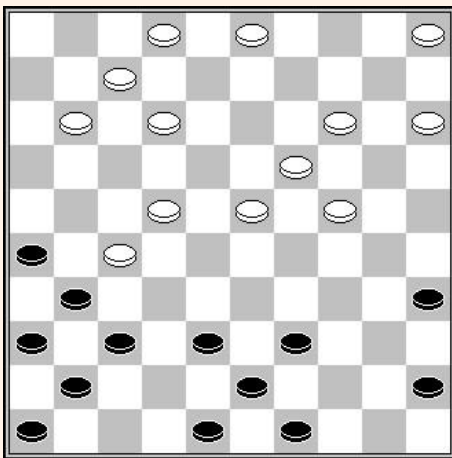
Ondanks een imposant centrum, staat wit onder druk van meerdere dreigingen.

1. 49-44

Deze zet levert een mooie combinatie op :

- Na 49-43 (14-19) 40-35 (19x30) 35x24 (10-14) 45-40 (14-19) 40-35 (19x30) 35x24, biedt de ruil (21-27) 31x22 (13-19) een doorbraak op de kleine vleugel van wit.
- Na 31-27, heeft zwart een dure combinatie door (26-31) 37x17 (25-30) 24x35 (8-12) 17x19 (14x43) 35-30 (20-24) 30x19 (43-48).

1... 21-27 2. 31x22 26-31
 3. 37x26 16-21 4. 26x17 08-12
 5. 17x19 14x43 6. 38x49 20x18

Eduard Autar – Ton Sijbrands

Suriname Fernandes,

1981

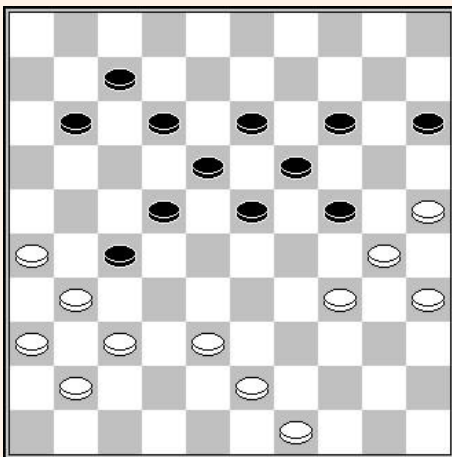
Zwart aan zet

Zwart exploiteert hier de situatie door :

1... 12-17

En wit kan niet voorkomen :

2. 48-43 16-21 3. 27x16 17-22
 4. 28x17 08-12 5. 17x19 14x45
 6. 37-31 20x29

Rostislav Lestchinski - Aleksander Fedoruk

URS-K 1979

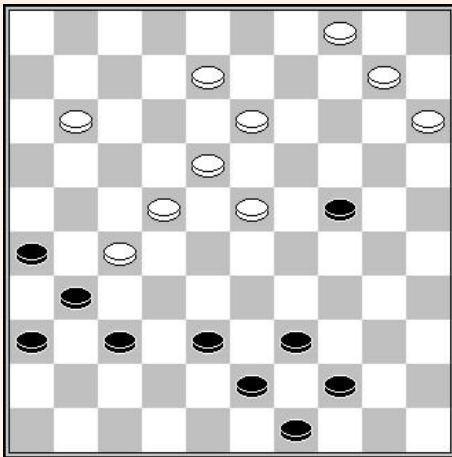
Zwart aan zet

Een stand rijk aan combinatorische mogelijkheden. In de partij speelde zwart :

1... 24-29 2. 49-44 29x49
 3. 43-39 49x32 4. 37x06

Een ander combinatorisch idee is waarneembaar na (23-28) 43-39 (18-23), door 25-20 (14x25) 39-33 (28x39) 34x43 (25x34) 43-39 (34x32) 37x6 (12-18) 31x22 (18x27), maar dit levert slechts remise op.

Het meest opmerkelijke is dat zwart voordeel kan behalen door een onverwachte zet, te weten (12-17). Deze zet verhindert de aanval 37-32 door de damzet (23-28) 32x32 (24-29) 34x23 (19x46). Na (12-17) 43-39 (07-12), kan wit nog steeds niet de voorpost aanvallen door 37-32 wegens (22-28) 31x33 (23-29) 34x23 (19x46)

Pierre Perot – Li Tchoan King

Kamp. v. Parijs 1954

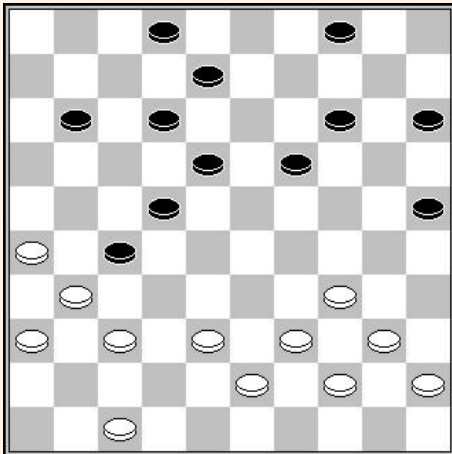
Wit aan zet

Een combinatie nuttig om te kennen. Wit speelde :

1.43-39   25-30   2. 24x35   20-24
3.29x18   12x45

Dezelfde combinatie komt er ook na 41-37

Te noteren dat na 47-42 (14-19) 40-35 (19x30) 35x24 (13-19) 24x13 (08x19), zwart waarschijnlijk beslissend voordeel behaalt.

Alexander Dibman – Michael Galachov

URS-K ½ Lwow, 1985

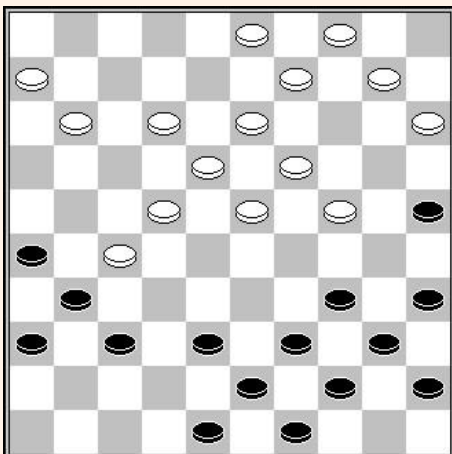
Wit aan zet

Een karakteristieke stand met een voorpost geassocieerd met een schijf op 25. Dit type positie laat toe een standaard combinatorische dreiging in het spel te brengen :

1. 47-41   14-20   2. 39-33   20-24
3. 43-39

Het apparaat staat op zijn plaats. Wit dreigt nu met 34-30 (25x32) 37x06

3...   11-16   4. 26-21   19-23
5. 21x32   08-13   6. 31-26 W+

Jeroen Goudt – Harm Wiersma

NK, 12-04-1974

Zwart aan zet

Een karakteristieke situatie bij aanwezigheid van een schijf op 27.

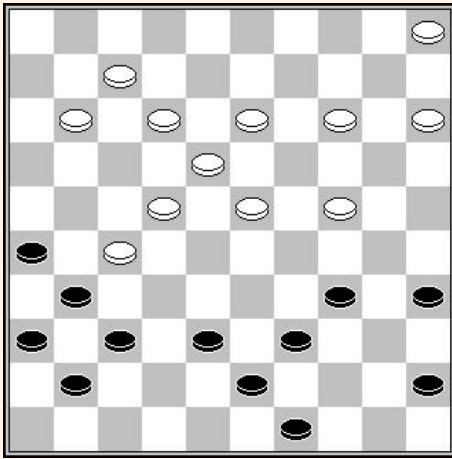
1...   13-18

Introduceert de dreiging (18-22)

2. 27-21

- 28-23 (18-22) 27x18 (14-19)
- 40-34 (18-23) 28x10 (15x04) 24x15 (04-10) 15x04 (12-18)

2...   16x27   3. 32x21   17-22
4. 28x17   11x22   5. 21-16   22-27
6. 29-23   18x29   7. 33-28   29-34
8. 39x30   20x29   9. 40-34   29x40
10.45x34 Z+

Claude SARAMITO – Jean-Pierre DUBOIS

September 1983

Zwart aan zet

Zwart heeft geprofiteerd van de over ontwikkeling van wit om een combinatorisch netwerk te weven.:

1... 17-21 2. 37-32

Na 38-32 (12-18), is 28-23 verhinderd door (06-11) 23x03 (02-07) 03x26 (07-12) 26x19 (14x43)

2... 21-26 3. 36-31

Na 46-41 volgt (26-31) 27-21 (16x27) 32x21 (02-07) 36x27 (25-30) 24x35 (20-24) 29x18 (12x45)

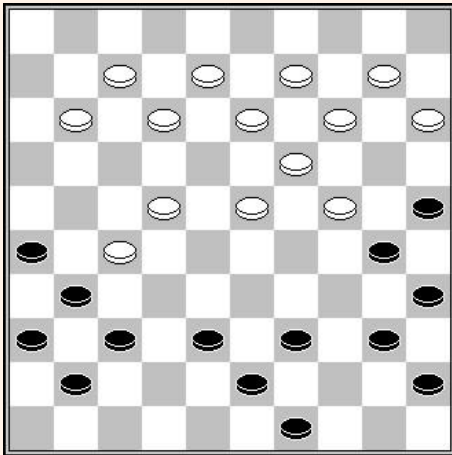
3... 26x37 4. 32x41 12-17 5. 41-37

Op 27-22, volgt (02-07) 22x02 (08-12) 02x19 (14x45)

5... 16-21 6. 27x16 17-22

7. 28x17 08-12 8. 17x19 14x41

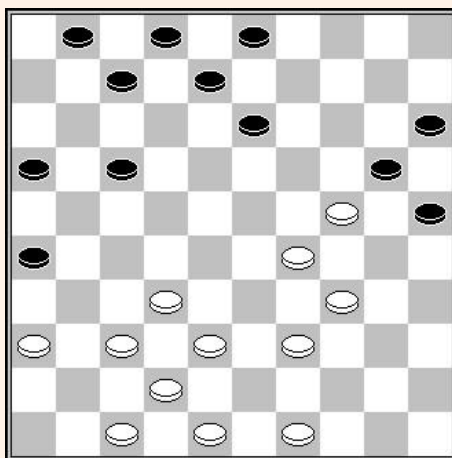
9. 46x37 20x38

Wit aan zet

Naar hetzelfde idee als voorheen, hebben we :

- 28-23 levert een damzet door (26-31) waarna (13-19)
- 38-33 (12-18) 28-23 laat toe te combineren door (26-31) en indien
  - 37x17 (11x31) 23x3 (13-18) 36x27 (18-23) enz.
  - 23x03 (31x22) 03x26 (11-17) 26x19 (14x45)
- 38-33 (12-18) 43-38 (26-31) 37x17 (11x31) 36x27 (16-21) 27x16 (18-22) 28x17 (08-12) 17x19 (14x43) 38x49 (20x36)

Zwart aan zet

In deze stand vond Paul SIER een zeer mooie variant voor zwart

1... 13-18 2. 24-19 17-22

Op (03-09), volgt de damzet 29-24 (20x40) 39-34 (40x29) 38-33 (29x27) 37-31 (26x37) 42x04.

3. 49-44 03-09 4. 44-40 26-31

5. 37x26 16-21 6. 26x28 18-23

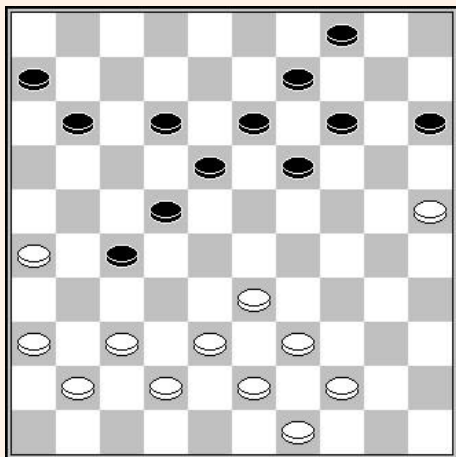
7. 29x18 08-13 8. 19x08 02x35 enz.

1.4 – Het isolement van de voorpost

De voorpost (schijf 24 voor wit) wordt vaak beschouwd als een belangrijk bastion, sterk genestelde in het vijandelijke kamp. De waarde ervan wordt echter pas duidelijk als deze wordt geassocieerd door een solide centrale stand.

In de voorbeelden die volgen, bestaat de eerste stap in het isoleren van de voorpost waarna meerdere strategische opties volgen :

- De dreiging met het zetje van Weiss
- De bedreiging van de voorpost
- De druk op de schijven 24 en 27
- Controle van het centrum

Wit aan zet

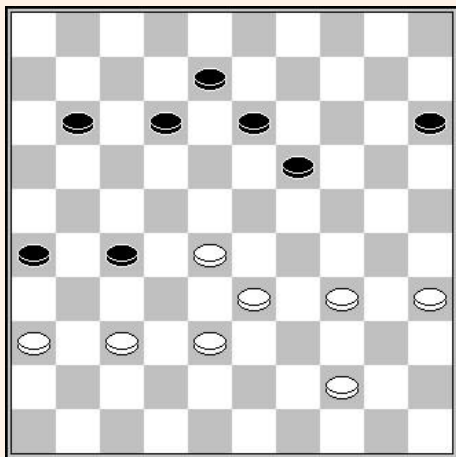
In het eerste voorbeeld begint wit met het isoleren van de voorpost :

1. 33-28	22x33	2. 39x28	18-23
3. 38-33	23x32	4. 37x28	12-17

Na (19-24) 43-39, kan zwart veld 19 niet meer bezetten en gebrek hebben aan bruikbare zetten.

5. 43-39	17-22	6. 28x17	11x22
7. 33-28	22x33	8. 39x28	

Schijf 27 is definitief geïsoleerd en verzwakt tegen een aanval op 31 of 32.

HET ZETJE VAN WEISS

Wit aan zet

Wit heeft hier een zeer klassiek manoeuvre :

1. 44-39	19-24	2. 34-30	

En zwart heeft geen verdediging tegen het zetje van Weiss.

2...	11-17	3. 30x19	13x24
4. 37-31	26x37	5. 28-22	27x18
6. 38-32	37x28	7. 33x2	

Zie ook de partij tussen Roel BOOMSTRA en Auke SCHOLMA gespeeld tijdens het kampioenschap van Nederland 2014 :

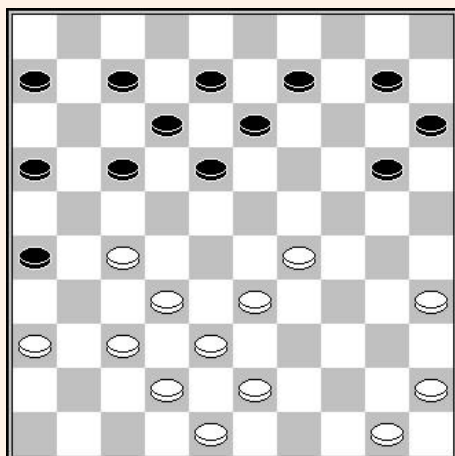
<http://toernooibase.kndb.nl/applet/oerterpapplet2.0/oerterp.php?taal=&kl=46&ld=3786&r=3&jr=14&wed=742566&weda=&zetten=&aav=&view=4>

DE DREIGINGEN TEGEN DE VOORPOST

Inna Bobyleva – Elena Chitaykina

URS-K V, 1988

Zwart aan zet

Het gelijktijdig aanwezig zijn van de schijven 27 en 29 is vaak delicaat.

1... 17-22 2. 29-24

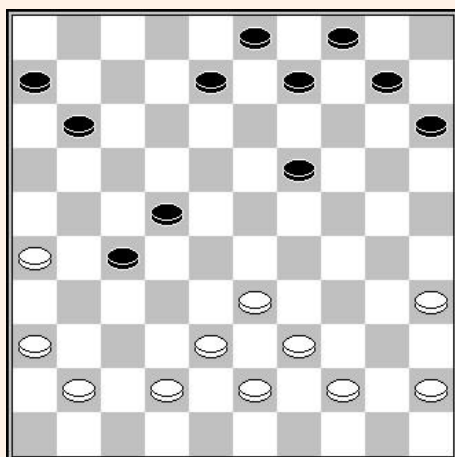
Wit heeft niet echt een ander alternatief dan het plaatsen van de geïsoleerde voorpost.

2... 20x29 3. 33x24 22x31
4. 36x27 18-23 5. 35-30 12-18
6. 38-33 09-14

Natuurlijk niet (23-29) wegens 43-39 (29x47) 30-25 enz.

7. 33-28 07-12 8. 28x19 14x23 9. 30-25 10-14

Wit kan het schijfverlies niet meer voorkomen.

Jannes Van der WAL – Jan CAZEMIER

Zonal 1980

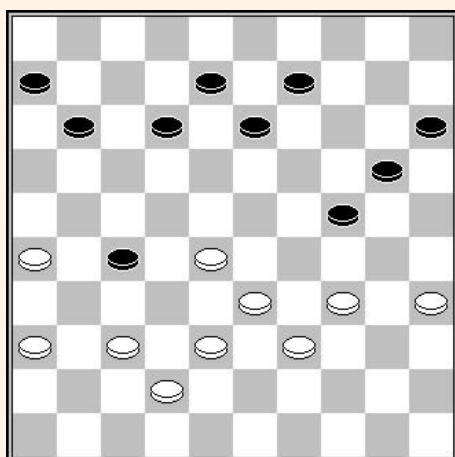
Wit aan zet

Wit begint met het isoleren van voorpost 27 door :

1. 33-28! 22x33 2. 39x28! 09-13
3. 41-37 08-12 4. 44-39 03-08
5. 39-33 04-09 6. 43-39

De dreiging 28-23 laat zwart niet toe zijn stand te versterken door (09-14) en (19-23). Zwart is gedwongen zijn spel in twee te splitsen op de randen.

6... 19-24 7. 45-40 15-20
8. 40-34 10-15 Volgend diagram

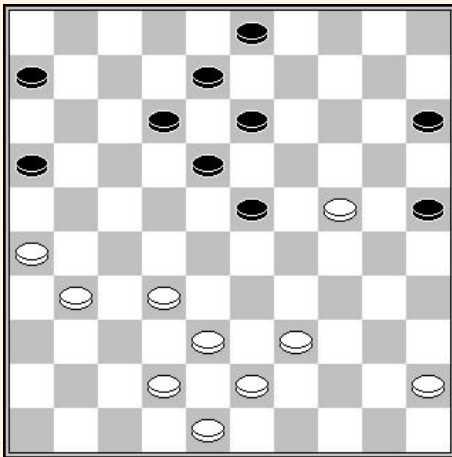
Het gebruikelijke scenario; wit voert een simultane druk uit op de schijven 24 en 27. De laatste zet van zwart is gerechtvaardigd omdat na (20-25), 37-31 (12-18) 31x22 (18x27) 28-23 ! zwart in de problemen komt.

9. 34-30

Dit is niet de beste zet. De winst door overmacht lijkt mogelijk na 37-31 (12-18) 31x22 (18x27) 42-37 (08-12) 37-32! (20-25) [na (11-16) 32x21 (16x27) is 34-30 beslissend] 32x21 (25-30) 34x25 (24-29) 33x24 (15-20) 25x03 (13-18) 03x17 (11x44).

9.... 24-29 10. 33x24 20x29
11. 30-25 12-17

Wit won uiteindelijk de partij na een fout van zwart, hoewel de partij normaal gezien in remise had moeten eindigen.

DE DRUK OP DE SCHIJVEN 24 EN 27

Tanojan – Arvo Külvet

URS-Cup, 1988

Wit aan zet

De dreiging (23-28) dwingt wit veld 27 te bezetten.

1. 32-28 23x32 2. 38x27 06-11

Brengt schijf 6 in het spel en gaat de belangrijke kolom 8-12-17. vormen.

3. 42-38 11-17 4. 45-40 18-23

Zwart neemt weer bezit van het centrum en dwingt wit naar de rand.

5. 48-42 13-18 6. 40-34 03-09 7. 34-30 25x34 8. 39x30 09-14

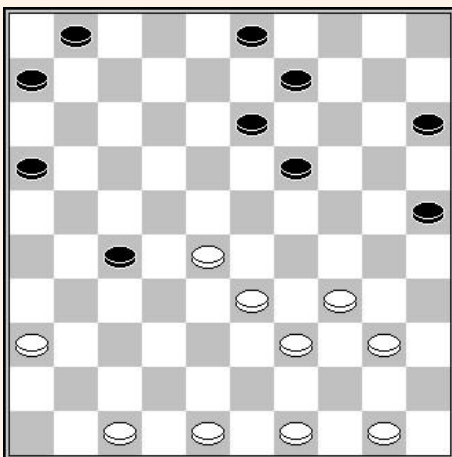
9. 38-33 17-21

Het vervolg (08-13) en dan (23-29) is juister. Zwart moet zeker niet te snel (23-29) spelen, want wit heeft een directe maar verrassende damzet met 26-21 (17x28) 24x02.

10. 26x17 12x32 11. 33-28

Remise was 24-19

11... 23-29 12. 24x33 32x23 enz Z+

Mourodoulo Amrillaew - Elena Milshina-Djemotskina

RUS-K, 08-06-2005

Zwart aan zet

1... 19-24 2. 40-35 03-08

3. 49-43 06-11 4. 48-42 16-21

5. 28-23 21-26 5..42-37 11-17

6. 50-44 01-07 7. 23-19 enz .

CONTROLE VAN HET CENTRUM

Zwart aan zet

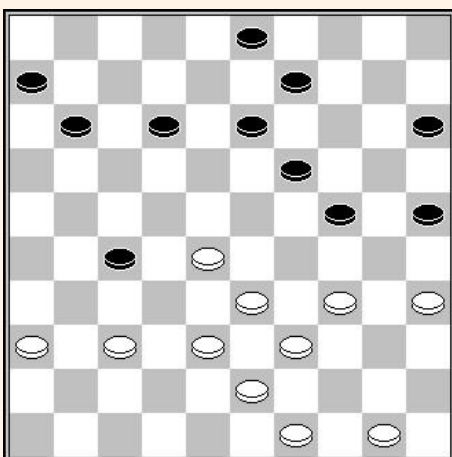
Het volgende diagram toont een referentie positie waarin wit een kolonne 28-33-39 heeft opgebouwd die hem toelaat te dreigen met schijfwinst door 28-23.

Zwart heeft geen andere keuze dan naar de rand te ruilen en het centrum aan wit te laten.

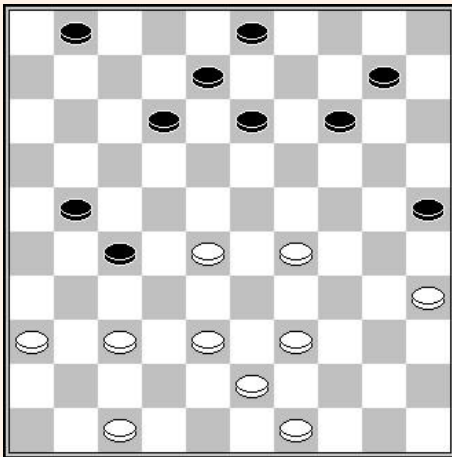
1... 24-30 2. 35x24 19x30

3. 34-29 09-14 4. 38-32 27x38

5. 43x32

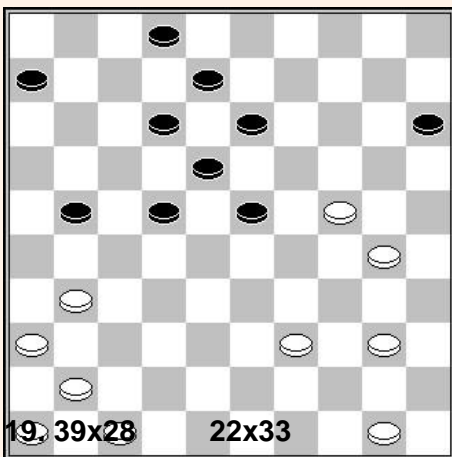

1. 28-23

Gevolgd door 39-34 waarna 35-30 en 30-24
Of op (10-15) of (14-20) door 35-30x30 enz.

Solik Gersht – Vladimir Kaplan

URS-K, 19-10-1964

Zwart aan zet

1...	13-19	2. 24x13	18x09
3. 41-37	21-27	4. 47-42	09-14
5. 42-38	06-11	6. 46-41	08-13
7. 40-34	23-28	8. 31-26	12-18
9. 37-31	15-20	10. 38-33	20-25
11. 33-29	02-08	12. 50-45	08-12
13. 45-40	12-17	14. 40-35	11-16
15. 29-24	27-32	16. 41-37	32x41
17. 36x47	16-21	18. 47-41	28-33
19. 39x28	22x33	20. 41-37	33-38 Z+

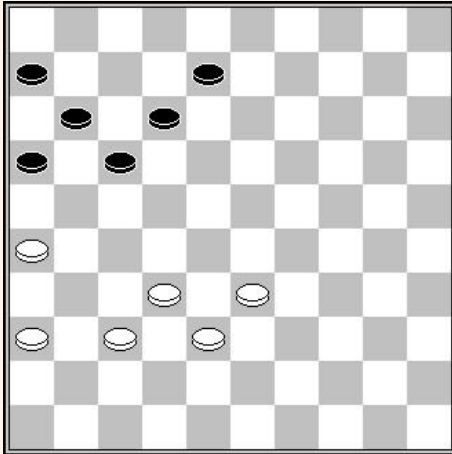
Voorbeeld partij ivm het isolement van de voorpost

Jan Groenendijk - Dzmitry Nemets (EU-K AB, 2014)

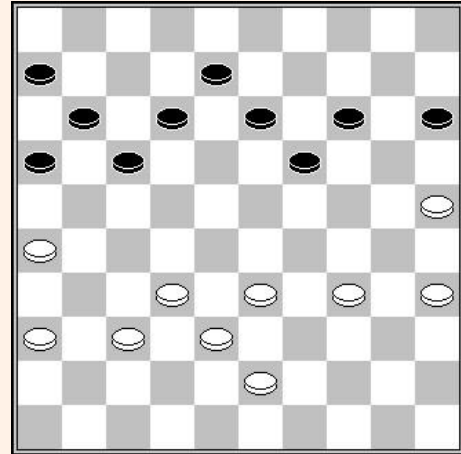
01. 32-28	19-23	28x19	14x23	37-32	10-14	35-30	14-19	30-25	17-22	25x14	09x20
07. 41-37	05-10	46-41	10-14	34-30	04-09	30-25	20-24	31-26	22-28	33x22	18x27
13. 32x21	16x27	39-33	12-18	44-39	08-12	50-44	14-20	25x14	09x20	33-28	23x32
19. 37x28	18-23	42-37	23x32	37x28	12-17	48-42	13-18	38-33	18-23	42-37	23x32
25. 37x28	17-22	28x17	11x22	40-34	03-08	41-37	20-25	45-40	15-20	47-42	07-11
31. 43-38	01-07	40-35	08-13	37-32	02-08	32x21	11-16	33-28	22x33	39x28	16x27
37. 42-37	06-11	37-31	08-12	31x22	12-18	44-39	18x27	49-43	24-29	34x14	20x09
43. 35-30	25x34	39x30	07-12	28-23	09-14	30-24	11-17	43-39	2-0		

Hoofdstuk 2 – Randschijf 26

De randschijf 26 heeft de taak de ontwikkeling van de rechtervleugel van de tegenstander te belemmeren. Dit onderwerp heb ik eerder al uitgebreid uitgewerkt in het onderdeel “leren”, en kom ik even terug op een thema dat uiteindelijk weinig bekend is, en dat de volledige betekenis geeft aan deze randschijf.

Basispositie

Wit aan zet

Het eerste diagram benadrukt duidelijk het belang van schijf 26 tegenover een ineffectieve massa schijven.

In het tweede diagram trekt wit profijt uit de situatie door :

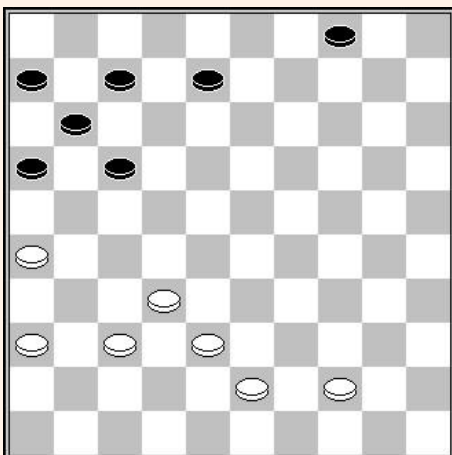
1. 34-29 !

Een sleutel om het spel op de andere vleugel te controleren. Hoe moet zwart verder ?

A – (17-21x21) komt niet in aanmerking omdat wit op voordelige manier het centrum bezet.

B – Na (17-21x22) 37-31, mag zwart niet (06-11) spelen, wegens 32-28, en ook daarna, op (11-17) of (12-17), combineert wit door 25-20! (14x25) 35-30 (25x32) 38x09.

C – Na (17-22) 37-31 is het zwarte spel onder controle.

Viacheslav Shchegolev – Z. Slavinskas (URS-Cup 1978)

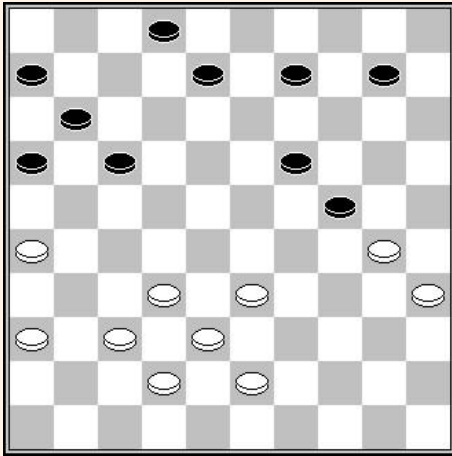
38ste zet – wit aan zet

In deze stand, met weinig schijf, heeft wit profijt getrokken uit de slechte verdeling van de zwarte schijven op zijn rechtervleugel.

38. 36-31 07-12 39. 43-39 17-21

Een discussieerbare beslissing, maar zwart moet vroeg of laat een beslissing nemen, maar geen enkele van de zetten (16-21), (17-22), (17-21x22), (08-13) is aantrekkelijk, (12-18) is eveneens verhinderd door 16-21, 37-31 et 32x3.

40. 26x17	12x21	41. 39-33	08-13
42. 44-39	13-18	43. 32-28	11-17
44. 39-34	06-11	45. 34-29	21-26
46. 29-23	18x29	47. 33x24	16-21
48. 38-32	04-09	49. 24-19	11-16
50. 28-22	17x28	51. 32x23	W+

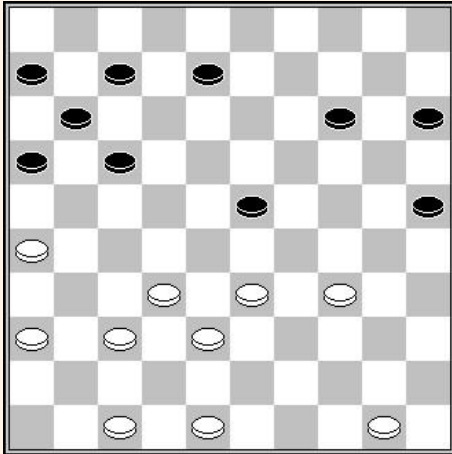

Roel Boomstra – Nick Hoving

NK-J, 2009

39ste zet – wit aan zet

39. 36-31!	08-12	40. 43-39	02-08
41. 39-34	08-13	42. 31-27	13-18
43. 30-25	10-15	44. 33-28	18-23
45. 28-22	17x28	46. 34-29	23x34
47. 32x3 W+			

Johan Sterrenburg – Randy Horne (2014)

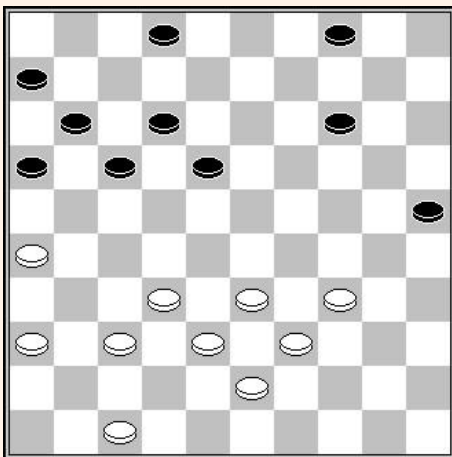
31ste zet – wit aan zet

Wit heeft hier perfect de slechte configuratie van de zwarte schijven gebruikt.

31. 36-31!	07-12	32. 47-42	

Na 32. 33-29 (12-18), verliest de damzet door par 26-21 (16x36) 37-31 eveneens een schijf. Na 47-42, wordt de dreiging 33-29 effectief.

32...	08-13	33. 31-27	13-19
34. 48-43	12-18	35. 27-21	16x27
36. 32x12	18x07	37. 26-21	15-20
38. 37-32	23-28	39. 33x22	07-12
40. 22-18	12x23	41. 21-17	11x22
42. 32-28	23x32	43. 38x18 enz. W+	

Peter Bergsma – Frits Verhoeven

NK 1957

37ste zet – wit aan zet

Wit maakt gebruik van het feit dat (02-08) verhinderd is.

37. 34-29!	04-10	38. 37-31	10-15
39. 32-27	17-21 ?		

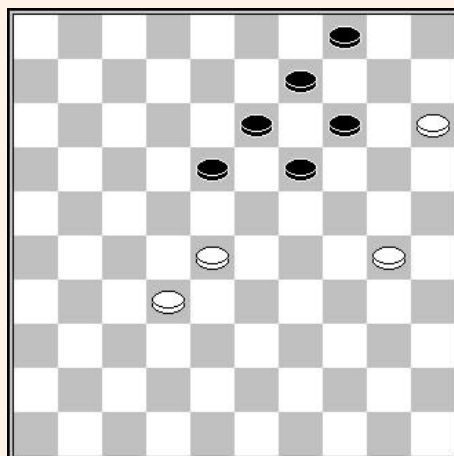
In deze kritieke situatie maakt zwart de keuze een schijf te offeren.

40. 26x08	02x13 enz. W+

Hoofdstuk 3 – De randschijf 15

De witte pion op 15 is niet voldoende om een bepaald speltype te karakteriseren. Het is daarom delicaat om een strategie toe te passen uitgaande vanuit deze schijf.

Er is echter een patroon dat specifiek is voor pion 15 :

De combinatie van schijven 15-28-30-32 verstikt de positie van zwart op zijn linkervleugel. We zullen een beetje verder enkele voorbeelden uit partijen op dit thema zien.

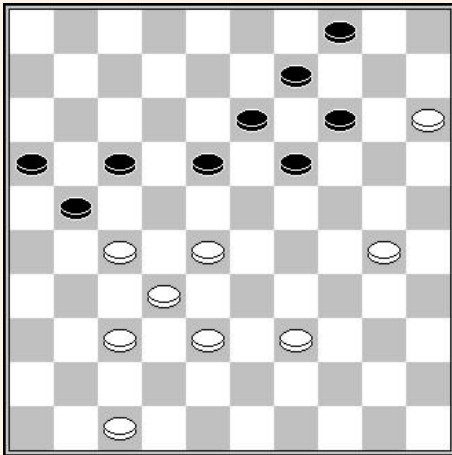
Vanuit dit basisschema begrijpt men dat het zwarte speelplan moet zijn het verhinderen van wit de om schijven te verbinden.

In deze zin begrijpt men gemakkelijk dat de bezetting van de velden 22, 23, 24, of nog beter 27 en 28, een belangrijke positionele kwestie zijn voor zwart.

Het plan voor dit tweede deel is als volgt :

- 1) Het basisschema
- 2) De controle van het centrum van de tegenstander
- 3) De bezetting van het centrum in combinatie met een witte schijf op 15.
- 4) De kwestie van veld 22
- 5) De zeer contrasterende waarde van veld 23
- 6) De kwestie van veld 27
- 7) In combinatie met de Weiss opsluiting.

3.1 – Het basisschema

Wit aan zet

Dit diagram laat duidelijk zien dat de redding voor zwart afhangt van de ruil op veld 22 en de vooruitzichten op spel op zijn rechtervleugel.

1. 38-33	18-22	2. 27x18	13x22
3. 37-31	09-13	4. 39-34	13-18
5. 31-26	04-09		

Op (22-27) wint wit door 33-29 (27x38) 47-42 (38x47) 29-24 (47x20) 15x11 enz.

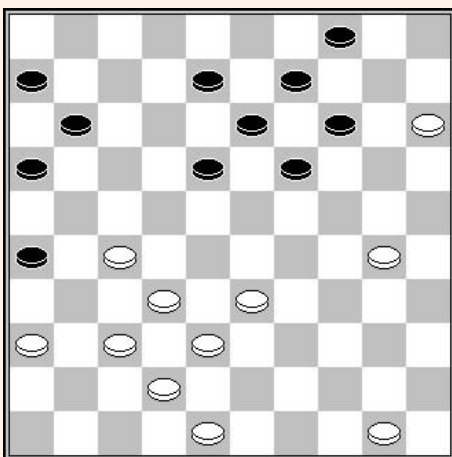
6. 30-25	19-24

Op (22-27) verzekert wit zich van een winnend eindspel door 34-30 (27x29) 30-24 (19x30) 25x12 (17x08) 26x17 enz.

Na (09-13) 34-30, kan zwart nog steeds niet (22-27) spelen wegens de plakker 15-10 (27-29) 10-04 enz.

7. 33-29	22x33	8. 29x20	09-13	9. 20x09	13x04

Met voordelig eindspel voor wit.

Ton SIJBRANDS – Randew RAMCHARAN

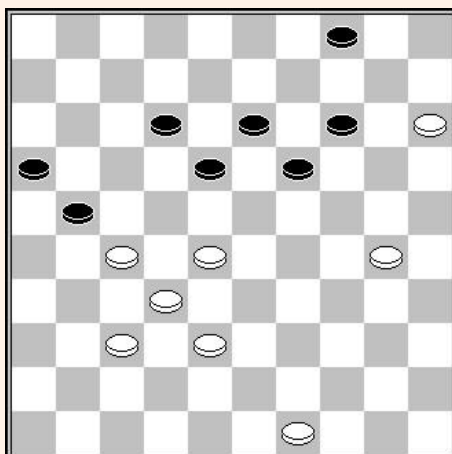
Training 1970

Zwart aan zet

32...	18-22	33. 27x18	13x22
34. 32-27	22x31	35. 36x27	

Het is voor wit belangrijk de controle over 27 terug te nemen.

35...	11-17	36. 37-32	08-12	37. 33-28	09-13
38. 38-33	06-11	39. 42-38	17-21	40. 48-42	11-17
41. 42-37	12-18	42. 50-44	04-09	43. 44-39	18-22
44. 27x18	13x22	45. 28-23	19x28	46. 32x23	22-27
47. 30-24	27-32	48. 37x28	26-31	49. 24-19	14-20
50. 15x24	31-36	51. 23-18	36-41	52. 19-13	09-14
53. 13-08	41-47	54. 08-02	47-41	55. 18-12	41x32
56. 33-29	17x08	57. 02x37	W+		

Wit aan zet

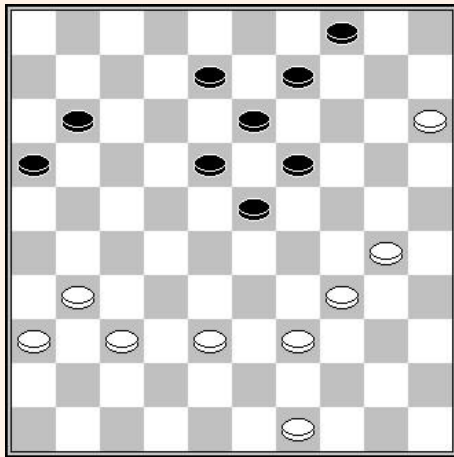
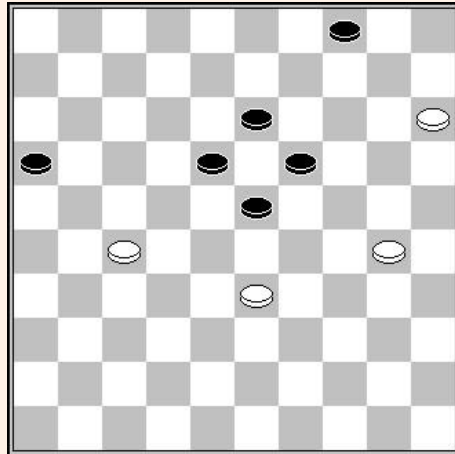
De situatie wordt voor wit eenvoudiger wanneer zwart geen schijf heeft op 9 of 13 om de kolonne 4-9-13 te vormen.

1. 49-43	12-17	2. 43-39	4-9
3. 30-24	19x30	4. 28-23	18x29
5. 27-22	17x28	6. 32x25	

Met winnende doorbraak naar dam.

3.2 – De controle van het centrum van de tegenstander

De combinatie van de schijven 15, 27 en 30 is perfect om controle uit te voeren over het centrum van de tegenstander.

Jakov SHAUS – Gintautas PETRAITIS

Viking Cup, 31-08-2009

Wit heeft een winnende positie gevormd door :

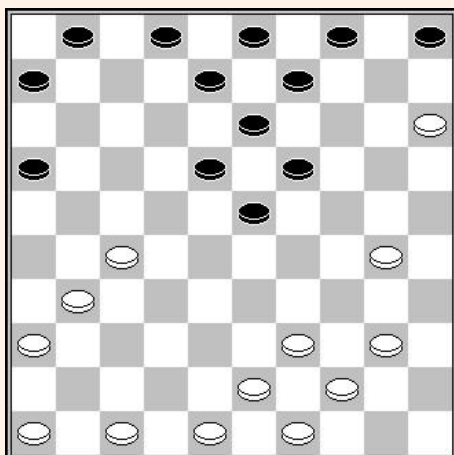
41. 31-27 08-12   42. 39-33 09-14
43. 37-31 11-17   44. 31-26 23-29

Wat anders ?

45. 33x24 18-23

Na (14-20) 34-29 (20-25), plakt wit door 15-10-5.

46. 24-20 14x25   47. 38-33 12-18
48. 49-43 16-21   49. 27x16 18-22
50. 36-31 23-28   51. 43-39 13-18
52. 30-24 19x30   53. 31-27 22x31
54. 33x13 enz.

Michael Korenievski – Daniele Berte

Wereldkampioenschap 1978

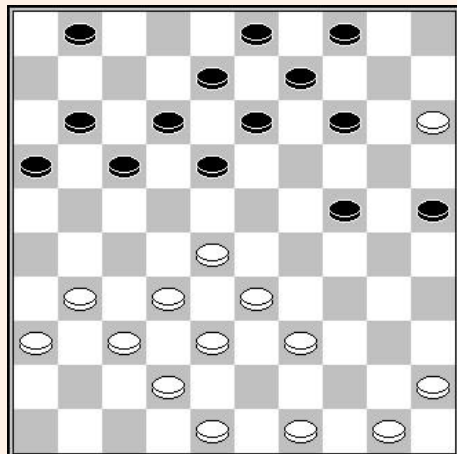
Zwart aan zet

Een opmerkelijk voorbeeld op dit thema :

24...   06-11   25. 39-33 11-17
26. 47-42 08-12   27. 42-38 17-22
28. 31-26 22x31   29. 36x27 12-17
30. 46-41 02-07   31. 41-36 07-11
32. 38-32 01-06   33. 43-38 09-14
34. 44-39 17-21   35. 26x17 11x31
36. 36x27 06-11   37. 33-28 23-29
38. 39-34 18-23   39. 49-43 11-17
40. 30-24 enz +

3.3 – Bezetting van het centrum met een witte schijf op 15

De bezetting van het centrum is een groot probleem

Alexey CHIZHOV – Auke SCHOLMA
Maars-toernooi GDB 1995
Wit aan zet

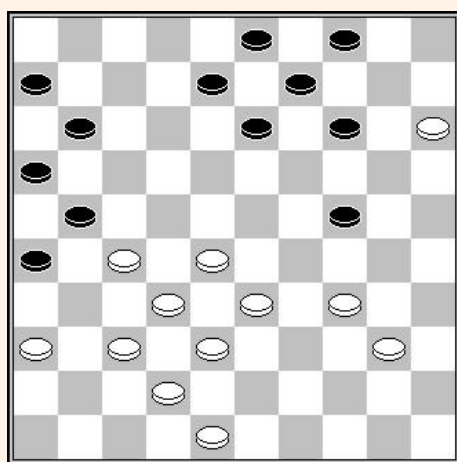
Wit staat effectief op het centrum, maar zwart dreigt veld 23 in te nemen door (14-19) et (18-23).

De territoriale strijd vangt aan :

25. 45-40 17-21 26. 50-45 14-19
27. 39-34 !

De formatie 34-40-45 laat toe op (18-23) te vervolgen met 34-29 enz.

27... 12-17 28. 49-43 21-26
29. 31-27 18-23 30. 34-29! 23x34

31. 40x20 25x14 32. 43-39 17-21
33. 45-40 01-06 34. 39-34 19-24

Stand van nevenstaand diagram.

Zwart bezet opnieuw het strategische veld 24. Dit als slechts tijdelijk zijn.

35. 37-31 26x37 36. 42x31 08-12
37. 48-43 14-20 38. 43-39 20-25
39. 34-29 !

Verdrijft zwart van veld 24 en bezet ruimte op de rechtervleugel.

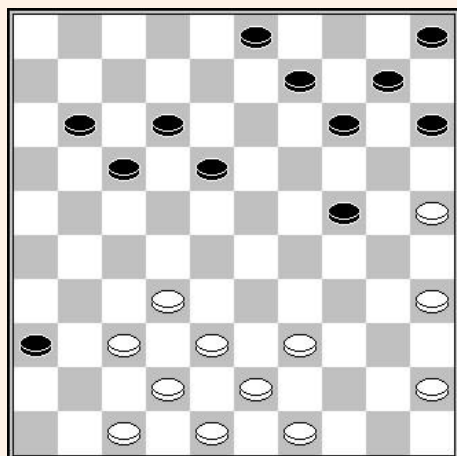
39... 12-18 40. 29x20 25x14
41. 40-34 21-26 42. 34-29 enz.

Gehele partij :

<http://toernooibase.kndb.nl/applet/oerterpapplet2.0/oerterp.php?taal=&kl=46&ld=368&r=10&jr=0&wed=58707&weda=&zetten=&aav=&view=4>

Men vindt dit spelschema in de Bizot openingen 34-30 (20-25) 30-24 met bijvoorbeeld de partijen CHIZOV – VATUTIN (Bijlmer 2007) en BOOMSTRA – SCHOTANUS (Hoogeveen 2013).

Iser KOUPERMAN – Andreis ANDREIKO
13de partij WK match 1969
Zwart aan zet

26... 17-21 27. 39-33 14-20
28.. 25x14 10x19

We merken terloops op dat de gebruikelijke spelplannen van Wit, waarbij een van de velden 27, 28 of 29 wordt bezet, praktisch onmogelijk uit te voeren zijn.

29. 45-40 05-10 30. 40-34 10-14
31. 34-30 11-17 32. 43-39 18-23
33. 39-34 12-18 34. 30-25 09-13
35. 33-29

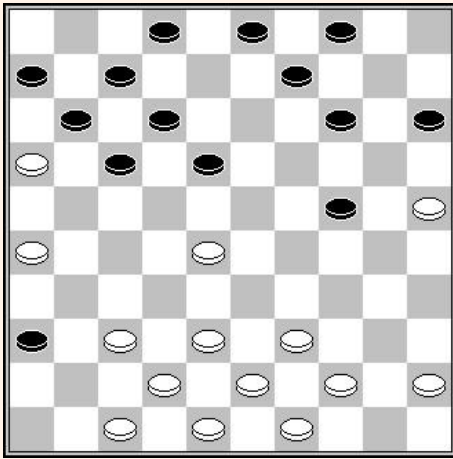
Wit heeft een opmerkelijk gebrek aan ruimte.

35... 24x33 36. 38x29 enz.

Positioneel voordeel voor zwart

Partie entière :

<http://toernooibase.kndb.nl/applet/oerterpapplet2.0/oerterp.php?taal=&kl=46&ld=591&r=13&jr=0&wed=529289&weda=&zetten=&aav=&view=4>

Wim van der Sluis – Ton Sijbrands

EK Livorno 1967

Zwart aan zet

Il est intéressant de voir comment les Noirs s'y prennent pour conquérir le centre :

21...	14-19	22. 37-32	09-13
23. 44-40	04-09	24. 39-34	02-08
25. 43-39	24-30	26. 25-20	15x24
27. 34x25	18-23	28. 39-34	09-14
29. 49-43	13-18	30. 43-39	17-22
31. 28x17	11x22	32. 32-27	22x31
33. 26x37	08-13	34. 38-33	06-11
35. 42-38	11-17	36. 48-43	24-30

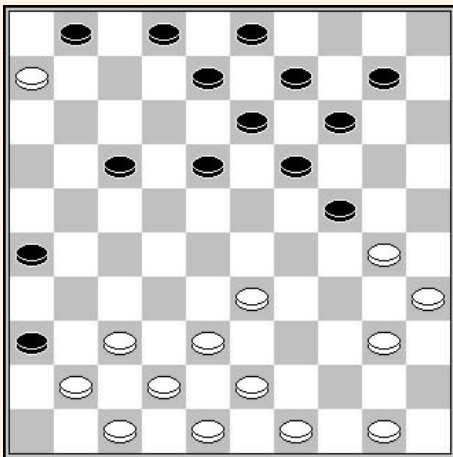
37. 33-29

Op 34-29x29, volgt (03-09) 25x34 (17-21) 16x27 (18-23) 29x18 (13x42)

37...	17-22	38. 40-35	12-17	39. 35x24	19x30
40. 37-32	07-12	41. 38-33	14-20	42. 25x14	17-21
43. 34x25	23x34	44. 39x30	13-19	45. 16x27	22x31
46. 14x23	18x49				

Hele partij :

<http://toernooibase.kndb.nl/applet/oerterpapplet2.0/oerterp.php?taal=&kl=46&ld=608&r=1&jr=0&wed=82616&weda=&zetten=&aav=&view=4>

Gabriel Heerema – Alexey Chizhov

Masters Leeuwarden 1998

Zwart aan zet

20...	18-23	21. 40-34	13-18
22. 30-25	08-13	23. 34-30	10-15
24. 49-44	02-07	25. 50-45	17-22

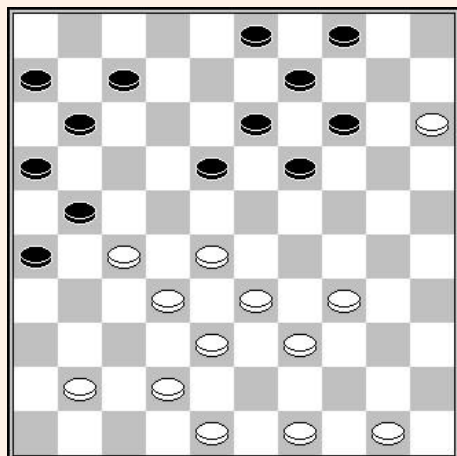
Zwart bezet de 3 strategische velden 22, 23 en 24.

Hele partij :

<http://toernooibase.kndb.nl/applet/oerterpapplet2.0/oerterp.php?taal=&kl=23&ld=2753&r=1&jr=0&wed=608038&weda=&zetten=&aav=&view=4>

3.4 – De kwestie van veld 22 voor zwart

Ewa Siuda – Alexander Georgiev

Open Polen 1998

Zwart aan zet

27... 18-22 28. 27x18 13x22
29. 28x17 11x22

Door deze simpele ruil verdrijft zwart wit van de strategische velden 27 en 28, en neemt controle over he spel op zijn rechtervleugel.

De ontwikkelingsvoorsprong van zwart wordt flagrant.

30. 41-36

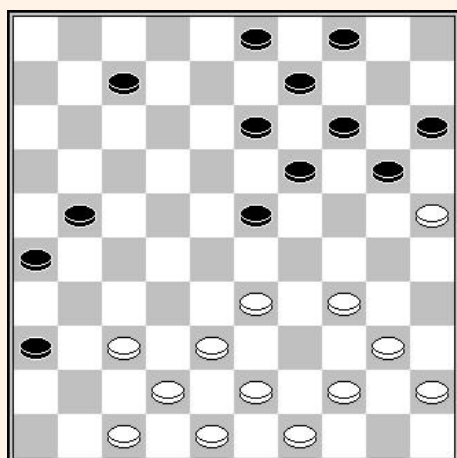
Een betere verdediging is 42-37 (21-27x27) 34-29 (07-12) 48-43 enz.

30... 21-27 31. 32x21 16x27 32. 49-43 07-12
33. 50-44 09-13 34. 33-28 22x33 35. 38x29 12-18

Wit heeft een consequent territoriaal voordeel bekomen.

Hele partij

<http://toernooibase.kndb.nl/applet/oerterpapplet2.0/oerterp.php?taal=&kl=23&ld=1654&r=9&jr=0&wed=249307&weda=&zetten=&aav=&view=4&gotoPly=>

Nicolai Mistchanski – Gérard Jansen

NL-URS, 1990

Wit lijkt in moeilijkheden. Door veld 29 in bezit te nemen en flankspel te implementeren, kunnen ze goede vooruitzichten verwerven :

24. 34-30 07-12 25. 40-35 13-18
26. 44-40 09-13 27. 49-44 20-24
28. 33-29 24x33 29. 38x29 23x34
30. 40x29 04-09 31. 43-38 12-17
32. 38-33 17-22 33. 42-38 21-27
34. 48-42

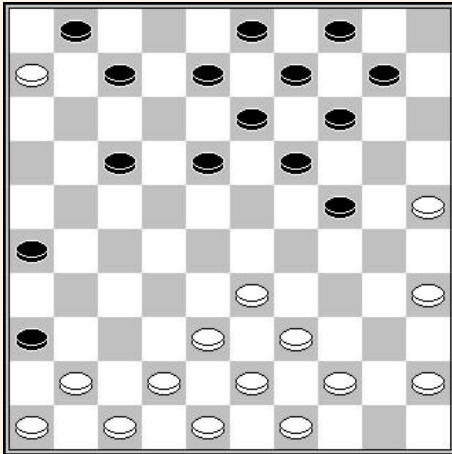
Een belangrijke zet die de hoop van zwart op deze vleugel vernietigt.

34... 19-23 35. 44-40 23x34

Men merkt het belang van schijf 44 die toelaat veld 29 te behouden.

36. 40x29 13-19 37. 29-24 09-13 38. 45-40 18-23
39. 40-34 13-18 40. 24x13 18x09 41. 34-29 23x34
42. 30x39 09-13 43. 39-34 13-18 44. 34-29 18-23
45. 29x18 22x13 46. 33-29 03-08 47. 35-30 13-19 ?
48. 29-23 19x28 49. 38-32 27x38 50. 42x22 08-13
51. 30-24 W+

In het laatste voorbeeld zien we goed het belang van zwart om de bezetting van veld 29 te betwisten

Benoit GBA – Anatolli Gantwarg

WK 1980 – Bamako Zwart aan zet

18. 33-29 24x33 19. 38x29

Wit bezet het strategisch veld 29 en heeft veel vrijheid op zijn rechtervleugel. Door pion 29 te elimineren zal zwart benadrukken dat wit geen alternatief spelplan heeft.

19... 19-24 20. 29x20 10-15

21. 39-34 15x24

Wit probeert weer naar 29 te gaan. De andere strategische velden 27 en 28 zijn niet toegankelijk.

22. 43-38 08-12

23. 44-40 04-10

24. 34-29 24x33

25. 38x29 10-15

26. 41-37 18-23

27. 29x18 12x23

Zwart neemt definitief controle over het centrum.

28. 49-43 15-20

29. 35-30 13-19

30. 42-38 20-24

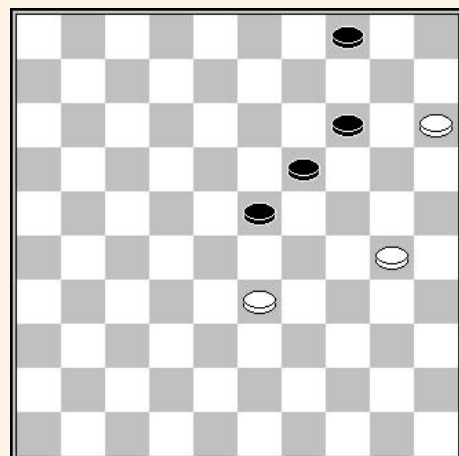
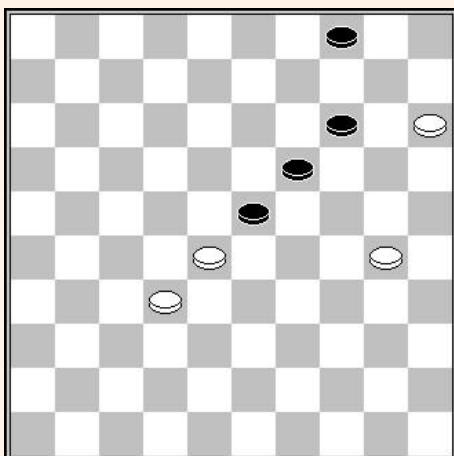
31. 40-35 17-22

32. 38-33 23-28 enz.

Hele partij :

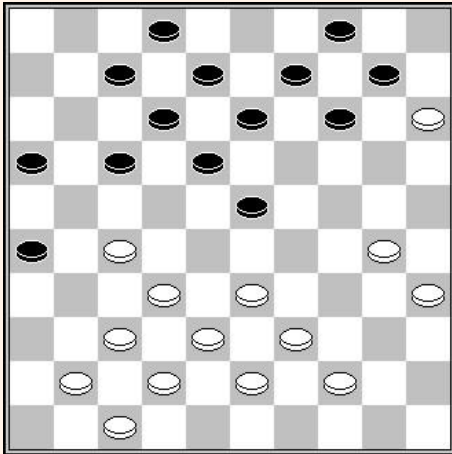
<http://toernooibase.kndb.nl/applet/oerterpapplet2.0/oerterp.php?taal=&kl=46&ld=443&r=8&jr=0&wed=168859&weda=&zetten=&aav=&view=4>

3.5 - De zeer contrasterende waarde van veld 23

In het eerste diagram ziet men dat zwart bedreigd wordt door 30-24 en dat ze in het tweede diagram worden blootgesteld aan controle vanuit het centrum.

Er zijn echter veel gevallen waarin de bezetting van veld 23 wordt aanbevolen. Dit is wat wij nu eens zullen bekijken :

Zwart aan zet

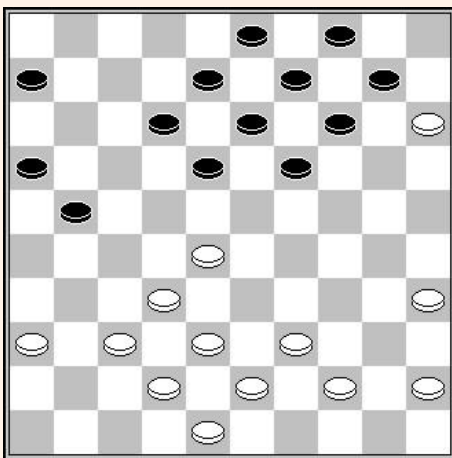
Met het vrije veld 19 kan zwart een aanval ondernemen tegen schijf 27 :

1...	17-22	2. 41-36	22x31
3. 36x27	07-11	4. 33-28	11-17
5. 28x19	14x23	6. 47-41	17-22
7. 39-33			

Op 41-36 heeft zwart nog een aanval met de opkomst van pion 2 naar 22.

7...	22x31	8. 32-28	23x32
9. 38x36	18-22		

En zwart heeft een lateraal onevenwicht gecreëerd en heeft de beste perspectieven in dit flankspel.

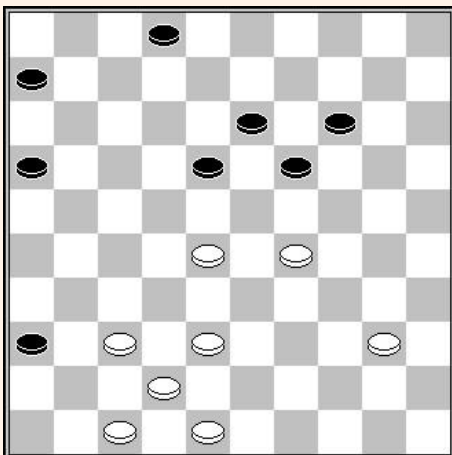
Zwart aan zet

1...	19-23	2. 28x19	14x23

Een volkomen legitieme opmars naar het strategisch veld 23.

3. 39-33	06-11		

En zwart kan vervolgens zijn offensief onmiddellijk verder zetten door (21-27x27).

Wouter Sipma - Munkhtuya Nasanbayar

Salou, 25-05-2015

Zwart aan zet

Schijf 29 in ondersteuning van schijf 28 bieden wit een overmacht in het centrum

36....	02-08		

Op (14-20) volgt simpel 29-23 (18x29) 37-31 (36x27) 38-32 (27x38) 42x15.

37. 40-35	16-21	38. 35-30	06-11
39. 38-32	08-12	40. 42-38	11-17
41. 29-24!	21-26		

Op (18-22) plakt wit met 24-20.

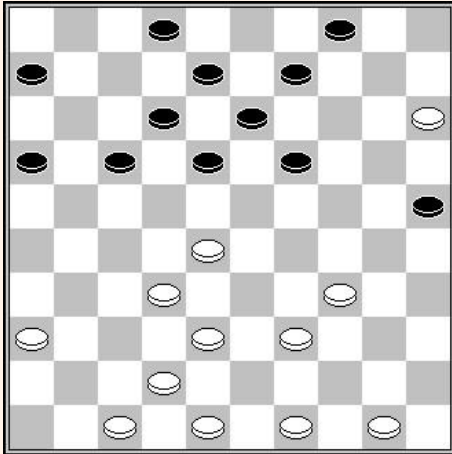
Na (21-27x26) 38-32 (12-17) 32-27 (18-23) 37-32 (26-31) wint wit door 27-21 (17x26) 30-25 enz.

42. 32-27	18-23	43. 38-32	23-29	44. 24x33	14-20
45. 33-29	20-25	46. 28-23	19x28	47. 32x23	25x34
48. 29x40	13-18	49. 23-19	17-22	50. 19-13	W+

3.6 – De kwestie van veld 27

Territoriale kwesties vormen vaak de basis van partijen met een witte pion op 15. Dit valt te verklaren door het feit dat de aankomst op dit veld 15 vaak het resultaat is van uitgebreide ruilen, waardoor er een aanzienlijke territoriale ruimte overblijft.

Het veroveren van veld 27 wordt een groot probleem voor zwart.

Henk WERNER – Andries ANDREIKO

Samarkhand 1970

Zwart aan zet

Zwart heeft een ontwikkelingsvoorsprong van 6,5 tempi (schijf 15 wordt geteld als 1). Zijn stand is opmerkelijk met de ruil formaties (19-23) en (17-22).

27... **17-22 !**

Bij aanwezigheid van de ondersteunende schijven 16 en 18, is dit het meest aangenomen plan om veld 27 te veroveren, en indien mogelijk, veld 28.

28. 28x17

12x21

29. 36-31

30. 31-26

21-27

31. 32x21

32. 42-37 06-11 3. 47-41 11-16

Om 34-30 te ontwijken.

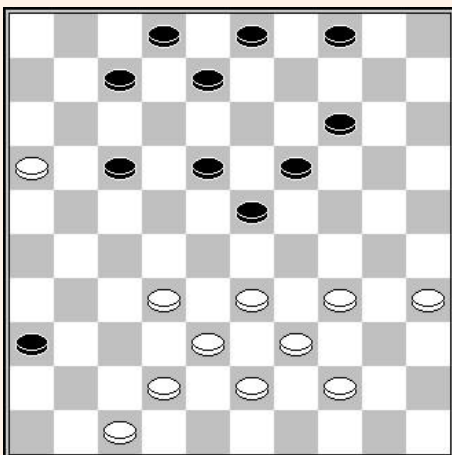
34. 41-36 13-18 35. 37-31 18-23 36. 48-43 23-28

enz.

Zwart heeft duidelijk territoriaal voordeel.

Hele partij :

<http://toernooibase.kndb.nl/applet/oerterpapplet2.0/oerterp.php?taal=&kl=23&ld=585&r=7&jr=0&wed=224149&weda=&zetten=&aav=&view=4&gotoPly=>

Arnaud CORDIER – Stéphane FAUCHER

Frans kamp. 2012

Wit aan zet

Te noteren dat op de 7 witte schijven (33, 34, 35, 38, 39, 43, 44) en 7 zwarte schijven (3, 4, 8, 14, 18, 19, 23) die een actie hebben op de rechtervleugel van wit, de ontwikkelingsvoorsprong voor wit slechts 2,5 tempi is (zonder rekening te houden met de schijven 7-16-36-47).

1. 34-29 23x34 2. 39x30

Wit heeft 2 tempi gewonnen. Ook de aanwezigheid van steunpionnen 33 en 35 is van groot belang voor de bezetting van veld 24.

2... **18-23 3. 44-39 07-11**

5. 30-24 19x30 6. 35x24 23-29

8. 33x24 enz.

4. 16x07 02x11

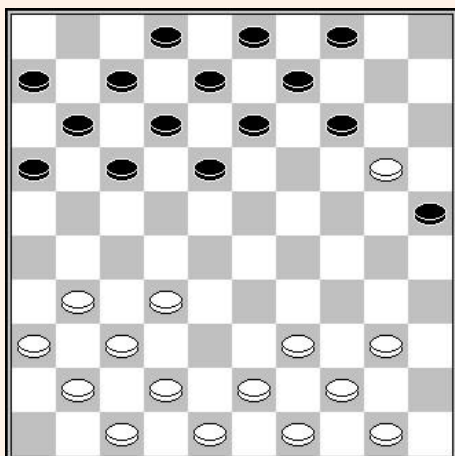
7. 24-20 14x25

Hele partij :

<http://toernooibase.kndb.nl/opvraag/applet.php?taal=&kl=46&ld=2830&r=&jr=13&wed=620103>

3.7 – In combinatie met een Weiss opsluiting

De formatie van 5 schijven 6, 11, 16, 17, 21, ook formatie Weiss genoemd, als hommage naar de eerste wereldkampioen, die dit regelmatig gebruikte in zijn partijen, is perfect passend in de aanwezigheid van een witte schijf op 15.

Henk WERNER – Andries ANDREIKO

Samarkhand 1970

Zwart aan zet

14... 16-21

Een giftige zet.

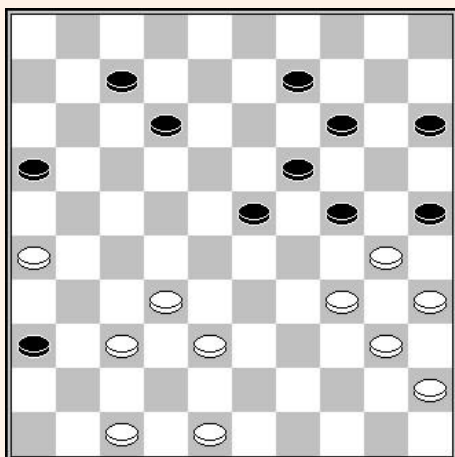
15. 31-26 11-16 16. 20-15

Wit kan de opsluiting niet houden :

Na 37-31 (07-11) 31-27 ? volgt (04-10) ! enz. +1 of dam

Na 36-31 (07-11) 31-27 ? volgt ook (04-10) ! enz. +1 of dam

16... 21-27 enz.

Alexey Chizhov – Vladimir Kolesnik

Kamp. URSS 1986

Wit aan zet

1. 32-27 12-17

Na (09-13) 27-22 ! (24-29) 22-17x17 (07-12x02) 48-42 kan zwart 37-31 en 38-32 niet meer ontlopen

2. 48-42

Beperkt de zetten van zwart :

op (07-12) of (09-13) hielslag door 27-22 en 33-29.

op (24-29) dame par 27-21 et 38-32.

2... 15-20 3. 38-33 07-11

4. 37-31 09-13 5. 34-29 23x34

6. 30x39 13-18

7. 42-38 19-23 8. 40-34 17-22

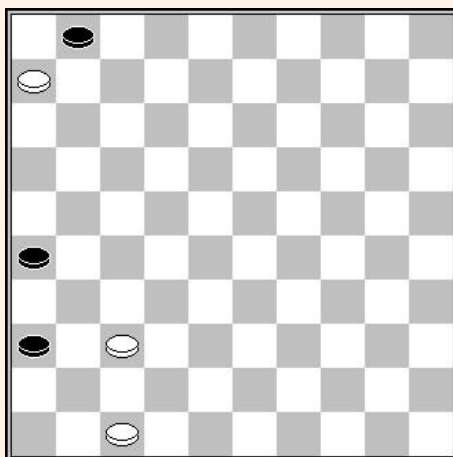
Op (14-19) volgt 35-30, 26-21, 38-32, 33x15, (35-40) 15-10 (40x29) 39-34 (29x40) 45x34 en op de verdediging (23-29)A, (25-30) 10-04 (11-17) 04-15 (30-34) 15-33 (17-21) 27-22 (34-40) [(21-26) *winst door overmacht*] 23-19, arriveert wit net op tijd op dam om schijf 21 te verhinderen naar dam te gaan.

A- (25-30), (23-29) 10-5 (29-33) 25-20 (33-39) 05-37 enz.

9. 34-30 enz.

Hoofdstuk 4 – twee zwarte schijven 26-36 en een witte schijf op 6

Het hier behandelde thema ligt in het verlengde van de studie van standen met een witte schijf op 15. De skelet vorm wordt weergegeven in het volgende diagram :

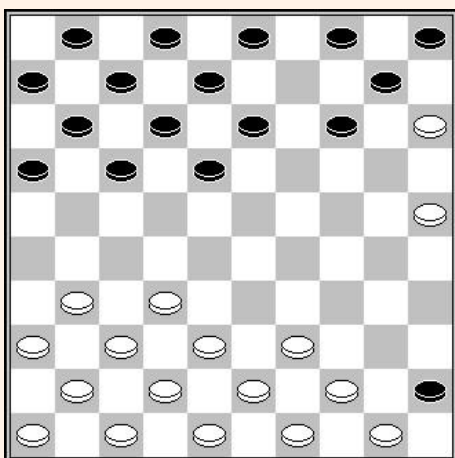

Men komt deze spelvorm tegen in openingen genre Rozenburg zoals :

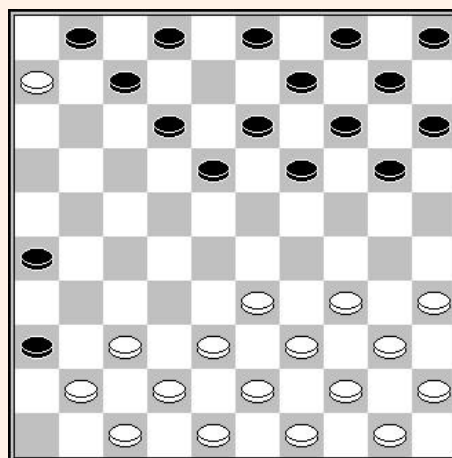
1. 33-29 (19-23) 2. 35-30 (20-25) 3. 40-35 (14-19) 4. 30-24 (19x30) 5. 35x24(09-14) 6. 45-40 (15-20)
7. 24x15 (25-30) 8. 34x25 (23x45)

Of

1. 32-28 (17-22) 2. 28x17 (11x22) 3. 37-32 (06-11) 4. 41-37 (12-17) 5. 46-41 (08-12) 6. 32-28 (16-21)
7. 31-26 (21-27) 8. 36-31 (27x36) 9. 26-21 (17x26) 10. 28x06

Wit aan zet

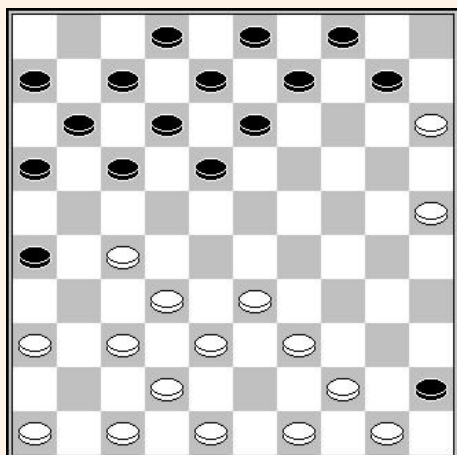

Zwart aan zet

Er bestaan natuurlijk zeer veel speelplannen in dit soort positie.

We gaan er maar drie weerhouden. De eerste twee zijn erg conventioneel, zijnde een lateraal spel en het andere, een strategische bezetting. De derde is minder gekend in dit soort standen, zelfs als het gebaseerd is op het eenvoudige principe van een constructie in klassiek.

4.1 – Lateraal spel

Cees Poppel – Krijn Toet

NK ½ f Groep 2, 1973

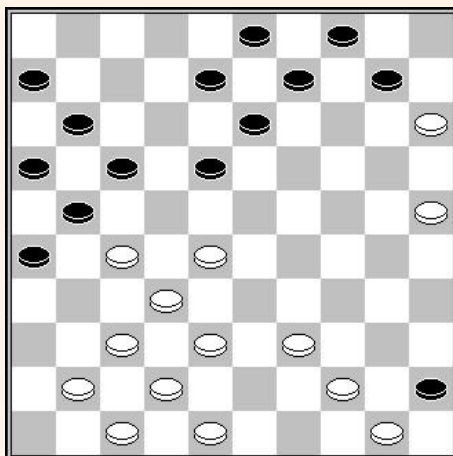
16de zet – wit aan zet

Deze stand is het gevolg van de opening 1.32-28 19-23 2.28x19 14x23 3.37-32 10-14 4.35-30 20-25 5.33-29 5-10 6.31-27 17-21 7.38-33 21-26 8.41-37 11-17 9.43-38 6-11 10.40-35 1-6 11.45-40 14-19 12.30-24 19x30 13.35x24 15-20 14.24x15 25-30 15.34x25 23x45

Het zwarte speelplan bestaat uit het creëren van druk op schijf 27, hetgeen progressief de linkervleugel van wit verzwakt, en laat zwart vervolgens toe te investeren in het spel op zijn rechtervleugel.

In de partij speelde hij :

16. 33-28	17-22	17. 28x17	11x31	18. 36x27	07-11
19. 39-33	11-17	20. 46-41	17-21	21. 44-39	12-17
22. 49-44	02-07	23. 33-28	07-11		

24. 28-23

Wit laat los. Met 41-36 houdt wit nauwelijks het zwarte offensief vast: (17-22) 28x17 (11x31) 36x27 (6-11) 38-33 (11-17) 33-28 (18-22) 27x18 (13x33) 39x28 (8-12) 37-31x31 (12-18) 31-27 (9-13) en als :

A) 44-39 (03-09) 39-33 (10-14) 48-42 (18-22x22) met een mooi voordeel voor zwart daar de opstoot 28-23 is verhinderd door (14-20) enz.

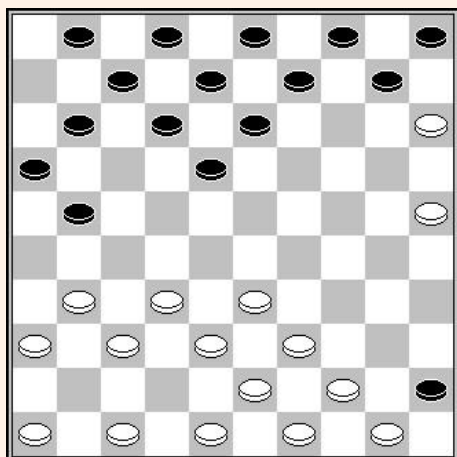
B) 48-43 (03-09) 43-39 (10-14) 47-41 (18-22) 27x18 (13x33) 39x28 (14-20) 25x03 (21-26) 03x21 (16x38) 28-22 (38-43) 44-39 (43x34) met een remise eindspel.

24...   **18x29**   **25. 27-22**   **17x28**   **26. 32x34**   **10-14**

Met analytisch gelijk spel, maar makkelijker voor zwart. Vervolg van de partij :

27. 39-33	08-12	28. 34-29	12-18	29. 44-39	14-19
30. 29-24	19x30	31. 25x34	09-14	32. 33-29	11-17
33. 38-33	17-22	34. 34-30	03-09	35. 30-25	06-11
36. 39-34	22-27	37. 34-30	11-17	38. 30-24	17-22
39. 42-38	27-31	40. 38-32	31x42	41. 48x37	21-27
42. 32x21	16x27	43. 33-28	22x33	44. 29x38	18-22
45. 38-33	13-19	46. 24x13	09x18	47. 47-42	18-23
48. 42-38	27-31	49. 41-36	31x42	50. 38x47	22-27 winst

4.2 – De strijd om de strategische velden

Erno Prosman – Alexander Fourman

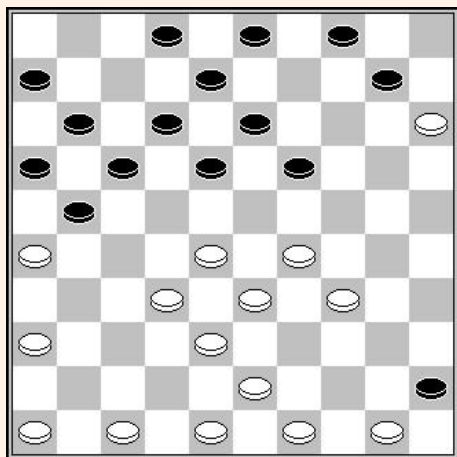
Wereldkampioenschap jeugd 1991

13de zet – wit aan zet

Deze stand komt uit de opening 1.34-29 17-21 2.40-34 21-26
3.32-28 16-21 4.45-40 11-16 5.37-32 26x37 6.42x31 19-23
7.28x19 14x23 8.35-30 06-11 9.41-37 20-25 10.30-24
15-20 11.24x15 25-30 12.34x25 23x45

Wit zal de strategische velden 28 en 29 innemen. Zwart van zijn kant, zal zich op een manier opstellen om de schijven 28 en 29 te elimineren en de velden 22 en 23 in te nemen.

13. 32-28	01-06	14. 39-34	11-17	15. 34-29	10-14
16. 44-39	05-10	17. 37-32	07-11	18. 31-26	13-19
19. 29-24	19x30	20. 25x34	09-13	21. 34-29	14-19
22. 39-34					

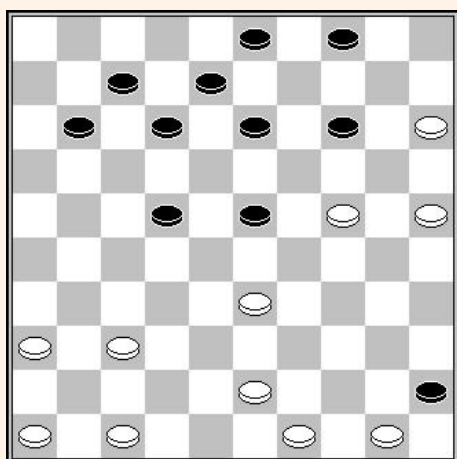

Wit lijkt stevig op het centrum te staan.

Het tweede gedeelte van de strategische strijd om de centrale zal uitdraaien in het voordeel van zwart :

22...	21-27	23. 32x21	16x27
24. 38-32	27x38	25. 43x32	10-14
26. 34-30	02-07	27. 48-43	17-22
28. 28x17	11x22	29. 32-27	22x31
30. 26x37	19-23	31. 29-24	06-11
32. 30-25	18-22		

Stand van het volgende diagram :

Op dit moment staat zwart stevig in het centrum. De partij eindigde abrupt door :

33. 37-32	12-17	34. 32-27	22x31
35. 36x27	04-10		

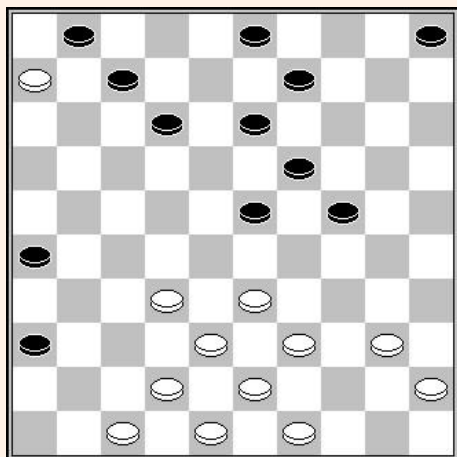
In dezelfde geest is er de partij gespeeld tussen Andrei Chizhov en Rob Clerc tijdens de Masters Leeuwarden in 1998. Deze partij wordt besproken op de site "allonsadame", in de referentiepartijen.

Eveneens te consulteren : John van den Borst – Anatoli Gantvarg (Brunssum 1989) :

<http://toernooibase.kndb.nl/applet/oerterpapplet2.0/oerterp.php?taal=&kl=1&ld=2469&r=10&jr=0&wed=566954&weda=&zetten=&aav=&view=4&qotoPly=>

4.3 – Overgaan naar klassiek

Evgeni Vatutin – Teake Kooistra

NK- Ereklasse, 2008

27ste zet – wit aan zet

In het algemeen wordt aangenomen dat schijven 26 en 36 meer controle hebben over het spel dan de geïsoleerde schijf op 6.

Wit heeft echter een praktische manier om dit oordeel ongedaan te maken door over te gaan naar klassiek spel.

Dit zullen we zien in de nevenstaande positie :

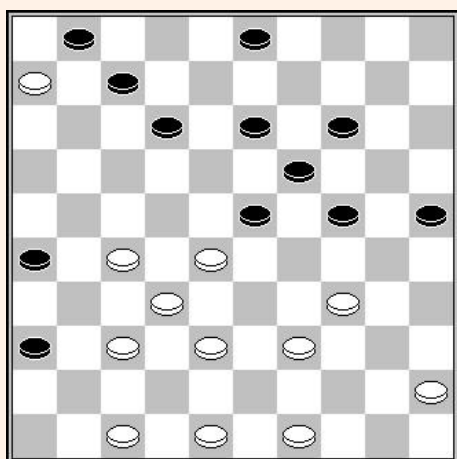
27. 32-27

Profiteert van het lege veld 18 om de aanval door (26-31) te verhinderen door 39-34 (31x22) 33-29 (24x33) 38x27.

27... 05-10 28. 38-32 10-14

Te noteren dat (26-31) een damzet oplevert op 5 door 39-34 (31x22) 32-28 (23x32) 47-41 (36x29) 34x05

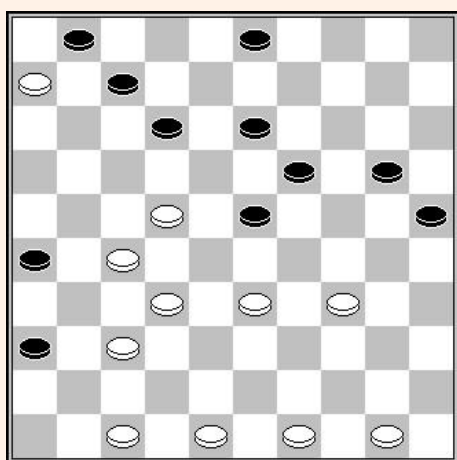
29. 43-38 14-20 30. 42-37 20-25 31. 40-34 09-14
32. 33-28

In deze stand van de partij merkt men geen voordeel voor wit. Zwart heeft er geen belang bij zijn schijven 7 en 12 te verplaatsen. Het spel speelt zich dus af op de linkervleugel van zwart

32... 24-30 33. 45-40 30-35
34. 38-33 35x44 35. 39x50 14-20
36. 28-22 !

Volgende diagram. Het is vanaf dit moment dat wit de mogelijkheid heeft om 28-22 te spelen en gunstige vooruitzichten krijgt.

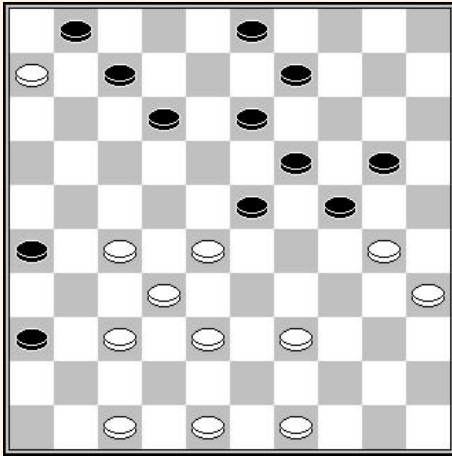

36... 20-24 37. 33-28 12-18
38. 48-43 24-29 39. 50-45 29x40
40. 45x34 03-09 41. 43-39 09-14
42. 39-33 14-20 43. 33-29 20-24
44. 29x20 25x14 45. 49-44 07-12
46. 34-30 14-20 47. 22-17

De genade slag. Hier merken we het belang van de opstoot 28-22 op de 36ste zet.

Deze laatste ruil geeft een supplementair reserve tempo, en verzekert de passage naar dam.

47... 12x21 48. 27x16 20-24
49. 30-25 24-29 50. 16-11 18-22
51. 28x17 19-24 W+

Alexander Getmanski – Vitali Varushyla

Minsk 2002

33ste zet – zwart aan zet

Deze positie is een uitbreiding van de vorige.

33... 12-18 ?

De voorkeur geniet (20-25) om het partij maneuver te vermijden. Maar na (20-25) 48-43 (25x34) 39x30 zijn de problemen ver van opgelost. De combinaties volgen na :

A – (24-29) door 27-21 (26x17) 38-33 (29x27) 37-31 (23x32) 31x02

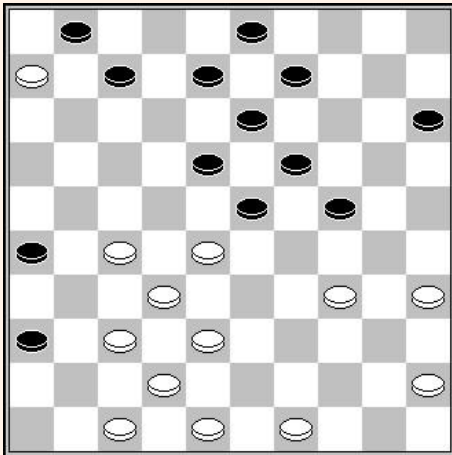
B – (12-18) 27-21 (26x17) 37-31 (36x27) 32x12 (23x32) 12x14 enz.

Na 39x30 faalt het er logische positionele (13-18) 43-39 (09-13) 39-33 (03-09) op de excellente Ghestem doorstoot 28-22.

34. 30-25 07-12

Te noteren dat na (24-29) 25x14 (9x20) 39-34 (29x40) 35x44, zwart wordt bedreigd door 27-21 en 37-31, wat hem doet vervolgen met (07-12), de doorbraak 28-22-17 toelatend.

35. 25x14 09x20 36. 28-22! 03-08 37. 22-17 12x21 38. 27x16 enz.

Jannes van der Wal – Cock van Leeuwen

NK-T Hoofdklasse 1989

28ste zet – zwart aan zet

Deze stand is een voortzetting van de 2 vorige. Hetzelfde objectief, de Ghestem doorstoot op het juiste moment, maar deze keer een zeer complete combinatorische opstelling :

28... 24-29

Op (08-12), (15-20) of (09-14), volgt een mooie damzet door 35-30 (24x35) 34-29 (23x34) 27-22 (18x27) 32x21 (26x17) 37-31 (36x27) 28-23 (19x28) 38-32 (27x38) 42x02.

Op (07-12), volgt natuurlijk 28-22.

29. 35-30 29x40 30. 45x34 07-12

Op (15-20), wint wit door 27-21 (26x17) 37-31 (36x27) 32x12 (23x43) 12x25

Op (09-14), heeft wit een damzet door 34-29 (23x25) 27-22 (18x27) 32x21 (26x17) 28-23 (19x28) 37-31 (36x27) 38-32 (27x38) 42x02

31. 30-25

28-22-17 is eveneens erg voordelig.

31... 15-20 32. 25x14 09x20

Na (19x10) 28x19 (13x24) 34-29 (24x33) 38x29 heeft wit belangrijk territoriaal voordeel. Les

Wit won uiteindelijk de partij op de 81ste zet.

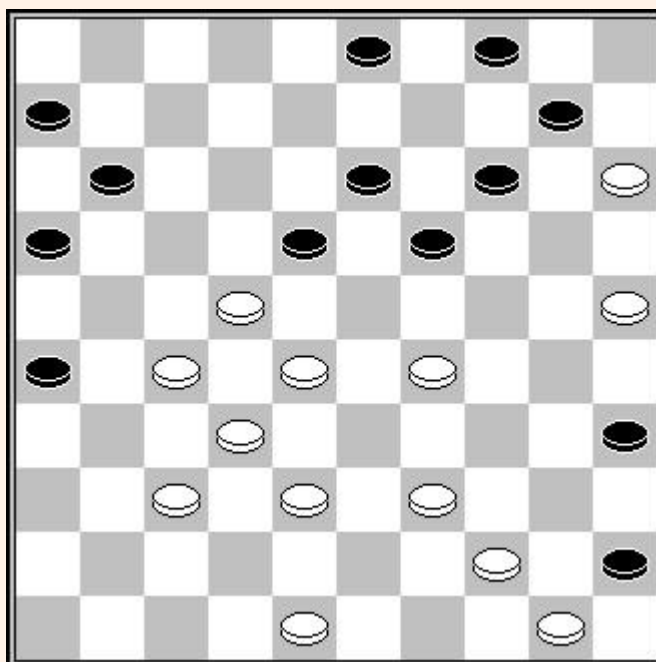
Op hetzelfde thema :

Adri Vermeulen – Mark Podolskij (NK-T Ereklasse, 2006) :

<http://toernooibase.kndb.nl/applet/oerterpapplet2.0/oerterp.php?taal=&kl=35&ld=43&r=8&jr=6&wed=18090&weda=&zetten=&aav=&view=4&gotoPly=>

AANVULLING

Om te besluiten een zeer mooie combinatie uitgevoerd door de Italiaanse speler Moreno Manzana tegen Roel Boomstra tijdens het Europees kampioenschap 2016 :

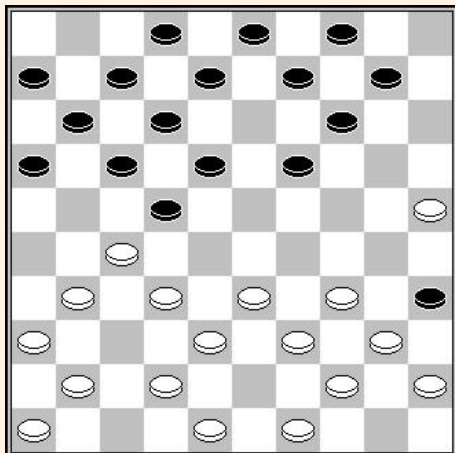
Zwart speelt en wint

Oplossing : 32... 04-09 33.15x04 35-40 34.44x35 18-23 35.29x18 11-17 36.22x11 13x44 37.04x24
06x17 38.50x39 14-19 39.24x21 16x38 40.25-20 45-50 enz.

Hoofdstuk 5 – De witte schijf 16

De witte randschijf op 16 betekent niet noodzakelijkerwijze een zwakte. Het is echter geen triviale schijf, omdat deze in veel situaties kan worden gebruikt om tegengestelde bewegingen te beperken.

Wit aan zet

Deze positie is een perfect voorbeeld van het gebruik van schijf 35 om een laterale opsluiting zoals een "tang" tot stand te brengen :

1. 41-37   09-13

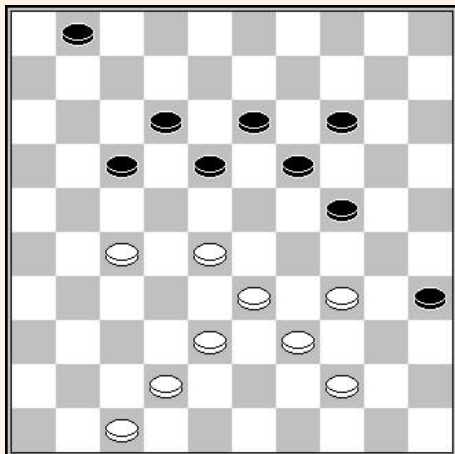
(19-23) verliest een schijf door 34-30 (35x24) 33-28 (22x33) 39x30.

(17-21) verliest ook een schijf 34-30 (35x24) 33-29 (24x33) 39x26

2. 46-41   03-09   3. 49-43   10-15

4. 32-28 enz.

Zwart aan zet

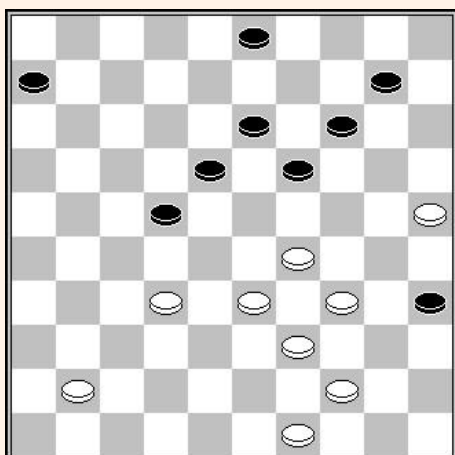

Met zeer weinig middelen, kan men profijt trekken uit schijf 35 en de ontwikkeling van de tegenstander hinderen.

Dus :

(18-23) verliest door 33-29 (24x31) 44-40 (35x33) 38x20

(01-06) levert een combinatie door 27-22 (18x27) 28-23 (19x28) 33x11 (06x17) 44-40 (35x33) 38x07.

De randschijf 35 kan eveneens worden gebruikt voor het bewegen op de rechtervleugel.

In deze stand, genomen uit een partij tussen M. CHAVEL en H. VERPOEST, Jalta 1963, profiteert wit van de aanwezigheid van de schijven 14, 23 en 35 gecombineerd met de afwezigheid van een schijf op veld 9. De formatie 29-33-34 is essentieel voor wit in dit soort stand.

1. 49-43 !   06-11

Op (19-23) wint wit direct door 34-30 enz.

2. 32-28   11-17   3. 43-38   03-08

4. 38-32   08-12

Wit komt op tijd om (19-23x23) te voorkomen door 29-24 met de onstuitbare dreiging 33-28.

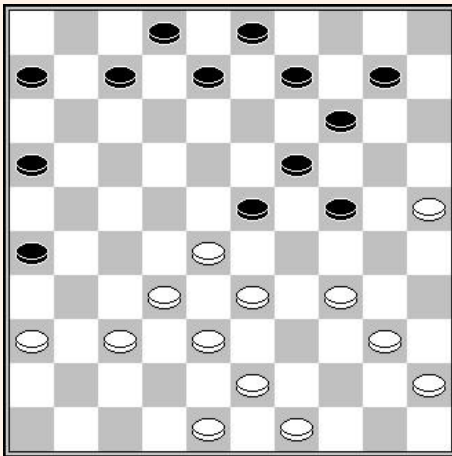
5. 41-37   22-27

Gedwongen om verstikking te voorkomen na 37-31, maar levert de typische combinatie na het slaan

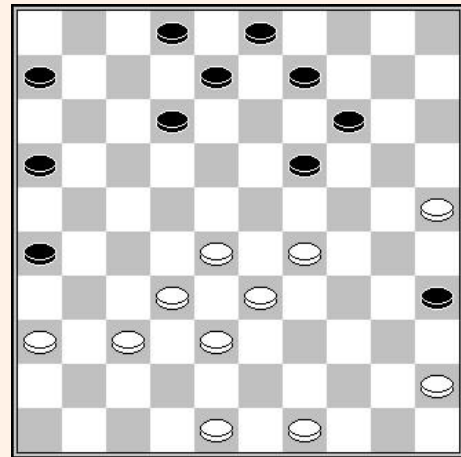
6. 32x21   17x26   7. 28-22   18x27   8. 34-30   35x24   9. 29x07   27-31

10. 37-32   31-36   11. 07-02   36-41   12. 02x24 enz. W+

Schijf 35 is hier zwakker omdat deze geïsoleerd is.

Zwart aan zet

Wit aan zet

Als we naar het tweede diagram kijken, kunnen we duidelijk de witte overmacht in het centrum zien, met een aanzienlijk voordeel. De zwakte van de geïsoleerde schijf 35 lijkt van secundair belang. En toch zijn de twee aspecten van dit positionele oordeel niet volledig van elkaar te scheiden, omdat de situatie van schijf 35 voortvloeit uit de concessie van het belangrijke strategische veld 24.

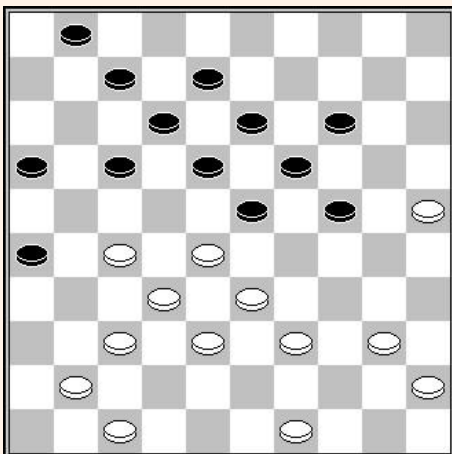
In het eerste diagram merken we op dat de formatie 45-40-35 een druk uitoefent op het centrum van de tegenstander. Zwart heeft de keuze tussen het onmiddellijk naar veld 35 gaan en op zijn linkervleugel een schijf ter verdediging te houden op veld 10, of te proberen te aanval te consolideren :

- 1...   10-15   2. 34-29!   23x34   2. 40x20   15x24
 3. 43-39!   07-12   4. 39-34

Zwart heeft nu geen andere keuze dan :

- 4...   24-30   5. 34-29   30-35

En we zijn in de stand van het 2de diagram.

VALNERIS – HAJDUK (1994)

Zwart aan zet

De zwarte zetten zijn gelimiteerd wegens de dreigingen van de coup royal.

Ool (01-06) of (07-11) worden direct afgestraft door 27-22 enz. Langs de andere kant (17-22x21) verliest ook door 27-22 en 32-28. Dus :

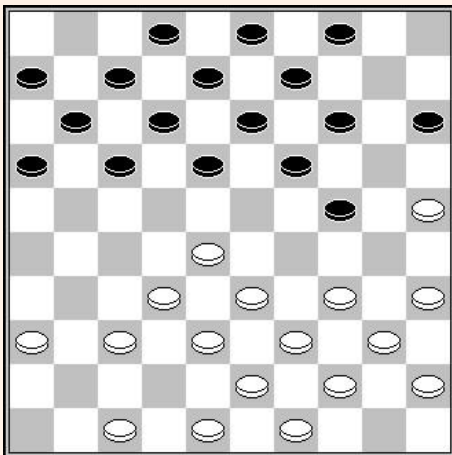
- 1...   17-21

Maar wit forceert nu het spel door :

2. 39-34 !	23-29	3. 34x23	18x29
4. 40-34	29x40	5. 45x34	24-30
6. 34-29	30-35	7. 49-44	12-18
9. 39-34	01-07	8. 44-39	07-12
12. 34-30	35x24	10. 47-42	07-11
		11. 27-22	18x27
		13. 29x7	11x02
		14. 25-20 enz.	

NK 1997)

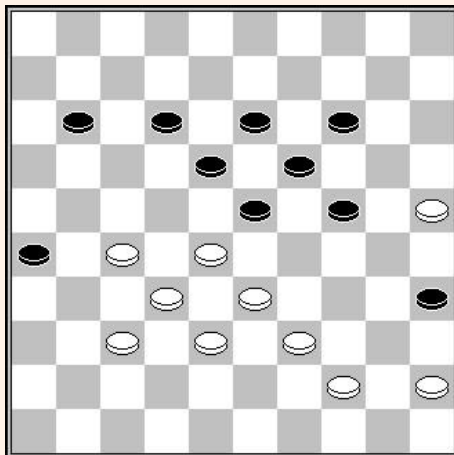
15de zet – wit aan zet

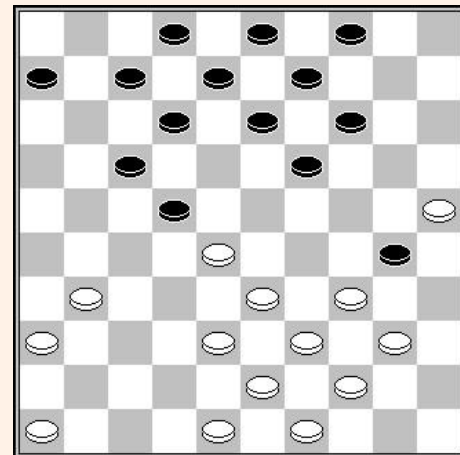
Deze partij toont duidelijk met welk gemak men een offensief spel kan uitvoeren wanneer de tegenstander naar veld 35 wordt geleid.

15. 34-29	17-22	16. 29x20	15x24	17. 28x17	12x21
18. 40-34	24-30	19. 35x24	19x30	20. 34-29	30-35
21. 32-28	07-12	22. 45-40	21-26	23. 40-34	18-22
24. 28x17	11x22	25. 38-32	12-18	26. 32-28	16-21
27. 28x17	21x12	28. 43-38	14-19	29. 38-32	02-07
30. 48-42	06-11	31. 42-38	11-16	32. 36-31	18-23
33. 29x18	13x22	34. 47-42	12-18	35. 33-28	22x33
36. 39x28	09-13	37. 38-33	07-12	38. 31-27	12-17
39. 42-38	17-21	40. 28-22	04-10	41. 33-28	03-09
42. 38-33	09-14	43. 44-40	35x44	44. 49x40	10-15
45. 33-29	08-12	46. 40-35	12-17	47. 22x11	16x07
48. 27x16	07-12	49. 34-30			

Schijf 35 kan naar voor of naar achter geruild worden, afhankelijk van de stand :

Wit aan zet

Wit aan zet

Diagram n°1 : in deze stand uit een partij tussen Ton SIJBRANDS et J. DE BOER tijdens het NK 1969, kreeg wit een beslissend voordeel door simpel :

1. 44-40 ! 35x44 2. 39x50

Deze ruil werd hier uitgevoerd onder excellente condities, te weten :

- Aanwezigheid van een schijf op 45 om (23-29) te voorkomen
- Aanwezigheid van een schijf op 25 om de linkervleugel van de tegenstander te controleren.

- 2... 12-17 3. 45-40 11-16 4. 50-45 !

Op 50-44 damzet door (17-22) (23-28) (13-18) en (19x50)

4. 24-29 5. 33x24 19x30 6. 28x08 17-22 7. 25x34 22x33
8. 08-03 14-20 9. 03x25 26-31 10. 25-20 enz. W+

Diagram n°2 : de voorwaartse ruil van schijf 35 is gerechtvaardigd elke keer dat de 40-34-29-formatie zinvol is. Dit kan het overwegen van actie op de rechtervleugel inhouden, indringen in het centrum op veld 23 of zelfs het immobiliseren van de linkervleugel van de tegenstander. Het is dit laatste thema dat Iser KOUPERMAN laat zien in zijn partij tegen I. STEPANOW :

1. 34-29 ! 30-35 2. 40-34 06-11 3. 44-40 ! 35x44
4. 49x40 13-18 5. 48-42 09-13 6. 46-41 11-16

(03-09) en (04-10) zijn verhinderd door 25-20 en 29-23

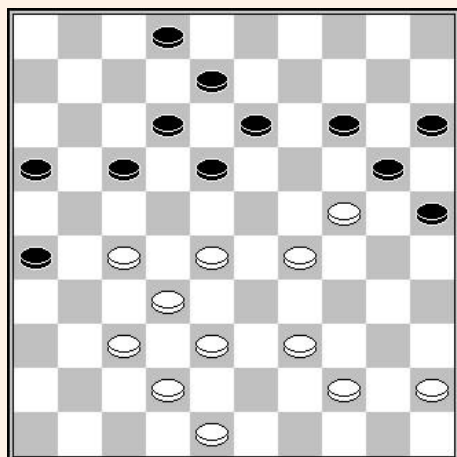
7. 28-23 19x28 8. 31-27 enz. W+1.

Hoofdstuk 6 – De witte schijf 21

De witte schijf 21 speelt een strategische rol in talrijke positionele schema's, iedere keer dat hij als steun kan dienen om de ontwikkeling van de rechtervleugel van de tegenstander belemmeren.

Laat ons enkele concrete gevallen onderzoeken :

In combinatie met een voorpost

Wit aan zet

Het is zeker dat de sterke centrale positie van Wit, versterkt door voorpost 24, hem een onmiskenbaar voordeel oplevert, en dat zetten als 4-40 of 44-40 voldoende zouden zijn om de voorsprong te behouden. De volgende zet past echter perfect in de geest van het spel :

1. 27-21 16x27 2. 32x21

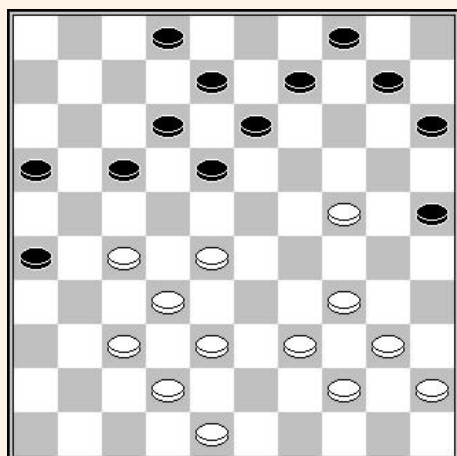
Deze zet verhindert op verraderlijke wijze :

A – (14-19) door 45-40 (19x30) 29-23 (18x29) 28-22 (17x28) 40-35 (26x17) 40x11 enz.

B – (18-22) door 39-34 (22x33) 34-30 (25x23) 38x07 (02x11) 21x03 (20x29) 03x06

2... 02-07 enz. 3. 45-40

Wit aan zet

Op dezelfde manier kan wit perfect overwegen om de speelbare zetten van zwart op zijn rechtervleugel te beperken door :

1. 27-21 16x27 2. 32x21 09-14

Een giftige zet die verhindert :

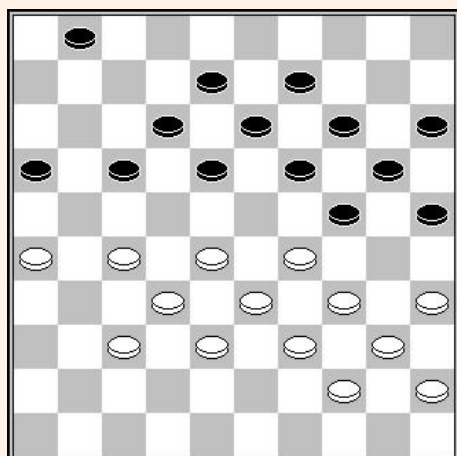
A – 34-29 door (17-22) 28x17 (13-19) 24x22 (08-13) 17x19 (14x41)

B – 39-33 door (17-22) 28x17 (13-19) 24x22 (08-13) 17x19 (26x50).

3. 48-43

En wit heeft een zeer mooie stand.

In relatie met een hekstelling

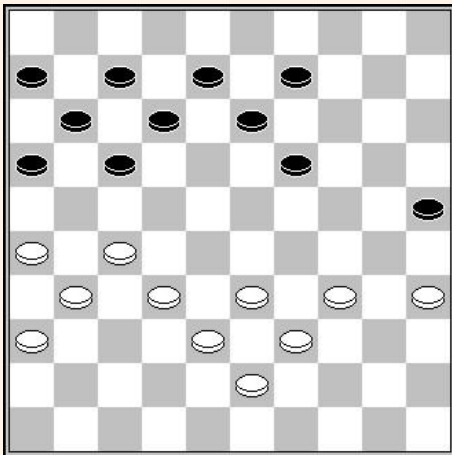
Wit aan zet

De hekstelling immobiliseert veel zwarte schijven op de rechtervleugel. Het bezit van de velden 27 en 28 is een interessant, maar het is niet voldoende om de situatie onder controle te houden. Wit heeft behoefte aan meer ruimte.

1. 27-21 ! 16x27 2. 32x21

En de vooruitzichten van zwart op remise zijn erg klein.

Door de rechtervleugel van de tegenstander te immobiliseren

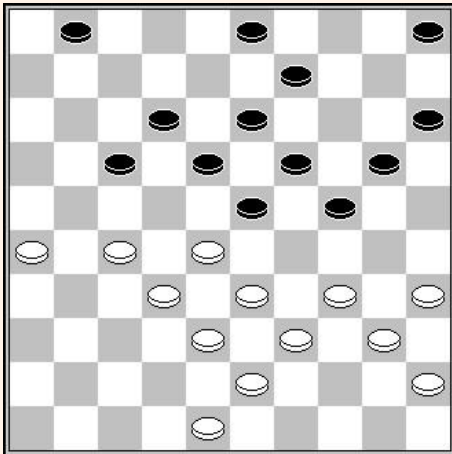
Wit aan zet

De afwezigheid van een schijf op veld 2 en de vooruitzichten voor het spel op de rechtervleugel voor wit rechtvaardigen het bezetten van veld 21 :

1. 27-21 16x27   2. 32x21

De 4 witte schijven 21-26-31-36 immobiliseren de 5 zwarte schijven 6-7-11-12-17.

Door een breuk te creëren in de verbinding tussen de vleugels

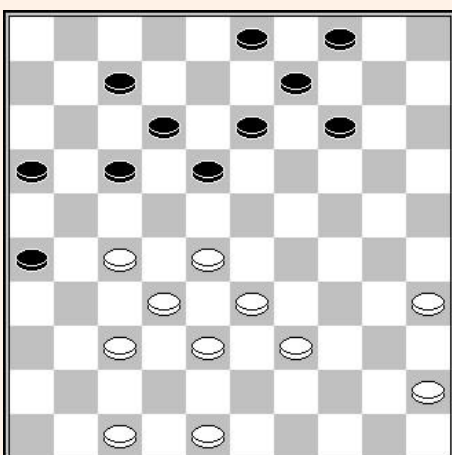
Wit aan zet

De stand lijkt in evenwicht. Wit heeft nochtans de mogelijkheden om een interessant positioneel voordeel te behalen door de verbinding tussen de twee vleugels van de tegenstander te verbreken :

1. 34-29 ! 23x34   2. 39x30 20-25
3. 29x20 15x24   4. 27-22 18x27
5. 32x21

En zwart heeft niet de mogelijkheid te hergroeperen door (13-18) wegens de damzet door 28-23 enz.

Een interessant combinatorisch netwerk

Wit aan zet

In deze stand forceert wit het spel door :

1. 27-21 ! 16x27   2. 32x21

Dit dreigt met een damzet 28-22 (18x16) 37-31 (26x37) 38-32 (37x28) 33x02 en indien :

A – (18-22) 37-31 enz.

B – (07-11) 37-31 (26x37) 33-29 (17x26) 48-42 (37x48) 38-32 (48x23) 28x06